

ZAŁĄCZNIK NR 7

DO SZCZEGÓŁOWEGO OPISU OSI

PRIORYTETOWYCH Regionalnego Programu

Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata

2014-2020

Załącznik 7.

SPECYFICZNE WYDATKI KWALIFIKOWALNE I NIEKWALIFIKOWALNE W POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁANIACH/PODDZIAŁANIACH DLA OSI PRIORYTETOWYCH RPO WM

Do oceny kwalifikowalności poniesionych wydatków stosuje się wersję Załącznika nr 7 obowiązującą w dniu poniesienia wydatku, z uwzględnieniem przypadku gdy ogłoszona w trakcie realizacji projektu (po podpisaniu umowy o dofinansowanie) wersja Załącznika wprowadza rozwiązania korzystniejsze dla beneficjenta, warunki ewentualnego ich stosowania w odniesieniu do wydatków poniesionych przed tym dniem, określone zostaną w umowie o dofinansowanie.

I. ROZDZIAŁ – SZCZEGÓLNE ZASADY KWALIFIKOWANIA WYDATKÓW OBJĘTYCH DOFINANSOWANIEM W RAMACH RPO WM 2014 – 2020

Przedstawione poniżej zasady stanowią uszczegółwienie i doprecyzowanie zapisów zamieszczonych w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków objętych dofinansowaniem w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014 – 2020 (dalej: Wytycznych)

1. Przygotowanie projektu

1. Pod warunkiem, że projekt kwalifikuje się do wsparcia w ramach RPO WM, za kwalifikowalne mogą być uznane niezbędne wydatki poniesione na przygotowanie projektu, w szczególności:
 - a) wydatki poniesione na opracowanie lub aktualizację dokumentacji niezbędnej do realizacji projektu w tym:
 - biznes planu lub studium wykonalności lub ich elementy, o ile ich opracowanie jest niezbędne do przygotowania lub realizacji projektu oraz zostały wykazane w katalogu wydatków specyficznych danego działania / poddziałania,
 - dokumentacji technicznej i projektowej (m.in. koncepcji budowlanej, koncepcji urbanistyczno – architektonicznej, projektu budowlanego, projektu architektonicznego i wykonawczego, prac geodezyjnych, programu funkcjonalno-użytkowego),
 - opinii, programów (np. programu rewitalizacji, planu rozwoju zbiorników wodnych, planu rozwoju uzdrowiska), badań, ekspertyz, analiz niezbędnych do przygotowania projektu, w szczególności: prac konserwatorskich, geologicznych, archeologicznych, urbanistycznych,
 - map lub szkiców sytuujących projekt,
 - dokumentów dotyczących gospodarki niskoemisyjnej, przygotowywanych na potrzeby realizacji przedsięwzięć w ramach priorytetu inwestycyjnego 4e,
 - dokumentacji związanej z przeprowadzeniem audytu energetycznego,
 - innej dokumentacji technicznej lub finansowej, o ile jej opracowanie jest niezbędne do przygotowania lub realizacji projektu, z wyjątkiem wypełnienia formularza wniosku o dofinansowanie w przypadku wszystkich projektów oraz wniosku o potwierdzenie wkładu finansowego w przypadku dużych projektów;
 - b) wydatki poniesione na opłaty związane z uzyskaniem niezbędnych decyzji administracyjnych na etapie przygotowania przedsięwzięcia (np. w związku z oceną oddziaływania na środowisko);
 - c) wydatki poniesione na nadzór nad przygotowaniem dokumentacji;
2. Wydatki, o których mowa w pkt. 1, kwalifikują się w proporcji, w jakiej odnoszą się do realizowanego projektu, z wyłączeniem planów gospodarki niskoemisyjnej, programów rewitalizacji, planów rozwoju uzdrowisk/zbiorników wodnych.
 - a) Wydatek poniesiony na opracowanie programu rewitalizacji kwalifikowalny będzie do wysokości 150 000 PLN brutto.
 - b) Wydatki poniesione na programy rewitalizacji/ plany gospodarki niskoemisyjnej/plany rozwoju będą mogły zostać uznane za kwalifikowalne jednokrotnie.
3. Niezbędne wydatki związane z przygotowaniem wniosku o zmianę umowy o dofinansowanie wraz z koniecznymi dokumentami (w tym studium wykonalności, analizą finansową, raportem oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko) mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie z beneficjentem zaakceptuje wniosek o zmianę, a umowa zostanie aneksowana. W takim przypadku wydatki poniesione na przygotowanie wniosku o zmianę należy wskazać jako integralną część nowego zakresu projektu we wniosku o zmianę oraz w aneksie do umowy o dofinansowanie.

4. Wydatki poniesione przez beneficjenta w związku z przygotowaniem projektu, poza wydatkami związanymi z przygotowaniem niezbędnej dokumentacji oraz wydatkami związanymi z opłatami związanymi z koniecznością uzyskania niezbędnych decyzji administracyjnych na etapie przygotowania projektu, mogą być kwalifikowalne w ramach wydatków na zarządzanie projektem.

2. Koszty pośrednie w zakresie EFRR

1. Koszty pośrednie to koszty niezbędne do realizacji projektu, ale niedotyczące bezpośrednio głównego przedmiotu projektu.
2. Koszty pośrednie mogą być kwalifikowalne w ramach projektu, o ile zostały wskazane w katalogu wydatków specyficznych dla danego działania/poddziałania.
3. Koszty pośrednie rozliczane są stawką ryczałtową, zgodnie z warunkami przedstawionymi w podrozdziale 6.6 Wytucznych. Możliwe do stosowania stawki ryczałtowe w ramach RPO WM określone zostały w katalogu wydatków specyficznych dla danego działania/poddziałania.
4. Wysokość kwalifikowalnych kosztów pośrednich oblicza się według następującego wzoru:
Kp – wartość kosztów pośrednich
Kbz – wartość bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych
Sr –stawka ryczałtowa dla kosztów pośrednich

$$Kp = Sr \times Kbz$$

5. Katalog kosztów pośrednich obejmuje w szczególności:
 - a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, sprawozdawczość, monitorowanie projektu, organizacje postępowania przetargowego lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,
 - b) koszty zarządu (wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownika jednostki),
 - c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna,) na potrzeby funkcjonowania jednostki,
 - d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, koszty związane ze zleceniem prowadzenia obsługi księgowej projektu biurowemu),
 - e) wydatki poniesione na usługi zewnętrzne, związane z obsługą projektu, które nie stanowią elementu stałej lub okresowej działalności beneficjenta obejmujące:
 - usługi prawne w tym dotyczące zamówień, z wyjątkiem wydatków związanych z przygotowaniem i obsługą spraw sądowych,
 - finansowe,
 - techniczne,
 - f) działania informacyjno – promocyjne projektu,
 - g) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne),
 - h) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku bankowym lub odrębnego rachunku bankowego,

- i) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,
 - j) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków,
 - k) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą projektu,
 - l) koszty usług powielania dokumentów związanych z obsługą projektu,
 - m) koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych związanych z obsługą projektu,
 - n) koszty ubezpieczeń majątkowych,
 - o) koszty ochrony,
 - p) koszty sprzątnięcia pomieszczeń związanych z obsługą projektu, w tym środków czystości, dezynsekcji, dezynfekcji, deratyzacji tych pomieszczeń.
6. W wybranych przypadkach możliwa jest sytuacja, w której koszty wymienione w pkt.5 nie będą stanowić kosztów pośrednich, ze względu na specyfikę projektów w ramach danego działania/poddziałania. Koszty te mogą wówczas należeć do innej kategorii wydatków ujętej w katalogu wydatków specyficznych dla danego działania/poddziałania.
7. W ramach kosztów pośrednich nie są wykazywane żadne wydatki objęte finansowaniem krzyżowym (cross-financingiem) w projekcie.
8. Koszty pośrednie rozliczane są stawką ryczałtową. W przypadku gdy beneficjent rozlicza koszty pośrednie stawką ryczałtową dopuszczalne jest aby niektóre kategorie kosztów wchodzące w skład kosztów pośrednich beneficjent zlecił jako usługę zewnętrzną (np. usługę sprzątnięcia, usługi doradcze).
- W sytuacji gdy beneficjent powierza całościowe zarządzanie projektem podmiotowi zewnętrznemu, koszty pośrednie rozliczane są jako wydatki rzeczywiście poniesione. Tak rozliczane wydatki nie mogą przekroczyć maksymalnego limitu na koszty pośrednie przyjętego dla danego działania/poddziałania.**
9. W przypadku projektów, w których co najmniej 50% wydatków bezpośrednich (zgodnie z szacunkiem beneficjenta wynikającym ze złożonego do oceny wniosku o dofinansowanie) ponoszone jest w drodze zastosowania Pzp, beneficjent może zdecydować o rozliczaniu kosztów pośrednich na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków (tj. z pełnym udokumentowaniem wydatków), z zachowaniem pozostałych postanowień Wytucznych, w tym wymogów określonych w Podrozdziale 6.5. W takiej sytuacji wysokość kosztów pośrednich rozliczanych na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków nie może przekroczyć maksymalnego limitu na koszty pośrednie przyjętego dla danego działania/poddziałania.
10. Beneficjent dokonuje wyboru na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie, przy czym od momentu zawarcia umowy o dofinansowanie nie ma możliwości zmiany sposobu rozliczania wydatków.
11. W odniesieniu do personelu projektu rozliczanego stawką ryczałtową w ramach kosztów pośrednich nie ma zastosowania podrozdział 6.15 Wytucznych, za wyjątkiem pkt 7 tego podrozdziału. Powyższe oznacza w szczególności, że osoba upoważniona do dysponowania środkami dofinansowania projektu rozliczanego stawką ryczałtową w ramach kosztów pośrednich nie może być prawomocnie skazana za przestępstwa przeciwko mieniu, przeciwko obrotowi gospodarczemu, przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego,

przeciwko wiarygodności dokumentów lub za przestępstwa skarbowe, co beneficjent weryfikuje na podstawie oświadczenia ¹ tej osoby przed jej zaangażowaniem do projektu.

3. Wkład niepieniężny

1. Wkład niepieniężny stanowiący część lub całość wkładu własnego, wniesiony na rzecz projektu, stanowi wydatek kwalifikowalny, z zastrzeżeniem pkt 4 i 8.
2. Wkład niepieniężny powinien być wnoszony przez beneficjenta ze składników jego majątku lub z majątku innych podmiotów, jeżeli możliwość taka wynika z przepisów prawa oraz zostanie to ujęte w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, lub w postaci świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy.
3. Wkład niepieniężny, który w ciągu 7 poprzednich lat (10 lat dla nieruchomości)² był współfinansowany ze środków unijnych lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych, jest niekwalifikowalny (podwójne finansowanie).
4. Wkład niepieniężny stanowi wydatek kwalifikowalny z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej.
5. Warunki kwalifikowalności wkładu niepieniężnego są następujące:
 - a) wkład niepieniężny polega na wniesieniu (wykorzystaniu na rzecz projektu) nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
 - b) wartość wkładu niepieniężnego została należycie potwierdzona dokumentami o wartości dowodowej równoważnej fakturom lub innymi dokumentami pod warunkiem, że przewidują to zasady programu operacyjnego oraz z zastrzeżeniem spełnienia wszystkich warunków wymienionych w tym podrozdziale,
 - c) wartość przypisana wkładowi niepieniężnemu nie przekracza stawek rynkowych,
 - d) wartość i dostarczenie wkładu niepieniężnego mogą być poddane niezależnej ocenie i weryfikacji,
 - e) w przypadku wykorzystania środków trwałych na rzecz projektu, ich wartość określana jest proporcjonalnie do zakresu ich wykorzystania w projekcie, z uwzględnieniem zapisów podrozdziału 6.12,
 - f) w przypadku wykorzystania nieruchomości na rzecz projektu jej wartość nie przekracza wartości rynkowej; ponadto wartość nieruchomości jest potwierdzona operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r. poz. 2147, z późn. zm.) – aktualnym³ w momencie złożenia rozliczającego go wniosku o płatność,
 - g) jeżeli wkładem własnym nie jest cała nieruchomość, a jedynie jej część (na przykład tylko sale), operat szacunkowy nie jest wymagany – w takim przypadku wartość wkładu wycenia się jako koszt amortyzacji lub wynajmu zgodnie z metodologią przedstawioną przez beneficjenta lub podmiot udostępniający wkład niepieniężny wnoszony na rzecz projektu. W przypadku beneficjentów prowadzących działalność gospodarczą polegającą m.in. na

¹ W przypadku, gdy beneficjent upoważnił do dysponowania środkami finansowymi projektu osoby, wobec których wymóg niekaralności jest wymogiem kwalifikacyjnym wynikającym z mocy odrębnych aktów prawnych (np. art. 6 ust. 2 ustawy o pracownikach samorządowych), składanie oświadczenia nie jest wymagane.

² 7 lub 10 lat od daty zakupu.

³ Termin ważności sporządzonego dokumentu określa ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

wynajmie sal szkoleniowych, wkład niepieniężny kwalifikowalny jest maksymalnie do wysokości stawek stosowanych przez te podmioty w komercyjnej działalności.

- h) wszystkie ograniczenia i wyłączenia dotyczące kwalifikowalności wydatków w ramach poszczególnych działań / poddziałań mają również zastosowanie do dóbr i usług wnoszonych przez beneficjenta jako wkład niepieniężny.
 - i) w przypadku wniesienia nieodpłatnej pracy spełnione są warunki, o których mowa w pkt 9.
6. W przypadku projektów współfinansowanych z EFRR, niekwalifikowalny jest wkład niepieniężny wnoszony do projektu w ramach kosztów pośrednich.
 7. Wydatki poniesione na wycenę wkładu niepieniężnego są kwalifikowalne.
 8. W przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego w postaci nieruchomości, dodatkowo zastosowanie ma podrozdział 7.3.
 9. W przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy, powinny zostać spełnione łącznie następujące warunki:
 - a) wolontariusz jest świadomy charakteru swojego udziału w realizacji projektu (tzn. świadomy nieodpłatnego udziału),
 - b) należy zdefiniować rodzaj wykonywanej przez wolontariusza nieodpłatnej pracy (określić jego stanowisko w projekcie); zadania wykonywane i wykazywane przez wolontariusza muszą być zgodne z tytułem jego nieodpłatnej pracy (stanowiska),
 - c) wartość wkładu niepieniężnego w przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariusza określa się z uwzględnieniem ilości czasu poświęconego na jej wykonanie oraz średniej wysokości wynagrodzenia (wg stawki godzinowej lub dziennej) za dany rodzaj pracy obowiązującej u danego pracodawcy lub w danym regionie (wyliczonej np. w oparciu o dane GUS), lub płacy minimalnej określonej na podstawie obowiązujących przepisów, w zależności od zapisów wniosku o dofinansowanie projektu,
 - d) wycena nieodpłatnej dobrowolnej pracy może uwzględniać wszystkie koszty, które zostałyby poniesione w przypadku jej odpłatnego wykonywania przez podmiot działający na zasadach rynkowych; wycena uwzględnia zatem koszt składek na ubezpieczenia społeczne oraz wszystkie pozostałe koszty wynikające z charakteru danego świadczenia; wycena wykonywanego świadczenia przez wolontariusza może być przedmiotem odrębnej kontroli i oceny⁴.
 10. W przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego do projektu, współfinansowanie z funduszy strukturalnych lub FS oraz innych środków publicznych (krajowych) nie będących wkładem własnym beneficjenta, nie może przekroczyć wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego.

Kwota dofinansowania dla projektu			
z funduszy oraz innych środków publicznych (krajowych)	≤	rzeczywiste całkowite wydatki kwalifikowalne	- wkład niepieniężny

W przypadku gdy projekt zostanie zrealizowany bez zachowania w/w zasady, beneficjent będzie musiał dokonać zwrotu środków z odsetkami zgodnie z zasadami wynikającymi

⁴ Koszty związane z zaangażowaniem wolontariusza (zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), w tym dotyczące pokrywania, na określonych w odrębnych przepisach zasadach dotyczących pracowników, kosztów podróży służbowych i diet albo innych niezbędnych kosztów ponoszonych przez wolontariusza związanych z wykonywaniem świadczeń na rzecz Beneficjenta w ramach wnoszenia przez niego wkładu niepieniężnego do projektu, mogą zostać uznawane za koszty kwalifikowalne, o ile spełnione zostaną warunki określone w podrozdziale 6.15.

z umowy o dofinansowanie. Zaleca się zatem by niepieniężny wkład własny został rozliczony przez beneficjenta w ostatnim wniosku o płatność.

11. Warunkiem niezbędnym uznania wkładu niepieniężnego za wydatek kwalifikowalny jest bezpośrednio wskazanie informacji dotyczących poszczególnych pozycji wkładu niepieniężnego we wniosku o dofinansowanie.
12. Deklarowanie jako wkładu niepieniężnego, wydatków poniesionych przez beneficjenta w okresie kwalifikowania wydatków nie może służyć omijaniu warunków kwalifikowania wydatków takich jak zgodność z prawem oraz z Wytycznymi. Wydatek poniesiony w okresie kwalifikowania wydatków nie może zostać zadeklarowany jako wkład niepieniężny, ale jako wydatek poniesiony przez beneficjenta.

4. Roboty budowlane

Poza zasadami w zakresie kwalifikowalności robót budowlanych o których mowa w Wytycznych, podrozdziale 7.6, zastosowanie mają dodatkowe uregulowania w poniżej wskazanym zakresie:

1. Za wydatki związane z robotami/pracami budowlanymi uznaje się wydatki na zakup materiałów budowlanych jak i usług robót budowlanych (np. robót związanych z przygotowaniem terenu pod inwestycję, robót konstrukcyjnych, montażowych, instalacyjnych, rozbiórkowych, ziemnych, wykończeniowych, konserwacyjnych, wzmocnieniowych, naziemnych, napowietrznych). Wydatki na roboty/prace budowlane mogą być uznane za wydatki kwalifikowalne, jeśli tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu.
2. Wydatki na przebudowę urządzeń obcych mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli są niezbędne do realizacji projektu a konieczność ich przebudowy wynika z projektu budowlanego, oraz wartość nie przekracza 15% wartości robót budowlanych kwalifikowalnych w ramach projektu. **Limit nie dotyczy projektów realizowanych w ramach działania 3.1 Strefy aktywności gospodarczej.**
3. Wydatki poniesione w związku z zamówieniami dodatkowymi na roboty dodatkowe zgodnie z ustawą Pzp zostaną uznane za kwalifikowalne, jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:
 - a) roboty są uzasadnione i niezbędne do prawidłowej realizacji projektu,
 - b) roboty stanowią nie więcej niż 5% wydatków kwalifikowalnych projektu wynikających z umowy o dofinansowanie projektu,
 - c) dofinansowanie projektu po uwzględnieniu robót dodatkowych nie może przekroczyć kwoty określonej w decyzji IZ RPO WM o dofinansowaniu projektu.
4. Wydatki na roboty uzupełniające zostaną uznane za kwalifikowalne, jeżeli są uzasadnione i niezbędne do prawidłowej realizacji projektu oraz zostały przewidziane w projekcie.
5. Wydatki na opłaty z tytułu zajęcia pasa drogowego mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli opłaty te są należne podmiotowi innemu niż beneficjent.
6. Wydatki na opłaty za usunięcie drzew lub krzewów mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli opłaty te są należne podmiotowi innemu niż beneficjent, oraz w przypadku wymaganych prawem pozwoleń na ich usunięcie beneficjent udokumentował posiadanie niniejszej zgody.
7. Wydatki na odtworzenie nawierzchni drogi poza pasem prowadzonych robót mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli obowiązek odtworzenia nawierzchni drogi wynika z zezwolenia na zajęcie pasa drogowego.
8. Wydatki związane z uzyskaniem prawa dostępu do terenu budowy mogą być uznane za kwalifikowalne jeśli nie jest możliwy swobodny dostęp do terenu budowy z drogi publicznej.

9. Koszty i opłaty związane ze składowaniem lub utylizacją materiałów/odpadów powstałych w procesie inwestycyjnym (w szczególności na etapie przygotowywania terenu pod budowę) mogą być uznane za kwalifikowalne jeżeli są należne podmiotowi innemu niż beneficjent.
10. Za kwalifikowalne uznaje się wydatki na dokumentację powykonawczą w związku z realizowanym projektem.
11. Wydatki na nabycie usług związanych z wykonywaniem czynności w ramach nadzoru i/lub prowadzenia inwestycji (np. inspektor nadzoru, nadzór autorski, nadzór konserwatorski, nadzór inwestorski, inżynier kontraktu wg wymagań FIDIC, inwestor zastępczy) nad wykonywanymi robotami budowlanymi stanowią wydatki kwalifikowalne pod warunkiem, że cena ich nabycia nie przekracza wartości rynkowej usług tego rodzaju. **W przypadku, gdy nadzór nad robotami budowlanymi jest realizowany przez posiadających odpowiednie kwalifikacje pracowników beneficjenta, wydatki związane z ich wynagrodzeniem mogą zostać uznane za kwalifikowalne na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytucznych.**
12. Wydatki o których mowa w pkt. 11, kwalifikują się w proporcji, w jakiej odnoszą się do realizowanego projektu.

5. Podatek od towarów i usług (VAT)

Poza zasadami w zakresie kwalifikowalności podatku VAT o których mowa w Wytucznych, podrozdziale 6.13, zastosowanie mają dodatkowe uregulowania w poniżej wskazanym zakresie:

1. Podatek VAT w stosunku do wydatków, dla których beneficjent odlicza ten podatek częściowo wg proporcji ustalonej zgodnie z właściwymi przepisami ustawy o VAT⁵, jest kwalifikowalny w części, która nie może zostać odzyskana z budżetu krajowego.

W sytuacji gdy rzeczywisty współczynnik proporcji ustalony za dany rok jest wyższy niż współczynnik proporcji prognozowany, oznacza to, że beneficjent ma prawo do odzyskania z budżetu państwa podatku VAT w wysokości wyższej niż pierwotnie zaplanował. W takiej sytuacji gdy zwiększa się poziom VAT-u niekwalifikowalnego w projekcie beneficjent będzie zobowiązany do zwrotu środków wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych.

W celu zminimalizowania skutków powyższej sytuacji dopuszczalnym jest przyjęcie przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie w kolejnych latach projektu wyższej wartości współczynnika proporcji/preproporcji i rozliczanie zgodnie z przyjętą wyższą wartością podatku VAT w projekcie.

W sytuacji gdy rzeczywisty współczynnik proporcji ustalony za dany rok jest niższy niż współczynnik proporcji prognozowany, oznacza to, że beneficjent ma prawo do odzyskania z budżetu państwa podatku VAT w wysokości niższej niż pierwotnie zaplanował. W takiej sytuacji jednakże beneficjent nie ma możliwości zwiększenia poziomu wydatków kwalifikowanych w projekcie ze względu na zmianę współczynnika proporcji i kwalifikowalny podatek VAT w projekcie pozostaje na dotychczasowym poziomie.

2. Dopuszcza się sytuację, w której VAT będzie kwalifikowalny jedynie dla części projektu. W takiej sytuacji beneficjent jest zobowiązany zapewnić przejrzysty system rozliczania projektu, tak aby nie było wątpliwości w jakiej części oraz w jakim zakresie VAT może być uznany za kwalifikowalny.

6. Zasady kwalifikowania zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych oraz cross - financingu

Poza zasadami w zakresie kwalifikowalności środków trwałych o których mowa w Wytucznych, sekcji 6.12.1, zastosowanie mają dodatkowe uregulowania w poniżej wskazanym zakresie:

1. Środki trwałe, ze względu na sposób ich wykorzystania w ramach i na rzecz projektu, dzielą się na:

⁵ Zgodnie z brzmieniem ustawy o VAT aktualnym na dzień wejścia w życie *Wytucznych*, są to: art. 86 ust. 2a oraz art. 90 ust. 2.

- a) środki trwałe bezpośrednio powiązane z przedmiotem projektu (np. wyposażenie pracowni komputerowych w szkole),
 - b) środki trwałe wykorzystywane w celu wspomagania procesu wdrażania projektu (np. rzutnik na szkolenia).
2. Wydatki poniesione na zakup środków trwałych, o których mowa w pkt 1 lit. b, mogą być kwalifikowalne wyłącznie w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym za okres, w którym były one wykorzystywane na rzecz projektu. W takim przypadku rozlicza się wydatki do wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym i stosuje warunki i procedury określone w sekcji 6.12.2 Wytucznych. W takim przypadku wartość środków trwałych nie wchodzi do limitu środków trwałych i cross-finansingu.
3. W sytuacji gdy beneficjent dokonuje jednorazowego odpisu amortyzacyjnego lub gdy zakupiony środek trwały zostanie w całości zamortyzowany w okresie realizacji projektu kwalifikowalny będzie zakup takiego środka trwałego w całości lub części swojej wartości zgodnie ze wskazaniem beneficjenta opartym o faktyczne wykorzystanie środka trwałego na potrzeby projektu. W takim przypadku stosuje warunki i procedury określone w podrozdziale 6.5 Wytucznych.
4. W przypadku gdy nabywane środki trwałe są niezbędne do zapewnienia udziału osób z niepełnosprawnościami w projekcie wydatki poniesione na zakup środków trwałych, a także koszty ich dostawy, montażu i uruchomienia mogą być kwalifikowalne w całości lub części swojej wartości zgodnie ze wskazaniem beneficjenta opartym o faktyczne wykorzystanie środka trwałego na potrzeby projektu.

Poza zasadami w zakresie kwalifikowania wydatków objętych cross – finansowaniem, o których mowa w Wytucznych, podrozdziale 8.6, zastosowanie ma poniżej wskazane uregulowanie:

W uzasadnionych przypadkach, za zgodą IOK, na etapie realizacji projektów możliwe jest zwiększenie limitów cross-finansingu określonych w pkt 18 SzOOP „Limity i ograniczenia w realizacji projektów” w zakresie osi 8 – 10 o maksymalnie 10 punktów procentowych. Zwiększenie nie może prowadzić do przekroczenia limitu cross-finansingu przypadającego na daną oś.

II. ROZDZIAŁ - RODZAJE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH/NIKWALIFIKOWALNYCH W POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁANIACH/ PODZIAŁANIACH DLA OSI PRIORYTETOWYCH

Niniejszy rozdział określa katalog specyficznych kategorii wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych (w przypadkach kiedy zostały określone) dla poszczególnych działań/poddziałów RPO WM, w ramach osi priorytetowych objętych współfinansowaniem ze środków EFRR.

OŚ PRIORYTETOWA 1. GOSPODARKA WIEDZY		
Działanie 1.1 Infrastruktura badawcza sektora nauki		
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
<p>Typ projektu A.</p> <p>Infrastruktura badawcza w jednostkach naukowych</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą, obejmujące koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, w odniesieniu do infrastruktury badawczej w rozumieniu art. 2 pkt. 91 rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu • wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy de minimis: Do wydatków kwalifikowalnych w ramach pomocy de minimis można zaliczyć: <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozostałe kategorie kosztów bezpośrednich, w tym: <ul style="list-style-type: none"> — koszty uzyskania certyfikatów istotnych z punktu widzenia podniesienia konkurencyjności infrastruktury badawczej; ➤ koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 1,5% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla działania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • koszty budowy, przebudowy, rozbudowy parkingów (w tym parkingów podziemnych), • koszty zagospodarowania terenu w otoczeniu infrastruktury będącej przedmiotem projektu.

Działanie 1.2 Badania i innowacje w przedsiębiorstwach		
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
<p>Poddziałanie 1.2.1</p> <p>Projekty badawczo-rozwojowe przedsiębiorstw</p> <p>Typ projektu A</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy publicznej na projekty badawczo-rozwojowe: <ul style="list-style-type: none"> ➤ koszty personelu: badaczy, techników i pozostałych pracowników pomocniczych w zakresie, w jakim są oni zatrudnieni bezpośrednio do realizacji prac badawczo-rozwojowych przy danym projekcie – na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytucznych ➤ koszty aparatury naukowo-badawczej oraz sprzętu służącego realizacji projektu badawczego, w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby projektu <p>Za koszty kwalifikowane uznaje się koszty amortyzacji, obliczone na podstawie powszechnie przyjętych zasad rachunkowości oraz na zasadach określonych w podrozdziale 6.12.2 Wytucznych.</p> ➤ koszty budynków i gruntów w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby projektu: <p>W przypadku budynków za koszty kwalifikowalne uznaje się koszty amortyzacji budynków odpowiadające okresowi realizacji projektu obliczone na podstawie powszechnie przyjętych zasad rachunkowości oraz na zasadach określonych w podrozdziale 6.12.2 Wytucznych.</p> <p>W przypadku gruntów kosztami kwalifikowalnymi są koszty dzierżawy (raty dzierżawne bez części odsetkowej) oraz koszty wieczystego użytkowania gruntów (opłaty za użytkowanie wieczyste z wyłączeniem odsetek).</p> ➤ koszty badań wykonywanych na podstawie umowy, wiedzy i patentów zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji udzielonej przez źródła zewnętrzne na warunkach pełnej konkurencji, rozumiane jako: <ul style="list-style-type: none"> — koszty nabycia wyników badań lub prac rozwojowych, pod warunkiem, że: <ul style="list-style-type: none"> ▪ celem przedsięwzięcia jest prowadzenie dalszych prac badawczo-rozwojowych, zmierzających do opracowania innowacyjnego rozwiązania w oparciu o prace B+R dotyczące nowych właściwości danej technologii lub możliwości jej zastosowania w nowych warunkach związanych z indywidualnymi potrzebami danego przedsiębiorstwa; 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wkład własny w formie niepieniężnej, za wyjątkiem kosztów amortyzacji aparatury badawczej oraz sprzętu służącego realizacji projektu badawczego, w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby projektu, • wydatki na zakup gruntów, • wydatki dotyczące produkcji masowej lub działalności handlowej, • wydatki w zakresie postępowań sądowych w sprawach dotyczących ochrony praw własności intelektualnej, • wydatki związane z przygotowaniem wyników fazy badawczej do zastosowania w działalności gospodarczej, przekraczające 10% kosztów kwalifikowalnych projektu, • koszty związane z szerokim rozpowszechnianiem wyników projektu podczas konferencji lub za pośrednictwem publikacji, ogólnodostępnych baz bądź oprogramowania bezpłatnego lub otwartego.

- wyniki badań lub prac rozwojowych zostały nabyte od: jednostki naukowej, posiadającej przyznaną kategorię naukową co najmniej B (tj. kategorię B lub wyższą); przedsiębiorcy posiadającego status centrum badawczo-rozwojowego w rozumieniu ustawy z dn. 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej oraz posiadającego siedzibę na terytorium RP, konsorcjum naukowemu, konsorcjum naukowo-przemysłowemu, niezależnej jednostce, stanowiącej akredytowane laboratorium (posiadające akredytację Polskiego Centrum Akredytacji) lub notyfikowanemu laboratorium (ujęte w obwieszczeniu ministra właściwego ds. gospodarki w sprawie informacji o notyfikowanych jednostkach certyfikujących i jednostkach kontrolujących oraz notyfikowanych laboratoriach lub ujęte w aktualnym wykazie autoryzowanych jednostek certyfikujących i jednostek kontrolujących oraz autoryzowanych laboratoriów, notyfikowanych Komisji Europejskiej i państwom członkowskim Unii Europejskiej), posiadającym siedzibę na terytorium RP;

— koszty podwykonawstwa rozumianego jako zlecenie wykonawcy zewnętrznemu, tj. stronie trzeciej części merytorycznych prac w ramach projektu, z zastrzeżeniem, że prace te można zlecić:

jednostce naukowej, posiadającej przyznaną kategorię naukową co najmniej B (tj. kategorię B lub wyższą), przedsiębiorcy posiadającemu status centrum badawczo-rozwojowego w rozumieniu ustawy z dn. 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej oraz posiadającemu siedzibę na terytorium RP, konsorcjum naukowemu, konsorcjum naukowo-przemysłowemu, niezależnej jednostce, stanowiącej akredytowane laboratorium (posiadające akredytację Polskiego Centrum Akredytacji) lub notyfikowanemu laboratorium (ujęte w obwieszczeniu ministra właściwego ds. gospodarki w sprawie informacji o notyfikowanych jednostkach certyfikujących i jednostkach kontrolujących oraz notyfikowanych laboratoriach lub ujęte w aktualnym wykazie autoryzowanych jednostek certyfikujących i jednostek kontrolujących oraz autoryzowanych laboratoriów, notyfikowanych Komisji Europejskiej i państwom członkowskim Unii Europejskiej), posiadającym siedzibę na terytorium RP.

Zlecenie wykonania części merytorycznych prac w ramach projektu (podwykonawstwo) innym podmiotom niż wskazane powyżej jest dopuszczalne pod warunkiem, że:

a) wnioskodawca, po uprzednim rozeznaniu rynku, wskazał wybranego podwykonawcę we wniosku o dofinansowanie oraz opisał jego potencjał kadrowy i techniczny (jeśli dotyczy), który uznaje się za adekwatny do zakresu i rodzaju powierzonej części prac B+R w projekcie,

	<p>lub</p> <p>b) wnioskodawca prawidłowo określił wymagania dotyczące potencjału kadrowego i technicznego (jeśli dotyczy) stawiane potencjalnemu podwykonawcy, któremu zostanie powierzona realizacja części prac B+R w projekcie,</p> <p>co podlega ocenie w oparciu o informacje zawarte we wniosku o dofinansowanie, na etapie oceny projektu w kryterium pn. <i>Merytoryczny i techniczny potencjał do realizacji projektu</i>.</p> <p>W ramach podwykonawstwa należy wykazywać:</p> <ul style="list-style-type: none"> — umowy cywilnoprawne z osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej, — umowy z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą. <p>Koszty podwykonawstwa są wyłączone z podstawy naliczania kosztów pośrednich w projekcie. W przypadku projektów wybranych do dofinansowania w ramach konkursów ogłoszonych <u>przed 1 stycznia 2018 r.</u> z podstawy naliczania kosztów pośrednich wyłączone są tylko koszty podwykonawstwa obejmujące umowy cywilnoprawne z osobami prawnymi oraz umowy o dzieło z osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą (tj. w przypadku tych projektów koszty umów cywilnoprawnych z osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej oraz umów zleceń z osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą nie pomniejszają podstawy naliczania kosztów pośrednich).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ koszty doradztwa / usług doradczych wykorzystywanych wyłącznie na potrzeby projektu, pod warunkiem wykazania bezpośredniego powiązania pomiędzy zakresem doradztwa / usług doradczych a zakresem prac badawczo-rozwojowych zaplanowanych w ramach projektu, co podlega ocenie w oparciu o informacje zawarte we wniosku o dofinansowanie, na etapie oceny projektu (koszty te są traktowane analogicznie jak koszty podwykonawstwa, co oznacza, że są one wyłączone z podstawy naliczania kosztów pośrednich), ➤ koszty ogólne ponoszone bezpośrednio w wyniku realizacji projektu, w tym: <ul style="list-style-type: none"> — koszty materiałów np. surowców, półproduktów, odczynników — koszty sprzętu laboratoryjnego (zakupy niezaliczane do kategorii środków trwałych, zgodnie z powszechnie przyjętymi zasadami rachunkowości) — koszty elementów służących do budowy i na stałe zainstalowane w prototypie, instalacji pilotażowej lub demonstracyjnej — koszty wartości niematerialnych i prawnych zakupionych od podmiotów trzecich na warunkach rynkowych, w formie patentów, licencji, know-how, nieopatentowanej 	
--	---	--

wiedzy technicznej: kwalifikowane w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby projektu

Za koszty kwalifikowane uznaje się koszty odpisów amortyzacyjnych oraz koszty ponoszone w wyniku odpłatnego korzystania z wartości niematerialnych i prawnych (np. opłaty licencyjne, najem)

- koszty odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych i prawnych, które zostały wytworzone na indywidualne potrzeby beneficjenta i nie są powszechnie dostępne w sprzedaży, mogą być kwalifikowalne wyłącznie w pod warunkiem, że te wartości niematerialne i prawne zostały nabyte od: jednostki naukowej, posiadającej przyznaną kategorię naukową co najmniej B (tj. kategorię B lub wyższą); przedsiębiorcy posiadającego status centrum badawczo-rozwojowego w rozumieniu ustawy z dn. 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej oraz posiadającego siedzibę na terytorium RP

➤ koszty pośrednie, rozumiane jako koszty operacyjne ponoszone bezpośrednio w wyniku realizacji projektu:

- w przypadku projektów wybranych do dofinansowania w ramach konkursów ogłoszonych przed 1 stycznia 2018 roku: w wysokości do 17% całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu, rozliczane na podstawie wydatków rzeczywiście poniesionych i udokumentowanych, albo
- w przypadku projektów wybranych do dofinansowania w ramach konkursów ogłoszonych po 1 stycznia 2018 roku: w wysokości równej 17% całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu, rozliczane metodą stawki ryczałtowej, na zasadach określonych w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP,

których katalog obejmuje:

- koszty związane z utrzymaniem linii technologicznych, instalacji pilotażowych / demonstracyjnych i podobnych, w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane w projekcie,
- koszty wynajmu budynków, lokali i powierzchni laboratoryjnej, tj. powierzchni przystosowanej do przeprowadzania badań np. ze względu na wymagane certyfikaty lub zastosowane systemy zabezpieczeń – bez aparatury badawczej,
- koszty pośrednie, których katalog został określony w rozdziale I, pkt. 2, Załącznika nr 7 do SzOOP

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ koszty realizacji studium wykonalności oznaczającego ocenę i analizę potencjału projektu, które ma wesprzeć proces decyzyjny poprzez obiektywne i racjonalne określenie jego mocnych i słabych stron oraz możliwości i zagrożeń z nim związanych, zasobów, jakie będą niezbędne do realizacji projektu, oraz ocenę szans jego powodzenia, kwalifikowalne w wysokości do 80 tys. PLN (koszty te nie są traktowane jako koszty podwykonawstwa, co oznacza, że stanowią one podstawę do wyliczania kosztów pośrednich); <ul style="list-style-type: none"> • wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy publicznej dla MŚP na wspieranie innowacyjności: <ul style="list-style-type: none"> ➤ koszty przygotowania wyników fazy badawczej do zastosowania w działalności gospodarczej – kwalifikowalne są w wysokości do 10% kosztów kwalifikowalnych projektu, obejmujące koszty uzyskania, walidacji i obrony patentów i innych wartości niematerialnych i prawnych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> — przygotowania zgłoszenia wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego przez zawodowego pełnomocnika, który zgodnie z przepisami obowiązującymi w danym kraju jest uprawniony do występowania przed właściwym organem ochrony własności przemysłowej — zgłoszenia przez zawodowego pełnomocnika wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego do właściwego organu w celu uzyskania ochrony przyznawanej przez krajowe, regionalne, unijne lub międzynarodowe organy ochrony własności przemysłowej — zakupu, w związku z przygotowaniem zgłoszenia, zgłoszeniem, analiz i ekspertyz prawnych, ekonomicznych, marketingowych i technicznych dotyczących przedmiotu zgłoszenia lub postępowania, w tym w zakresie wyceny wartości własności intelektualnej, perspektyw rynkowych i uwarunkowań prawnych komercjalizacji oraz zarządzania w przedsiębiorstwie prawami własności przemysłowej <p style="padding-left: 40px;">oraz koszty opłat związanych ze zgłoszeniem;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy de minimis: <p>Do wydatków kwalifikowalnych w ramach pomocy de minimis można zaliczyć wszystkie wydatki wskazane powyżej oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ koszty dotyczące podnoszenia kwalifikacji przez personel badawczy projektu: koszty udziału w specjalistycznych szkoleniach, konferencjach, wizytach studyjnych krajowych i zagranicznych personelu badawczego zatrudnionego bezpośrednio do realizacji projektu pod warunkiem wykazania bezpośredniego związku z przedmiotem danego projektu 	
--	---	--

- koszty przygotowania wyników fazy badawczej do zastosowania w działalności gospodarczej – kwalifikowalne są w wysokości do 10% kosztów kwalifikowanych projektu, w tym koszty usług w zakresie:
 - badania rynku dla nowego lub istotnie ulepszanego rozwiązania,
 - opracowania procedur dotyczących wykorzystywaniem rynkowym danego rozwiązania
 - certyfikacji
 - wzornictwa.
- koszty najmu i leasingu środków trwałych, w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.12.3 Wytucznych

W przypadku leasingu (finansowego lub operacyjnego) koszt kwalifikowany stanowi kwota przypadająca na część raty leasingowej wystawionej na rzecz beneficjenta związanej ze spłatą kapitału (bez części odsetkowej i innych opłat) przedmiotu umowy leasingu. Nie stanowi kosztu kwalifikowanego leasing zwrotny. W przypadku kosztów leasingu maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych nie może przekroczyć rynkowej wartości dobra będącego przedmiotem leasingu.
- koszty poniesione na instrumenty zabezpieczające realizację umowy o dofinansowanie, o których mowa w podrozdziale 6.11 Wytucznych
- koszty pośrednie, rozliczane metodą stawki ryczałtowej w wysokości równej 17% całkowitych bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP, których katalog obejmuje:
 - koszty związane z utrzymaniem linii technologicznych, instalacji pilotażowych / demonstracyjnych i podobnych, w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane w projekcie,
 - koszty wynajmu budynków, lokali i powierzchni laboratoryjnej, tj. powierzchni przystosowanej do przeprowadzania badań np. ze względu na wymagane certyfikaty lub zastosowane systemy zabezpieczeń – bez aparatury badawczej,
 - koszty pośrednie, których katalog został określony w rozdziale I, pkt. 2, Załącznika nr 7 do SzOOP.

W odniesieniu do projektów wybranych do dofinansowania w konkursach ogłoszonych po 1 stycznia 2018 roku zastosowanie ma zasada, zgodnie z którą w przypadku, gdy w projekcie nie przewiduje się kwalifikowania wydatków w ramach kategorii obejmującej koszty personelu,

	<p>koszty pośrednie nie stanowią wydatków kwalifikowalnych w tym projekcie (dotyczy każdego rodzaju pomocy).</p> <p>Uproszczonych metod rozliczania wydatków nie można stosować w przypadku, gdy realizacja projektu jest zlecona w całości wykonawcy zgodnie z podrozdziałem 6.5 Wytycznych.</p> <p>W odniesieniu do projektów wybranych do dofinansowania w ramach konkursów ogłoszonych <u>przed 1 stycznia 2018 roku</u> zastosowanie ma następująca zasada: W ramach jednego projektu możliwe jest zastosowanie wyłącznie jednej ze wskazanych metod rozliczania kosztów pośrednich, tj. nie dopuszcza się możliwości rozliczania części kosztów pośrednich na podstawie wydatków rzeczywiście poniesionych (w ramach pomocy publicznej na projekty badawczo-rozwojowe), a w pozostałej części – rozliczania tych kosztów za pomocą stawki zryczałtowanej (w ramach pomocy de minimis). Wybór metody rozliczania kosztów pośrednich powinien wynikać w szczególności ze specyfiki danego projektu oraz możliwości uzyskania wsparcia z pomocy de minimis w wysokości zgodnej z limitami, wynikającymi z właściwych przepisów prawa dotyczących zasad udzielania tej pomocy.</p>	
<p>Poddziałanie 1.2.1</p> <p>Projekty badawczo-rozwojowe przedsiębiorstw</p> <p>Typ projektu B</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>I. GRUPA WYDATKÓW DOTYCZĄCA REALIZACJI FAZY B+R PROJEKTU: obejmuje wydatki stanowiące łącznie co najmniej 50% całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu</p> <p>PODGRUPA 1. wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy publicznej na projekty badawczo-rozwojowe lub pomocy de minimis</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>koszty bezpośrednie</u> <ul style="list-style-type: none"> ➤ koszty personelu: badaczy, techników i pozostałych pracowników pomocniczych w zakresie, w jakim są oni zatrudnieni bezpośrednio do realizacji prac badawczo-rozwojowych przy danym projekcie, z zastrzeżeniem, że przez personel projektu rozumie się personel, o którym mowa w podrozdziale 3 pkt 1) ppkt r) Wytycznych <p>Koszty te rozliczane są:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) na podstawie wydatków rzeczywiście poniesionych i udokumentowanych, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytycznych lub b) metodą godzinowej stawki wynagrodzenia, obliczanej poprzez podzielenie rocznych kosztów zatrudnienia brutto przez 1720 godzin w przypadku osób pracujących w pełnym wymiarze czasu pracy lub przez odpowiedni 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wkład własny w formie niepieniężnej, • wydatki na zakup gruntów w ramach fazy B+R projektu, • wydatki w zakresie postępowań sądowych w sprawach dotyczących ochrony praw własności intelektualnej, • wydatki związane z przygotowaniem wyników fazy badawczej do zastosowania w działalności gospodarczej, przekraczające 10% kosztów kwalifikowalnych fazy B+R projektu, • koszty związane z szerokim rozpowszechnianiem wyników projektu podczas konferencji lub za pośrednictwem publikacji, ogólnodostępnych baz bądź

	<p>proporcjonalny odsetek 1720 godzin w przypadku osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy, gdzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ jako roczne koszty zatrudnienia brutto należy przyjąć ostatnie roczne udokumentowane koszty brutto pracodawcy, które mogą być oparte na rzeczywistym wynagrodzeniu danego pracownika lub na średniej kosztów zatrudnienia większej grupy pracowników zatrudnionych na takim samym lub zbliżonym stanowisku (wykonujących zadania o zbliżonym charakterze i zakresie obowiązków oraz należących do tej samej grupy zaszeregowania) lub których łączą inne podobne wskaźniki, korelujące z poziomem wynagrodzenia. <p>W przypadku gdy roczne koszty zatrudnienia brutto nie są dostępne, można je wyliczyć na podstawie dostępnych udokumentowanych kosztów zatrudnienia brutto lub umowy o pracę, odpowiednio dostosowanych do 12-miesięcznego okresu. Na przykład w przypadku osób nowozatrudnionych należy przyjąć uśrednione ostatnie roczne udokumentowane koszty zatrudnienia brutto pracowników jednostki na takim samym lub zbliżonym stanowisku służbowym (wykonujących zadania o zbliżonym charakterze i zakresie obowiązków oraz należących do tej samej grupy zaszeregowania).</p> <p>Koszty personelu dotyczące osób, które pracują w niepełnym wymiarze czasu pracy na rzecz projektu, można obliczyć jako stały odsetek kosztów zatrudnienia brutto proporcjonalny do stałego odsetka godzin przepracowanych miesięcznie przy danym projekcie, bez obowiązku ustanawiania oddzielnego systemu rejestracji czasu pracy. Pracodawca wydaje przeznaczony dla pracowników dokument określający ten stały odsetek godzin.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 1720 oznacza standardową roczną liczbę efektywnych godzin pracy (roczna liczba godzin pracy pomniejszona o godziny pracy przypadające na urlop wypoczynkowy). <p>Wyliczenie rocznych kosztów zatrudnienia brutto musi spełniać następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zostało dokonane w oparciu o dane za ostatni rok kalendarzowy poprzedzający rok złożenia wniosku o dofinansowanie dla danego projektu, — nie może zawierać niekwalifikowalnych składników wynagrodzeń, o których mowa w podrozdziale 6.15 Wytucznych, — zostało zatwierdzone przez głównego księgowego danej jednostki, 	<p>oprogramowania bezpłatnego lub otwartego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • koszty pośrednie w ramach kategorii kosztów dotyczących przygotowania wyników fazy badawczej do zastosowania w działalności gospodarczej, • koszty pośrednie w ramach fazy wdrożeniowej projektu, • nabycie środków transportu z wyłączeniem środków transportu z podgrupy 76 KŚT, • wydatki na nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił.
--	--	---

— stosując stawkę godzinową obliczoną, w sposób o którym mowa powyżej, łączna liczba zadeklarowanych godzin na osobę w danym roku nie może przekraczać liczby godzin użytej do obliczenia tej stawki godzinowej.

Rozliczenie kosztów wynagrodzeń następuje według ustalonej stawki godzinowej, w zależności od faktycznie przepracowanych godzin w projekcie:

Wynagrodzenie = godzinowa stawka wynagrodzenia pracownika x liczba godzin przepracowanych na rzecz projektu.

Koszty rozliczane metodą godzinowej stawki wynagrodzenia są traktowane jako wydatki poniesione. W ramach projektu nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych w celu potwierdzenia poniesienia wydatków, które zostały objęte metodą godzinowej stawki wynagrodzenia.

Zasady weryfikacji wydatków zadeklarowanych według metod uproszczonych zostaną określone w umowie o dofinansowanie.

W ramach danego projektu możliwe jest zastosowanie wyłącznie jednej z powyższych metod rozliczania kosztów personelu.

- **koszty aparatury naukowo-badawczej oraz sprzętu służącego realizacji projektu badawczego**, w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby projektu

Za koszty kwalifikowane uznaje się koszty amortyzacji, obliczone na podstawie powszechnie przyjętych zasad rachunkowości oraz na zasadach określonych w podrozdziale 6.12.2 Wytucznych.

- **koszty budynków i gruntów** w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby projektu

W przypadku budynków za koszty kwalifikowalne uznaje się koszty amortyzacji budynków odpowiadające okresowi realizacji projektu obliczone na podstawie powszechnie przyjętych zasad rachunkowości oraz na zasadach określonych w podrozdziale 6.12.2 Wytucznych.

W przypadku gruntów kosztami kwalifikowalnymi są koszty dzierżawy (raty dzierżawne bez części odsetkowej) oraz koszty wieczystego użytkowania gruntów (opłaty za użytkowanie wieczyste z wyłączeniem odsetek).

- **koszty badań** wykonywanych na podstawie umowy, wiedzy i patentów zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji udzielonej przez źródła zewnętrzne na warunkach pełnej konkurencji, rozumiane jako:

	<p>a) koszty nabycia wyników badań lub prac rozwojowych, pod warunkiem, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ celem przedsięwzięcia jest prowadzenie dalszych prac badawczo-rozwojowych, zmierzających do opracowania innowacyjnego rozwiązania w oparciu o prace B+R dotyczące nowych właściwości danej technologii lub możliwości jej zastosowania w nowych warunkach związanych z indywidualnymi potrzebami danego przedsiębiorstwa; ▪ wyniki badań lub prac rozwojowych zostały nabyte od: jednostki naukowej, posiadającej przyznaną kategorię naukową co najmniej B (tj. kategorię B lub wyższą); przedsiębiorcy posiadającego status centrum badawczo-rozwojowego w rozumieniu ustawy z dn. 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej oraz posiadającego siedzibę na terytorium RP, konsorcjum naukowemu, konsorcjum naukowo-przemysłowemu, niezależnej jednostce, stanowiącej akredytowane laboratorium (posiadające akredytację Polskiego Centrum Akredytacji) lub notyfikowanemu laboratorium (ujęte w obwieszczeniu ministra właściwego ds. gospodarki w sprawie informacji o notyfikowanych jednostkach certyfikujących i jednostkach kontrolujących oraz notyfikowanych laboratoriach lub ujęte w aktualnym wykazie autoryzowanych jednostek certyfikujących i jednostek kontrolujących oraz autoryzowanych laboratoriów, notyfikowanych Komisji Europejskiej i państwom członkowskim Unii Europejskiej), posiadającym siedzibę na terytorium RP; <p>b) koszty podwykonawstwa, z zastrzeżeniem, że prace te można zlecić:</p> <p>jednostce naukowej, posiadającej przyznaną kategorię naukową co najmniej B (tj. kategorię B lub wyższą); przedsiębiorcy posiadającemu status centrum badawczo-rozwojowego w rozumieniu ustawy z dn. 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej oraz posiadającemu siedzibę na terytorium RP, konsorcjum naukowemu, konsorcjum naukowo-przemysłowemu, niezależnej jednostce, stanowiącej akredytowane laboratorium (posiadające akredytację Polskiego Centrum Akredytacji) lub notyfikowanemu laboratorium (ujęte w aktualnym wykazie autoryzowanych jednostek certyfikujących i jednostek kontrolujących oraz autoryzowanych laboratoriów, notyfikowanych Komisji Europejskiej i państwom członkowskim Unii Europejskiej), posiadającym siedzibę na terytorium RP.</p> <p>Zlecenie wykonania części merytorycznych prac w ramach projektu (podwykonawstwo) innym podmiotom niż wskazane powyżej jest dopuszczalne pod warunkiem, że wnioskodawca prawidłowo określił wymagania dotyczące potencjału kadrowego i technicznego (jeśli dotyczy) stawiane potencjalnemu</p>	
--	---	--

podwykonawcy, któremu zostanie powierzona realizacja części prac B+R w projekcie, co podlega ocenie w oparciu o informacje zawarte we wniosku o dofinansowanie, na etapie oceny projektu w kryterium odnoszącym się do weryfikacji merytorycznego i technicznego potencjału do realizacji projektu.

- **koszty doradztwa** wykorzystywanego wyłącznie na potrzeby prac B+R w ramach danego projektu, pod warunkiem wykazania bezpośredniego powiązania pomiędzy zakresem doradztwa a zakresem prac badawczo-rozwojowych zaplanowanych w ramach projektu,
- **koszty ogólne** ponoszone bezpośrednio w wyniku realizacji projektu, w tym:
 - koszty materiałów np. surowców, półproduktów, odczynników (w tym koszty dostaw oraz utylizacji zużytych materiałów o ile ich poniesienie w projekcie jest niezbędne do jego realizacji)
 - koszty sprzętu laboratoryjnego (zakupy niezaliczane do kategorii środków trwałych, zgodnie z powszechnie przyjętymi zasadami rachunkowości)
 - koszty elementów służących do budowy i na stałe zainstalowane w prototypie, instalacji pilotażowej lub demonstracyjnej
 - koszty wartości niematerialnych i prawnych zakupionych od podmiotów trzecich na warunkach rynkowych, w formie patentów, licencji, know-how, nieopatentowanej wiedzy technicznej: kwalifikowane w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby projektu

Za koszty kwalifikowane uznaje się koszty odpisów amortyzacyjnych oraz koszty ponoszone w wyniku odpłatnego korzystania z wartości niematerialnych i prawnych (np. opłaty licencyjne, najem)

- koszty odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych i prawnych, które zostały wytworzone na indywidualne potrzeby beneficjenta i nie są powszechnie dostępne w sprzedaży, mogą być kwalifikowalne wyłącznie w pod warunkiem, że te wartości niematerialne i prawne zostały nabyte od: jednostki naukowej, posiadającej przyznaną kategorię naukową co najmniej B (tj. kategorię B lub wyższą); przedsiębiorcy posiadającego status centrum badawczo-rozwojowego w rozumieniu ustawy z dn. 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej oraz posiadającego siedzibę na terytorium RP

Koszty ogólne rozliczane są:

- a) na podstawie **wydatków rzeczywiście poniesionych i udokumentowanych**

lub

- b) metodą **stawki ryczałtowej** w wysokości równej **10% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu w ramach fazy B+R, w części dotyczącej kosztów badań przemysłowych i prac rozwojowych lub prac rozwojowych** (tj. koszty w ramach podgrupy 1), z zastrzeżeniem, że koszty ogólne i koszty usług zleconych są wyłączone z podstawy naliczania kosztów ogólnych

Koszty rozliczane metodą stawki ryczałtowej są traktowane jako wydatki poniesione. W ramach projektu nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych w celu potwierdzenia poniesienia wydatków, które zostały objęte metodą uproszczoną.

Zasady weryfikacji wydatków zadeklarowanych według metod uproszczonych zostaną określone w umowie o dofinansowanie.

W ramach danego projektu możliwe jest zastosowanie wyłącznie jednej z powyższych metod rozliczania kosztów ogólnych.

- **koszty realizacji studium wykonalności** oznaczającego ocenę i analizę potencjału projektu, które ma wesprzeć proces decyzyjny poprzez obiektywne i racjonalne określenie jego mocnych i słabych stron oraz możliwości i zagrożeń z nim związanych, zasobów, jakie będą niezbędne do realizacji projektu, oraz ocenę szans jego powodzenia, kwalifikowalne w wysokości do 80 tys. PLN
- **koszty podnoszenia kwalifikacji przez personel badawczy projektu:** koszty udziału w specjalistycznych szkoleniach, konferencjach, wizytach studyjnych krajowych i zagranicznych personelu badawczego zatrudnionego bezpośrednio do realizacji projektu pod warunkiem wykazania bezpośredniego związku z przedmiotem danego projektu – koszty kwalifikowane wyłącznie w ramach **pomocy de minimis**
- **koszty najmu i leasingu środków trwałych**, w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.12.3 Wytycznych – koszty kwalifikowane wyłącznie w ramach **pomocy de minimis**

W przypadku leasingu (finansowego lub operacyjnego) koszt kwalifikowany stanowi kwota przypadająca na część raty leasingowej wystawionej na rzecz beneficjenta związanej ze spłatą kapitału (bez części odsetkowej i innych opłat) przedmiot umowy leasingu. Nie stanowi kosztu kwalifikowanego leasing zwrotny. W przypadku kosztów leasingu maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych nie może przekroczyć rynkowej wartości dobra będącego przedmiotem leasingu.

- **koszty poniesione na instrumenty zabezpieczające realizację umowy o dofinansowanie**, o których mowa w podrozdziale 6.11 Wytucznych – koszty kwalifikowane wyłącznie w ramach **pomocy de minimis**;

USŁUGI ZLECONE:

Wybrane kategorie kosztów bezpośrednich, o których mowa powyżej, mogą być ponoszone jako **koszty usług zleconych**, rozumianych jako koszty usług zleconych stronie trzeciej, w zakresie realizacji części merytorycznych prac w ramach projektu oraz koszty zasobów udostępnianych przez strony trzecie, które obejmują:

- **podwykonawstwo** (np. w ramach kosztów badań),
- **inne usługi zleczone** (np. w ramach kosztów doradztwa lub kosztów studium wykonalności).

W ramach usług zleconych należy wykazywać: umowy cywilnoprawne z osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej, umowy z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą.

Koszty usług zleconych są wyłączone z podstawy naliczania kosztów pośrednich w projekcie.

- **koszty pośrednie**

Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty operacyjne ponoszone bezpośrednio w wyniku realizacji projektu. Katalog tych kosztów obejmuje:

- koszty związane z utrzymaniem linii technologicznych, instalacji pilotażowych / demonstracyjnych i podobnych, w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane w projekcie,
- koszty wynajmu budynków, lokali i powierzchni laboratoryjnej, tj. powierzchni przystosowanej do przeprowadzania badań np. ze względu na wymagane certyfikaty lub zastosowane systemy zabezpieczeń – bez aparatury badawczej,
- koszty pośrednie, których katalog został określony w rozdziale I, pkt. 2, Załącznika nr 7 do SzOOP.

Koszty pośrednie rozliczane są metodą **stawki ryczałtowej** w wysokości równej **25% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu w ramach fazy B+R, w części dotyczącej kosztów badań przemysłowych i prac rozwojowych lub prac rozwojowych** (tj. koszty w ramach podgrupy 1), z zastrzeżeniem, że koszty usług zleconych są wyłączone z podstawy naliczania kosztów pośrednich.

Koszty pośrednie rozliczane są na zasadach określonych w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP.

W przypadku, gdy w projekcie nie przewiduje się kwalifikowania wydatków w ramach kategorii obejmującej koszty personelu, koszty pośrednie nie stanowią wydatków kwalifikowalnych w tym projekcie (dotyczy każdego rodzaju pomocy).

Uproszczonych metod rozliczania wydatków nie można stosować w przypadku, gdy realizacja projektu jest zlecona w całości wykonawcy zgodnie z podrozdziałem 6.5 Wytucznych.

PODGRUPA 2. wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy publicznej dla MŚP na wspieranie innowacyjności lub pomocy de minimis – obejmująca koszty przygotowania wyników fazy badawczej do zastosowania w działalności gospodarczej, kwalifikowane w wysokości do 10% kosztów kwalifikowanych fazy B+R projektu

- **koszty bezpośrednie**

- **koszty uzyskania, walidacji i obrony patentów i innych wartości niematerialnych i prawnych w zakresie:**

- przygotowania zgłoszenia wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego przez zawodowego pełnomocnika, który zgodnie z przepisami obowiązującymi w danym kraju jest uprawniony do występowania przed właściwym organem ochrony własności przemysłowej
- zgłoszenia przez zawodowego pełnomocnika wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego do właściwego organu w celu uzyskania ochrony przyznawanej przez krajowe, regionalne, unijne lub międzynarodowe organy ochrony własności przemysłowej
- zakupu, w związku z przygotowaniem zgłoszenia, zgłoszeniem, analiz i ekspertyz prawnych, ekonomicznych, marketingowych i technicznych dotyczących przedmiotu zgłoszenia lub postępowania, w tym w zakresie wyceny wartości własności intelektualnej, perspektyw rynkowych i uwarunkowań prawnych komercjalizacji oraz zarządzania w przedsiębiorstwie prawami własności przemysłowej

oraz koszty opłat związanych ze zgłoszeniem

- **pozostałe koszty przygotowania wyników fazy badawczej do zastosowania w działalności gospodarczej, jako koszty kwalifikowane wyłącznie w ramach pomocy de minimis, w zakresie:**

- badania rynku dla nowego lub istotnie ulepszanego rozwiązania,

- opracowania procedur dotyczących wykorzystywaniem rynkowym danego rozwiązania
- certyfikacji
- wzornictwa;

II. GRUPA WYDATKÓW DOTYCZĄCA REALIZACJI FAZY WDROŻENIOWEJ PROJEKTU – obejmuje wydatki stanowiące łącznie **poniżej 50%** całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu

(koszty w ramach PODGRUPY 1 + koszty w ramach PODGRUPY 2 > koszty w ramach PODGRUPY 3)

PODGRUPA 3. wydatki kwalifikowalne w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej lub pomocy de minimis, obejmujące koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, w tym:

- **koszty bezpośrednie**
 - wydatki na zakup środków trwałych, wydatki na modernizację posiadanej infrastruktury, urządzeń i innych składników wyposażenia wraz z kosztem ich instalacji i uruchomienia,
 - wydatki na zakup wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
 - będą wykorzystywane wyłącznie w przedsiębiorstwie, w którym prowadzony jest projekt,
 - będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości,
 - będą nabyte na warunkach rynkowych od osób trzecich, niepowiązanych z przedsiębiorcą,
 - będą stanowić aktywa przedsiębiorcy i pozostaną w jego przedsiębiorstwie przez co najmniej 5 lat od zakończenia realizacji projektu, a w przypadku mikro przedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy – przez co najmniej 3 lata,
 - wydatki z tytułu leasingu, na spłatę rat leasingu nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych poniesione przez korzystającego do dnia zakończenia realizacji projektu, do wysokości ich wartości początkowej z dnia zawarcia umowy leasingu, pod warunkiem, że umowa leasingu będzie obejmowała okres co najmniej 5 lat od przewidywanego terminu zakończenia realizacji projektu, a w przypadku mikro przedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy – okres co najmniej 3 lat,

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki z tytułu leasingu, na spłatę rat wartości początkowej środków trwałych innych niż wartości niematerialne i prawne, poniesione przez korzystającego z tytułu umowy leasingu prowadzącej do przeniesienia własności tych środków na korzystającego, z wyłączeniem leasingu zwrotnego, ➤ wydatki na zakup robót i materiałów budowlanych, ➤ koszty budynków i gruntów, w tym wydatki na zakup nieruchomości niezabudowanej oraz wydatki na zakup nieruchomości zabudowanej, na zasadach określonych w podrozdziale 7.3 Wytucznych 	
<p>Poddziałanie 1.2.2</p> <p>Infrastruktura badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach podziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki kwalifikowalne w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej, obejmujące koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki na zakup aparatury naukowo-badawczej zaliczanej do środków trwałych, wydatki na modernizację posiadanej aparatury naukowo-badawczej, urządzeń i innych składników wyposażenia laboratoriów wraz z kosztem ich instalacji i uruchomienia ➤ wydatki na zakup wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki: <ul style="list-style-type: none"> — będą wykorzystywane wyłącznie w przedsiębiorstwie, w którym prowadzony jest projekt, — będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości, — będą nabyte na warunkach rynkowych od osób trzecich, niepowiązanych z przedsiębiorcą, — będą stanowić aktywa przedsiębiorcy i pozostaną w jego przedsiębiorstwie przez co najmniej 5 lat od zakończenia realizacji projektu, a w przypadku mikro przedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy – przez co najmniej 3 lata, <p>W przypadku dużych przedsiębiorstw koszty wartości niematerialnych i prawnych są kwalifikowalne jedynie do wysokości 50% całkowitych kwalifikowalnych kosztów inwestycji początkowej.</p> ➤ wydatki z tytułu leasingu, na spłatę rat leasingu nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych poniesione przez korzystającego do dnia zakończenia realizacji projektu, do wysokości ich wartości początkowej z dnia zawarcia umowy leasingu, pod warunkiem, że umowa leasingu będzie obejmowała okres co najmniej 5 lat od przewidywanego terminu zakończenia realizacji projektu, a w przypadku mikro przedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy – okres co najmniej 3 lat, 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla podziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałyby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił • koszty nabycia używanych środków trwałych przez przedsiębiorstwa inne niż MŚP

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki z tytułu leasingu, na spłatę rat wartości początkowej środków trwałych innych niż wartości niematerialne i prawne, poniesione przez korzystającego z tytułu umowy leasingu prowadzącej do przeniesienia własności tych środków na korzystającego, z wyłączeniem leasingu zwrotnego, ➤ wydatki na zakup robót i materiałów budowlanych, ➤ koszty budynków i gruntów, w tym wydatki na zakup nieruchomości niezabudowanej oraz wydatki na zakup nieruchomości zabudowanej, na zasadach określonych w podrozdziale 7.3 Wytucznych; <p>• wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy de minimis:</p> <p>Do wydatków kwalifikowanych w ramach pomocy de minimis można zaliczyć wszystkie wydatki wskazane powyżej oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ pozostałe koszty bezpośrednie, w tym: <ul style="list-style-type: none"> — koszty przygotowania dokumentacji niezbędnej do realizacji projektu, w szczególności agendy badawczej i planu gospodarczego wykorzystania infrastruktury badawczo-rozwojowej lub ich elementów, — koszty uzyskania certyfikatów istotnych z punktu widzenia podniesienia konkurencyjności infrastruktury badawczo-rozwojowej, — koszty materiałów np. surowców, półproduktów, odczynników, — koszty sprzętu laboratoryjnego (zakupy niezaliczane do kategorii środków trwałych, zgodnie z powszechnie przyjętymi zasadami rachunkowości), — wydatki poniesione na instrumenty zabezpieczające realizację umowy o dofinansowanie, o których mowa w podrozdziale 6.11 Wytucznych ➤ koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 1,5% bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu 	
<p>Podziałanie 1.2.3</p> <p>Bony na innowacje</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowanych w ramach podziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>wydatki specyficzne dla podziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ w zakresie usług badawczo-rozwojowych wydatki na zakup usług w zakresie badań przemysłowych i/lub eksperymentalnych prac rozwojowych ➤ wydatki na zakup usług w zakresie wzornictwa 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowanych dla podziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z uruchomieniem dotyczące produkcji masowej lub działalności handlowej

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ w zakresie usług proinnowacyjnych: wydatki na zakup usług w zakresie opracowania studium wykonalności dla projektów badawczo-rozwojowych ➤ wydatki na zakup usługi w zakresie zaawansowanych badań rynkowych i analiz przedwdrożeniowych, opartych na włączeniu użytkowników końcowych do procesu rozwoju nowego produktu lub usługi (usługi living lab) ➤ wydatki na zakup usługi w zakresie wykonania badań dotyczących jakości i zgodności z określonymi wymogami lub normami oraz certyfikacji nowych lub znacząco ulepszonych rozwiązań ➤ wydatki na zakup usługi w zakresie ochrony własności intelektualnej, związku z uzyskaniem prawa ochrony własności przemysłowej, tj. patentów, praw ochronnych na wzory użytkowe oraz praw z rejestracji wzorów przemysłowych; dodatkowo, w ramach projektów dotyczących usługi w zakresie ochrony własności intelektualnej dopuszcza się możliwość kwalifikowania opłat związanych ze zgłoszeniem w celu uzyskania prawa ochrony własności przemysłowej, jako koszty ponoszone bezpośrednio przez Wnioskodawcę/Beneficjenta 	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki w zakresie postępowań sądowych w sprawach dotyczących ochrony praw własności intelektualnej • wydatki na zakup usług doradczych • wkład niepieniężny • koszty pośrednie
Działanie 1.3 Małopolskie centra innowacji		
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
<p>Typ projektu A.</p> <p>Infrastruktura instytucji otoczenia biznesu – ośrodków innowacji</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz, w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki kwalifikowalne w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej, obejmujące koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, z uwzględnieniem następujących zasad i ograniczeń: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki na zakup robót i materiałów budowlanych, środków trwałych, urządzeń i innych składników wyposażenia wraz z kosztem ich instalacji i uruchomienia – w odniesieniu do infrastruktury badawczo-rozwojowej, w tym aparatury badawczej i/lub innego typu infrastruktury niezbędnej do świadczenia usług badawczo-rozwojowych i/lub proinnowacyjnych <p>infrastruktura należąca do tych kategorii musi stanowić co najmniej 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu</p>	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • koszty nabycia aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałyby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił • koszty nabycia używanych środków trwałych przez przedsiębiorstwa inne niż mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa • koszty nabycia środków transportu • koszty remontów i prac odtworzeniowych

- wydatki na zakup robót i materiałów budowlanych, środków trwałych, urządzeń i innych składników wyposażenia wraz z kosztem ich instalacji i uruchomienia w zakresie **infrastruktury dotyczącej przestrzeni o charakterze biurowym**, tj. przestrzeni obejmującej samodzielne lokale biurowe, przestrzeń co-workingową lub sale konferencyjne, przeznaczonej na działalność gospodarczą, bezpośrednio powiązaną z zasadniczą działalnością danego ośrodka innowacji w zakresie tworzenia korzystnych warunków dla rozwoju innowacji i przedsiębiorczości

infrastruktura należąca do tej kategorii jest kwalifikowana do wysokości 30% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu

- wydatki na zakup robót i materiałów budowlanych, środków trwałych, urządzeń i innych składników wyposażenia wraz z kosztem ich instalacji i uruchomienia w zakresie **pozostałej infrastruktury, w tym infrastruktury towarzyszącej** (np. pomieszczenia administracyjne, pomieszczenia socjalne, ciągi komunikacyjne), nie przeznaczonej bezpośrednio do działalności badawczo-rozwojowej i/lub proinnowacyjnej i nie będącej przestrzenią biurową przeznaczoną do działalności gospodarczej

infrastruktura należąca do tej kategorii jest kwalifikowana z uwzględnieniem powyższych limitów, dotyczących infrastruktury badawczo-rozwojowej oraz infrastruktury dotyczącej przestrzeni o charakterze biurowym

- wydatki na zakup wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
 - będą wykorzystywane wyłącznie w przedsiębiorstwie, w którym prowadzony jest projekt,
 - będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości,
 - będą nabyte na warunkach rynkowych od osób trzecich, niepowiązanych z przedsiębiorcą,
 - będą stanowić aktywa przedsiębiorcy i pozostaną w jego przedsiębiorstwie przez co najmniej 5 lat od zakończenia realizacji projektu, a w przypadku mikro-, małego lub średniego przedsiębiorcy – przez co najmniej 3 lata,

W przypadku dużych przedsiębiorstw koszty wartości niematerialnych i prawnych są kwalifikowalne jedynie do wysokości 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.

- koszty budynków i gruntów, w tym wydatki na zakup nieruchomości niezabudowanej oraz wydatki na zakup nieruchomości zabudowanej, na zasadach określonych w podrozdziale 7.3 Wytucznych, z zastrzeżeniem, że dzierżawa / najem gruntów i budynków musi trwać przez okres co najmniej 5 lat od przewidywanego terminu zakończenia realizacji projektu, a w przypadku mikro-, małego lub średniego przedsiębiorcy – przez okres co najmniej 3 lat,

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ koszty dzierżawy / najmu instalacji lub maszyn muszą mieć formę leasingu finansowego i obejmować zakup aktywów przez beneficjenta po wygaśnięciu umowy; • wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy de minimis: Do wydatków kwalifikowalnych w ramach pomocy de minimis można zaliczyć wszystkie wydatki wskazane powyżej oraz: ➤ koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 1,5% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu 	
<p>Typ projektu B. Regionalny program rozwijania centrów transferu wiedzy</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach typu projektu obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z przygotowaniem, rozwijaniem i promocją oferty oraz świadczeniem na rzecz przedsiębiorstw usług proinnowacyjnych objętych zakresem projektu: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki na zakup specjalistycznych analiz, ekspertyz, badań rynkowych, niezbędnych do przygotowania i rozwijania oferty oraz świadczenia usług objętych zakresem projektu, ➤ wydatki na zakup lub pokrycie kosztów uzyskania dostępu do specjalistycznych danych, baz danych, publikacji niezbędnych do przygotowania i rozwijania oferty oraz świadczenia usług objętych zakresem projektu, ➤ wydatki związane z organizacją krajowych i zagranicznych podróży służbowych, w związku z realizacją projektu, w tym wydatki w zakresie transportu, zakwaterowania, wyżywienia i diet, ➤ wydatki służące rozwijaniu potencjału kadr B+R związane z udziałem w specjalistycznych szkoleniach, konferencjach, wizytach studyjnych krajowych i zagranicznych personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu – w obszarze powiązanym z dziedziną świadczonych usług oraz w zakresie niezbędnym dla prawidłowej realizacji projektu (cross-financing), ➤ wydatki na zakup środków trwałych mogą być kwalifikowane wyłącznie w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym za okres w którym były wykorzystywane na rzecz projektu – zgodnie z sekcją 6.12.1 Wytycznych, ➤ wydatki związane z działaniami informacyjnymi i promocyjnymi dotyczącymi oferty usług objętych zakresem projektu, ukierunkowane bezpośrednio na odbiorców tej oferty, w tym: 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • opłaty za rezerwacje (w tym w zakresie transportu i zakwaterowania) w przypadku nieskorzystania z wcześniej zarezerwowanych usług, • opłaty związane z uzyskaniem niezbędnych wiz dla osób uczestniczących w zagranicznych wyjazdach służbowych • wydatki związane z budową, przebudową, adaptacją budynków

	<ul style="list-style-type: none"> — koszty utworzenia i/lub rozbudowy platformy / strony internetowej projektu, — koszty organizacji spotkań, warsztatów, konferencji, — koszty przygotowania oraz dystrybucji materiałów informacyjnych i promocyjnych, — koszty przygotowania oraz realizacji kampanii informacyjno-promocyjnych, w tym medialnych <ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytycznych • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 20% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu 	
--	---	--

OŚ PRIORYTETOWA 2. CYFROWA MAŁOPOLSKA

Działanie 2.1 E-administracja i otwarte zasoby

	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
Poddziałania: 2.1.1 Elektroniczna administracja 2.1.2 Cyfrowe zasoby regionalne 2.1.3 E-usługi w edukacji 2.1.4 E-usługi	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na roboty budowlane i środki trwałe (infrastruktura towarzysząca – inna niż informatyczna) – do 15% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu: <ul style="list-style-type: none"> ➢ wydatki na pokrycie kosztów adaptacji pomieszczeń, w zakresie niezbędnym do realizacji projektu np. pomieszczenia na serwery, pracownie digitalizacyjne (w tym koszty dokumentacji projektowej i technicznej, prace instalacyjne, niezbędne materiały i wyposażenie oraz koszty nadzoru technicznego) ➢ wydatki na pokrycie kosztów dostosowania terenu i obiektów w zakresie niezbędnym do realizacji projektu (w tym koszt budowy, przebudowy i modernizacji przyłączy, niezbędnej infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury lokalnych sieci komputerowych – LAN) 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na utrzymanie utworzonej infrastruktury i sprzętu (za wyjątkiem wydatków ponoszonych w okresie realizacji projektu i kwalifikowalnych w ramach kosztów pośrednich) oraz wydatki bieżące • wydatki na zakup nieruchomości zabudowanej i niezabudowanej • wydatki na inwestycje w zakresie budowy nowych obiektów kubaturowych

<p>w informacji przestrzennej</p> <p>2.1.5 E-usługi w ochronie zdrowia</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki na budowę lub rozbudowę systemów zabezpieczeń fizycznych w ośrodkach przetwarzania danych (kontrola dostępu, klimatyzacja, systemy przeciwpożarowe) ➤ wydatki na wyposażenie pomieszczeń i infrastruktury technicznej, niezbędnych do realizacji projektu <p>Wydatki na inwestycje w infrastrukturę inną niż informatyczna dopuszczalne w ograniczonym zakresie, wyłącznie w przypadku, gdy warunkują realizację celów projektu i stanowią element towarzyszący (niedominujący) w ramach projektu, którego celem jest rozwój i udostępnianie e-usług publicznych i/lub digitalizacja zasobów, a przeprowadzona analiza potwierdza brak wystarczających zasobów w ramach administracji publicznej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (infrastruktura informatyczna): <ul style="list-style-type: none"> ➤ oprogramowanie: <ul style="list-style-type: none"> – wydatki na pokrycie kosztów stworzenia i zakupu oprogramowania, wydatki na wdrożenie oprogramowania – wydatki na rozbudowę istniejącego oprogramowania – wydatki na pokrycie kosztów prac i opłat instalacyjnych, konfiguracyjnych i optymalizacyjnych, w tym w zakresie zapewnienia dostępu do sieci Internet – wydatki na pokrycie kosztów stworzenia domen (platform) i portali – wydatki na pokrycie kosztów przygotowania zawartości portali, w tym wydatki na rozbudowę portali oraz migrację oprogramowania i danych, a także uzupełniając wydatki związane z tłumaczeniem zawartości portali na języki obce – wydatki na budowę lub rozbudowę w istniejących ośrodkach przetwarzania danych zabezpieczeń logicznych (firewall, systemy IDS, IPS) – wydatki na zakup i instalację urządzeń / technologii typu beacon oraz IoT (ang. <i>Internet of Things – Internet rzeczy</i>) – wydatki na zakup narzędzi warstwy programowej niezbędnych dla zapewnienia bezpieczeństwa przesyłanych informacji, identyfikacji osób (np. elektronicznego poświadczania tożsamości) <p>Przy zakupie, modernizacji, aktualizacji bądź stworzeniu oprogramowania w ramach projektu kwalifikowalne są koszty zakupu, rozszerzenia i aktualizacji licencji lub przejęcia autorskich praw majątkowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sprzęt informatyczny: <ul style="list-style-type: none"> – wydatki na zakup i dostawę sprzętu informatycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki na zakup praw autorskich do digitalizowanych zasobów • wydatki w zakresie postępowań sądowych w sprawach dotyczących ochrony praw autorskich w zakresie digitalizowanych zasobów • wydatki na zakup kiosków multimedialnych
--	---	---

- wydatki na modernizację sprzętu informatycznego w zakresie niezbędnym do realizacji projektu
- wydatki na leasing sprzętu informatycznego
- wydatki na najem sprzętu informatycznego
- wydatki na zakup infrastruktury na potrzeby archiwizacji i przechowywania danych cyfrowych (w tym: serwery, macierze dyskowe, biblioteki taśmowe, repozytoria cyfrowe, nośniki danych, oprogramowanie)
- wydatki na zakup narzędzi warstwy sprzętowej niezbędnych w szczególności do zapewnienia bezpieczeństwa przesyłanych informacji, identyfikacji osób (np. elektronicznego poświadczania tożsamości)

Inwestowanie w tzw. twardą infrastrukturę, w zakresie dotyczącym doposażenia w sprzęt informatyczny, będzie dopuszczalne wyłącznie w przypadku, gdy warunkuje to realizację celów projektu tzn. jest niezbędne do świadczenia e-usług i/lub digitalizacji zasobów i/lub rozwoju elektronicznej administracji oraz w przypadku, gdy przeprowadzona analiza wykazuje niedostępność zasobów w ramach administracji publicznej.

- usługi informatyczne:

- wydatki na usługi przetwarzania w chmurze obliczeniowej
- wydatki na usługi programistyczne, projektowanie IT, tworzenie programów, systemów informatycznych, aplikacje mobilnych i baz danych, a także tworzenie stron internetowych, portali, platform elektronicznych

Usługi, które nie są zlecane na zewnątrz, ale są wykonywane przez personel zaangażowany w merytoryczną realizację projektu kwalifikowane są na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytucznych.

- wydatki na usługi audytu zewnętrznego w zakresie sprzętu lub oprogramowania oraz audyty dostępności treści pod kątem zgodności z WCAG 2.0
- wydatki na asystę techniczną / opiekę serwisową posprzedażową / nadzór autorski w odniesieniu do oprogramowania i/lub sprzętu informatycznego, świadczoną w pierwszym okresie eksploatacji (maksymalnie przez okres 5 lat od zakończenia realizacji projektu, tj. w okresie trwałości projektu), jako usługa uwzględniona w cenie zakupu oprogramowania i/lub sprzętu informatycznego, z wyłączeniem kwalifikowalności części zamiennych oraz elementów podlegających szybkiemu zużyciu
- wydatki ponoszone w okresie realizacji projektu na pokrycie kosztów usług: hostingu i kolokacji

Przez *hosting* rozumie się usługę polegającą na udostępnieniu przez podmiot zewnętrzny miejsca na swoich serwerach, co jest związane głównie z udostępnieniem danej

przeźreni dyskowej, maksymalnej liczby danych, przesyłanej przy wykorzystaniu łącza serwerowni.

Przez *kolokację* rozumie się usługę polegającą na ulokowaniu infrastruktury IT wykorzystywanej do realizacji projektu (w tym głównie serwerów lub innych urządzeń teleinformatycznych) w dedykowanych do tych celów pomieszczeniach/lokalizacjach, zapewnianych przez podmiot zewnętrzny.

- wydatki na prace przygotowawcze w zakresie niezbędnym do realizacji projektu:
 - poddziałanie 2.1.2:
 - koszty związane z kwerendą, wyborem, przygotowaniem i zabezpieczeniem danych oraz zasobów do digitalizacji
 - poddziałanie 2.1.4: do wysokości 15% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu:
 - koszty analizy danych cyfrowych i dokumentacji geodezyjno-prawnej
 - koszty geodezyjnych pomiarów terenowych, prowadzonych na etapie przed przystąpieniem do prac zasadniczych obejmujących modernizację, przetworzenie i udostępnienie w postaci cyfrowej danych z zasobów geodezyjnych i kartograficznych, w tym rejestrów publicznych
- wydatki związane z digitalizacją i udostępnieniem zasobów, w tym rejestrów publicznych:
 - koszty weryfikacji i poprawy jakości danych przeznaczonych do digitalizacji
 - koszty usług w zakresie digitalizacji, w tym tworzenia, obróbki materiałów cyfrowych oraz weryfikacji ich jakości
 - koszty tworzenia baz danych i wprowadzania do nich informacji o zasobach
 - koszty związane z transportem obiektów do digitalizacji do pracowni digitalizacyjnej
 - koszty usług związanych z modernizacją, przetworzeniem i udostępnieniem w postaci cyfrowej danych z zasobów, w tym rejestrów publicznych
- wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytucznych
- wydatki dotyczące rozwijania kompetencji i umiejętności kadr w zakresie związanym z wdrożeniem i/lub obsługą realizowanych systemów informatycznych (cross-financing)
- wydatki związane z działaniami edukacyjno-informacyjnymi (warsztaty, szkolenia, materiały informacyjne, programy edukacyjne itp.) ukierunkowanymi na podniesienie świadomości potencjalnych odbiorców i użytkowników produktów projektów w zakresie korzyści z wykorzystywania rozwiązań informatycznych i informacyjnych dostarczanych w ramach

	<p>realizowanych projektów (np. w obszarze ochrony zdrowia: działania skierowane do mieszkańców, w tym pracowników służby zdrowia i pacjentów)</p> <ul style="list-style-type: none"> • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 5% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ➢ wydatki ponoszone w okresie realizacji projektu na pokrycie kosztów: utrzymania domen (platform), portali i sprzętu informatycznego ➢ wydatki związane z merytorycznym opracowaniem materiałów dotyczących treści stanowiących zawartość portali (w tym materiałów multimedialnych, audiowizualnych, nagrań dźwiękowych) 	
--	--	--

OŚ PRIORYTETOWA 3. PRZEDSIĘBIORCZA MAŁOPOLSKA

Działanie 3.1 Strefy aktywności gospodarczej

	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na budowę, przebudowę i modernizację niezbędnej infrastruktury technicznej na terenie strefy aktywności gospodarczej, pod warunkiem że koszty te są ponoszone przez beneficjenta, • wydatki na budowę wewnętrznego układu komunikacyjnego strefy aktywności gospodarczej pod warunkiem, że koszty te są ponoszone przez beneficjenta– wydatki te nie mogą łącznie stanowić więcej niż 45% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu, • za kwalifikowalne mogą zostać uznane wydatki poniesione przez beneficjenta na doprowadzenie do granic strefy aktywności gospodarczej niezbędnej infrastruktury technicznej, jednak nie mogą one łącznie stanowić więcej niż 30% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu, • opłaty administracyjne i inne niesklasyfikowane wydatki związane z inwestycją, w tym opłaty poniesione na przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, wodnej, kanalizacyjnej telekomunikacyjnej lub gazowej, jeżeli są niezbędne z punktu widzenia realizacji projektu i zostały rzeczywiście i ostatecznie poniesione przez beneficjenta (przy czym opłaty te nie są 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki poniesione przez Beneficjenta na budowę / przebudowę / modernizację / rozbudowę lub remont dróg dojazdowych do strefy, • wydatki poniesione na uzbrojenie/dozbrojenie terenu, który jest / zostanie przeznaczony na inwestycje turystyczne, obiekty handlowe (zgodnie z definicją zawartą w SzOOP RPO WM oraz za wyjątkiem handlu detalicznego na warunkach opisanych w SZOOP RPO WM) oraz mieszkaniowe, • wydatki na dozbrojenie obszaru zajętego przez duże przedsiębiorstwa, a w przypadku

	<p>wnoszone na rzecz beneficjenta lub podmiotu uprawnionego do ponoszenia wydatków w ramach projektu).</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa nowych, rozbudowa, przebudowa istniejących budynków oraz budowli (jeśli są one niezbędne do właściwego funkcjonowania SAG oraz pod warunkiem, że nie są one przeznaczone na wynajem powierzchni biurowych, ani też infrastrukturę typu: parki technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości, laboratoria badawcze) i koszty z tym związane, przy czym wydatki te nie mogą łącznie stanowić więcej niż 20% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu, • wydatki na przebudowę infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją, w tym m.in.: linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, jeśli zgodnie z obowiązującym prawem przywrócenie poprzedniego stanu lub dokonanie zmiany należy do beneficjenta, • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 6% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu, w tym również wydatki związane z działaniami informacyjnymi i promocyjnymi dotyczącymi oferty terenów inwestycyjnych objętych zakresem projektu, ukierunkowane bezpośrednio na odbiorców tej oferty, w tym np.: <ul style="list-style-type: none"> — koszty utworzenia i/lub rozbudowy platformy / strony internetowej projektu, — koszty przygotowania oraz dystrybucji materiałów informacyjnych i promocyjnych, — koszty przygotowania oraz realizacji kampanii informacyjno-promocyjnych, w tym medialnych. 	<p>tworzenia nowych terenów inwestycyjnych wydatki na uzbrojenie obszaru wydzielonego wyłącznie dla dużych przedsiębiorstw (jeżeli takie podejście jest stosowane w projekcie),</p> <ul style="list-style-type: none"> • koszty podłączenia indywidualnych użytkowników do wytworzonej w ramach projektu infrastruktury, • zakup środków transportu, • budowa nowych, rozbudowa, przebudowa istniejących budynków oraz budowli przeznaczonych na wynajem powierzchni biurowych, infrastrukturę typu: parki technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości, laboratoria badawcze.
Działanie 3.2 Promocja postaw przedsiębiorczych oraz potencjał IOB		
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
Działanie 3.2 Promocja postaw przedsiębiorczych Typ projektu A	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki kwalifikowalne w ramach projektów nieobjętych pomocą publiczną: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki związane z działaniami z zakresu świadczenia specjalistycznych usług otoczenia biznesu oraz udostępniania infrastruktury otoczenia biznesu dla małopolskich 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nabycie środków transportu • nabycie używanych środków trwałych • świadczenie usług związanych ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, np.: usług

	<p>MŚP działających na rynku nie dłużej niż 36 m-cy (dalej także jako: nowych MŚP) licząc na moment uruchomienia projektu objętego wsparciem, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koszty usług specjalistycznego doradztwa świadczonego dla nowych MŚP (w tym również np. specjalistycznych ekspertyz i analiz) - koszty działań szkoleniowych, coachingowych, mentoringowych, akceleracyjnych dla nowych MŚP z zastrzeżeniem kosztów niekwalifikowalnych - usługi zlecone: zlecenie stronie trzeciej części merytorycznych prac w ramach projektu - koszty związane ze świadczeniem innych specjalistycznych usług inkubacyjnych dla nowych MŚP, tj.: koszty udziału w wydarzeniach branżowych (np. warsztaty, konferencje), udostępnianie wyników badań rynku, udostępnianie baz danych, testowanie produktów/usług - koszty podstawowych usług inkubacji świadczonych dla nowych MŚP polegających na zapewnieniu powierzchni biurowej (wraz z infrastrukturą teleinformatyczną oraz niezbędnym wyposażeniem) lub innej powierzchni pod działalność gospodarczą, odpowiedniej do potrzeb prowadzenia działalności przez te przedsiębiorstwa - wyłącznie w ramach tworzonych/działających inkubatorów przedsiębiorczości - koszty odpisów amortyzacyjnych sprzętu (środków trwałych) oraz wartości niematerialnych i prawnych służących świadczeniu specjalistycznego doradztwa, szkoleń coachingu, mentoringu i akceleracji, w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby projektu, obliczone na podstawie powszechnie przyjętych zasad rachunkowości oraz na zasadach określonych w podrozdziale 6.12.2 Wytucznych. - w przypadku projektów zawierających element infrastrukturalny polegający na: <ul style="list-style-type: none"> o <u>budowie nowych</u> obiektów takich jak inkubatory przedsiębiorczości, w tym również wyłącznie w ramach infrastruktury inkubatorów przedsiębiorczości: infrastruktura na potrzeby living-labs, centrów co-working <u>lub ich rozbudowie</u> lub o <u>przebudowie i adaptacji pomieszczeń inkubatorów przedsiębiorczości wykorzystywanych</u> do świadczenia usług objętych projektem <p>możliwe jest objęcie projektem części wspólnych, z których korzystać będą korzystający z usług objętych projektem, np. toalety</p> - zakup nieruchomości i gruntów, w tym wydatki na zakup nieruchomości niezabudowanej oraz wydatki na zakup nieruchomości zabudowanej na potrzeby 	<p>doradztwa podatkowego, regularnych usług prawniczych, reklama, marketing, księgowość</p> <ul style="list-style-type: none"> • świadczenie usług doradczych w zakresie umiędzynarodowienia działalności gospodarczej, doradztwo przygotowujące do rozpoczęcia działalności gospodarczej • koszty szkoleń niezwiązanych z celami niniejszego obszaru wsparcia, np.: szkoleń językowych, szkoleń z obsługi programów komputerowych, maszyn i urządzeń, szkoleń z zakresu księgowości, kadr i prawa pracy oraz innych związanych ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, szkoleń przygotowujących do rozpoczęcia działalności gospodarczej, szkoleń w zakresie umiędzynarodowienia działalności gospodarczej, szkoleń z zakresu ubiegania się o dofinansowanie ze środków unijnych
--	--	---

	<p>inkubatora przedsiębiorczości, na zasadach określonych w podrozdziale 7.3 Wytucznych)</p> <ul style="list-style-type: none"> – koszty badania poziomu jakości usług i satysfakcji korzystających z tych usług prowadzone przez podmiot zewnętrzny ➤ wydatki na działania informacyjno-promocyjne związane ze świadczeniem usług otoczenia biznesu realizowanych w ramach projektu oraz promocją postaw przedsiębiorczych, z zastrzeżeniem, że gadzety mogą stanowić koszt kwalifikowalny pod warunkiem spełnienia wymogów zawartych w Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji, tj. jeśli uda się osiągnąć cel komunikacyjny bez korzystania z gadżetów, to należy z nich zrezygnować. Wydatki których nie można jednoznacznie uznać za związane z promocją projektu, są niedozwolone ➤ wydatki związane z organizacją wydarzeń promujących przedsiębiorczość i postawy przedsiębiorcze – komponent ten nie może stanowić więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych projektu, w tym m.in.: koszty organizacji m.in. spotkań, warsztatów, konferencji <p>Ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytucznych ➤ koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 15% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu <ul style="list-style-type: none"> • do wydatków kwalifikowalnych w ramach pomocy de minimis można zaliczyć wszystkie wydatki wskazane powyżej • do wydatków kwalifikowalnych w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej można zaliczyć: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wyłącznie koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, z zastrzeżeniem, że pomoc ta może być przyznana wyłącznie na inwestycję początkową w rozumieniu Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. – w przypadku podmiotów sklasyfikowanych jako MŚP na dowolną formę inwestycji początkowej, natomiast w przypadku podmiotów sklasyfikowanych jako duże przedsiębiorstwa wyłącznie na inwestycję początkową na rzecz nowej działalności gospodarczej w danym obszarze – oraz z uwzględnieniem zasad i wymogów zawartych w ww. rozporządzeniu. 	
--	--	--

	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
<p>Działanie 3.2 Promocja postaw przedsiębiorczych Typ projektu B</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania kwalifikowalne w ramach pomocy de minimis:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ koszty przygotowawcze – doradztwo/usługi świadczone przez podmioty/doradców zewnętrznych w zakresie opracowania analizy potrzeb małopolskich MŚP (poniesione przed dniem złożenia wniosku) <p>Komponent ten może stanowić nie więcej niż 20% kosztów kwalifikowalnych projektu, przy czym jednocześnie kwota wydatków kwalifikowalnych dla tego komponentu nie może przekroczyć 10 tys. PLN.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ koszty przygotowania nowej lub znacząco ulepszonej specjalistycznej usługi IOB lub pakietu takich usług: <ul style="list-style-type: none"> • szkolenia zewnętrzne personelu projektu przygotowywanego do świadczenia usług specjalistycznych oraz podróże służbowe związane z uczestnictwem w tych szkoleniach (transport, zakwaterowanie, diety), • wynagrodzenia personelu projektu zaangażowanego w proces przygotowania tych usług (zadania merytoryczne), na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytucznych oraz podróże służbowe tego personelu projektu związane z realizacją zadań merytorycznych w projekcie (transport, zakwaterowanie, diety), <p>przy czym, podróże służbowe, o których mowa powyżej są kwalifikowalne na następujących zasadach: - zakwaterowanie, wyżywienie, transport - w tym, np.: bilety lotnicze w klasie ekonomicznej, bilety kolejowe w II klasie, bilety autobusowe wraz z ubezpieczeniem osób na czas podróży, opłaty lotniskowe, diety - według stawek określonych w przepisach o wysokości oraz warunkach ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju⁶. W sytuacji braku możliwości skorzystania ze środków komunikacji zbiorowej (np. w przypadku osób niepełnosprawnych), lub jeśli wymaga tego specyfika projektu dopuszcza się wykorzystanie samochodu osobowego jako środka umożliwiającego dojazd na miejsce realizacji projektu. Kwalifikowalne będą wtedy wydatki poniesione na paliwo według</p>	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nabycie nieruchomości, • nabycie środków transportu, • nabycie wyposażenia biurowego wykorzystywanego do świadczenia usług (meble i inny sprzęt biurowy), • budowa, przebudowa, remonty, naprawy lub adaptacja pomieszczeń, • koszty szkoleń niezwiązanych z celami niniejszego obszaru wsparcia, • wszelkie opłaty za rezerwacje (np. hotelarskie, linii lotniczych) w sytuacji nieskorzystania z wcześniej zarezerwowanych usług, • koszty pośrednie, • świadczenie usług przez IOB,

⁶ Z zastosowaniem zasad określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. 2013 poz. 167), w wersji aktualnej na moment ponoszenia wydatku.

	<p>stawek krajowych za 1km⁷: - ryczałt na przejazdy, - zakup paliwa do samochodu służbowego wraz z kartą drogową oraz kalkulacją. Opłaty związane z uzyskaniem niezbędnych wiz oraz ubezpieczeniem dla osób uczestniczących w zagranicznych wyjazdach służbowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • zewnętrzne usługi doradcze niezbędne do przygotowania tych usług (np. ekspertyzy, analizy, badania rynku), • wydatki na nabycie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do przygotowania lub świadczenia przygotowywanych usług – z wyłączeniem wyposażenia biurowego (meble i inny drobny sprzęt biurowy). Wyłączenie nie dotyczy np.: sprzętu informatycznego, urządzeń/maszyn niezbędnych do przygotowania lub świadczenia przygotowywanej w ramach projektu usługi/usług. 	
Działanie 3.3 Umiędzynarodowienie małopolskiej gospodarki		
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
Poddziałanie 3.3.1 Promocja gospodarcza Małopolski	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>➤ <u>promocja oferty gospodarczej regionu oraz wsparcie małopolskich MŚP w ekspansji na rynki zewnętrzne</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • organizacja i udział w zagranicznych misjach gospodarczych dla małopolskich MŚP (z udziałem małopolskich MŚP), w krajowych i zagranicznych wydarzeniach służących promocji oferty gospodarczej regionu, (np. targi, wystawy, konferencje - z udziałem małopolskich MŚP jeśli formuła wydarzenia przewiduje udział przedsiębiorców), w tym w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> ○ przygotowanie projektu stoiska/powierzchni wystawienniczej, który pozwoli na swobodny i bezpieczny dostęp do prezentowanych obiektów i wykonanie zabudowy wraz z montażem i demontażem ○ wynajem i zabudowa powierzchni wystawienniczej, stoisk wystawienniczych ○ opłata rejestracyjna oraz inne opłaty związane z możliwością uczestniczenia w wydarzeniu ○ zapewnienie obsługi technicznej stoiska przez cały okres udziału w imprezie (np. media, sprzątnięcie) ○ zapewnienie ubezpieczenia powierzchni wystawienniczej od odpowiedzialności cywilnej 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wszelkie opłaty za rezerwacje (np. hotelarskie, linii lotniczych) w sytuacji nieskorzystania z wcześniej zarezerwowanych usług, • budowa, przebudowa, remonty, naprawy lub adaptacja pomieszczeń, • organizacja czasu wolnego dla uczestników wyjazdowych/przyjazdowych misji gospodarczej, tj. czasu wolnego od zorganizowanych wydarzeń merytorycznych, posiłku i transportu,

⁷ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

	<ul style="list-style-type: none"> ○ usługi tłumaczeniowe, jeśli przedsiębiorstwa uczestniczące w targach zgłaszają taką potrzebę ○ zakup biletów wstępu na imprezy targowo-wystawiennicze związane z danym wyjazdem i służące realizacji działań promocyjnych/ekspansji na rynki zewnętrzne objęte projektem, ○ transport, ubezpieczenie, odprawa celna, koszty spedycji eksponatów oraz elementów zabudowy stoiska wystawienniczego, transport eksponatów przedsiębiorców biorących udział w projekcie, a także transport osób na terenie miasta, w którym odbywają się targi ○ koszty promocji bezpośrednio związane z udziałem w tego typu wydarzeniach (np. koszty reklamy w mediach targowych, koszty organizacji konferencji prasowej) ○ organizacja spotkań z potencjalnymi partnerami handlowymi, wraz z zapewnieniem obsługi logistycznej i technicznej, z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych wymagań dotyczących organizacji ww. oraz liczby gości ○ usługi w zakresie organizacji zagranicznych misji gospodarczych, krajowych i zagranicznych wydarzeń służących promocji oferty gospodarczej regionu • zaprojektowanie i produkcja indywidualnych materiałów promujących produkty (np.: katalogi, foldery, informatory, plakaty, mapy, ulotki lub prezentacje na nośnikach elektronicznych, materiały multimedialne, tłumaczenia na języki obce oraz gadżety, jeśli będą udostępniane bezpłatnie - gadżety pod warunkiem spełnienia wymogów zawartych w Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji, tj. jeśli uda się osiągnąć cel komunikacyjny bez korzystania z gadżetów, to należy z nich zrezygnować. Wydatki na cele reprezentacyjne, których nie można jednoznacznie uznać za związane z promocją projektu, są niedozwolone • podróże służbowe osób uczestniczących w wyjazdowych misjach gospodarczych, w krajowych i zagranicznych wydarzeniach służących promocji oferty gospodarczej regionu (np. targi, wystawy, konferencje) w tym również w charakterze wystawcy - zakwaterowanie, wyżywienie, transport - w tym, np.: bilety lotnicze w klasie ekonomicznej, bilety kolejowe w II klasie, bilety autobusowe wraz z ubezpieczeniem osób na czas podróży, opłaty lotniskowe, diety - według stawek określonych w przepisach o wysokości oraz warunkach ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju ⁸ 	<ul style="list-style-type: none"> • świadczone doradztwo na rzecz przedsiębiorców • opracowywanie i aktualizacja dokumentów strategicznych • staże, praktyki np. przedsiębiorców, pracowników jst, personelu odpowiedzialnego za obsługę inwestora • nabycie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz wydatki z tym związane
--	---	---

⁸ Z zastosowaniem zasad określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. 2013 poz. 167), w wersji aktualnej na moment ponoszenia wydatku

	<ul style="list-style-type: none"> • w sytuacji braku możliwości skorzystania ze środków komunikacji zbiorowej (np. w przypadku osób niepełnosprawnych), lub jeśli wymaga tego specyfika projektu dopuszcza się wykorzystanie samochodu osobowego jako środka umożliwiającego dojazd na miejsce realizacji projektu. Kwalifikowalne będą wtedy wydatki poniesione na paliwo według stawek krajowych za 1km⁹: - ryczałt na przejazdy, - zakup paliwa do samochodu służbowego wraz z kartą drogową oraz kalkulacją • opłaty związane z uzyskaniem niezbędnych wiz oraz ubezpieczeniem dla osób uczestniczących w zagranicznych wyjazdach służbowych • organizacja misji przyjazdowych potencjalnych kontrahentów i dziennikarzy zagranicznych specjalizujących się w tematyce objętej daną misją przyjazdową, w tym w szczególności obsługę logistyczną, obejmującą np.: <ul style="list-style-type: none"> - międzynarodowy i krajowy transport uczestników (w tym, np.: bilety lotnicze w klasie ekonomicznej, bilety kolejowe w II klasie, bilety autobusowe wraz z ubezpieczeniem osób na czas podróży, opłaty lotniskowe), zapewnienie wiz przyjazdowych dla uczestników misji przyjazdowej (jeśli są konieczne), - transport uczestników (przemieszczanie się między zaplanowanymi punktami misji gospodarczej, odbiór z lotniska, przejazdy na trasie lotnisko-hotel), - hotel i wyżywienie dla uczestników misji gospodarczej - organizację seminariów, spotkań bilateralnych, wizyt/spotkań z podmiotami gospodarczymi, wizyt studyjnych, pokazów lub degustacji małopolskich specjalności eksportowych, wraz z zapewnieniem obsługi logistycznej i technicznej, z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych wymagań dotyczących organizacji ww. oraz liczby gości - zapewnienie obsługi tłumaczy konsekwentnych języka urzędowego kraju, z którego odbywa się misja przyjazdowa lub języka angielskiego na czas trwania misji - przygotowanie materiałów informacyjnych, np. dotyczących uczestników misji przyjazdowej oraz firm małopolskich zainteresowanych misją przyjazdową, oraz ich wydruk, tłumaczenie oraz publikacja, jeśli będą udostępniane bezpłatnie - zakup usług doradczych dla organizatora misji przyjazdowej w zakresie określenia potencjalnych partnerów handlowych, przygotowania ofert współpracy oraz negocjacji handlowych, jeśli są niezbędne do realizacji projektu 	
--	---	--

⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy

	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja imprez promujących ofertę gospodarczą regionu, ułatwiających nawiązywanie kontaktów gospodarczych, organizacja warsztatów dla małopolskich MŚP w zakresie rozpoczęcia i rozwoju działalności eksportowej • uzyskanie dostępu do specjalistycznych baz danych, na potrzeby realizacji projektu • opracowanie i dystrybucja analiz rynków zagranicznych mających istotne znaczenie dla firm eksportujących oraz analiz rynków wschodzących, jeśli będą udostępniane bezpłatnie • przygotowanie i dystrybucja materiałów informacyjno- promocyjnych o małopolskiej ofercie gospodarczej, w tym m.in. tłumaczenie, druk oraz publikacja materiałów, jeśli będą udostępniane bezpłatnie • przygotowanie, realizacja przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych w kraju i za granicą (np. spoty reklamowe, akcje informacyjno-promocyjne w mediach i przestrzeni publicznej m.in. w prasie, Internecie) • doradztwo, przygotowanie analiz, ekspertyz, badań rynkowych, ewaluacyjnych, opracowań sektorowych, marketingowych i wizerunkowych, które są niezbędne dla realizacji projektu • tworzenie, modyfikacja portali informacyjnych, na potrzeby realizacji projektu <p>➤ <u>promocja innowacyjności</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • organizacja imprez (np. targów, kongresów, konferencji) promujących innowacyjność regionu oraz realizujących politykę innowacyjności regionu, • tworzenie i rozwój narzędzi promocji innowacyjności w regionie – portal internetowy oraz inne narzędzia internetowe • akcje informacyjno-promocyjnych w mediach i przestrzeni publicznej (m.in. w prasie, Internecie), integralnie związane z realizowanym projektem • zaprojektowanie i produkcja indywidualnych materiałów promujących innowacyjność regionu (np.: katalogi, foldery, informatory, plakaty, mapy, ulotki lub prezentacje na nośnikach elektronicznych, materiały multimedialne, tłumaczenia na języki obce oraz gadżety, jeśli będą udostępniane bezpłatnie - gadżety pod warunkiem spełnienia wymogów zawartych w Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji, tj. jeśli uda się osiągnąć cel komunikacyjny bez korzystania z gadżetów, to należy z nich zrezygnować. Wydatki na cele reprezentacyjne, których nie można jednoznacznie uznać za związane z promocją projektu, są niedozwolone 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • doradztwo, przygotowanie analiz, ekspertyz, badań rynkowych, ewaluacyjnych, opracowań sektorowych, marketingowych i wizerunkowych, które są niezbędne dla realizacji projektu <p>➤ <u>wsparcie procesu inwestycyjnego w regionie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • tworzenie i rozwój systemu informacji o ofercie inwestycyjnej w regionie, w tym również informatycznego systemu zawierającego elektroniczne mapy terenów inwestycyjnych • aktualizacja corocznie opracowań z zakresu atrakcyjności inwestycyjnej regionu, • uzyskanie dostępu do specjalistycznych baz danych, np. dotyczących zamierzeń inwestycyjnych firm, na potrzeby realizacji projektu • udział w krajowych lub zagranicznych wydarzeniach służących promocji oferty inwestycyjnej regionu, w tym w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> ○ przygotowanie projektu stoiska/powierzchni wystawienniczej, który pozwoli na swobodny i bezpieczny dostęp do prezentowanych obiektów i wykonanie zabudowy wraz z montażem i demontażem ○ wynajem i zabudowa powierzchni wystawienniczej, stoisk wystawienniczych ○ opłata rejestracyjna oraz inne opłaty związane z możliwością uczestniczenia w wydarzeniu ○ zapewnienie obsługi technicznej stoiska przez cały okres trwania imprezy ○ zapewnienie ubezpieczenia powierzchni wystawienniczej od odpowiedzialności cywilnej ○ usługi tłumaczeniowe, jeśli uczestniczący w targach zgłaszają taką potrzebę ○ zakup biletów wstępu na imprezy targowo-wystawiennicze związane z danym wyjazdem, ○ transport, ubezpieczenie, odprawa celna, koszty spedycji eksponatów oraz elementów zabudowy stoiska wystawienniczego, transport eksponatów przedsiębiorców biorących udział w projekcie, a także transport osób na terenie miasta, w którym odbywają się targi ○ koszty promocji bezpośrednio związane z udziałem w tego typu wydarzeniach (np. koszty reklamy w mediach targowych, koszty organizacji konferencji prasowej) • działania informacyjno-promocyjne o ofercie dostępnych terenów inwestycyjnych, w tym m.in. organizacja wydarzeń służących promocji oferty inwestycyjnej regionu • przygotowanie i dystrybucja materiałów informacyjno- promocyjnych prezentujących ofertę inwestycyjną regionu, jeśli będą udostępniane bezpłatnie 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja szkoleń dla podmiotów zarządzających terenami inwestycyjnymi z zakresu efektywnego zagospodarowania terenów inwestycyjnych, • prezentacja oferty małopolskich terenów inwestycyjnych na imprezach branżowych (w tym również zagranicznych) • podróże służbowe osób uczestniczących w realizacji projektu, w tym również przedstawicieli SAG w związku z uczestnictwem w imprezach branżowych (zakwaterowanie, wyżywienie, transport - w tym, np.: bilety lotnicze w klasie ekonomicznej, bilety kolejowe w II klasie, bilety autobusowe wraz z ubezpieczeniem osób na czas podróży, opłaty lotniskowe, diety), według stawek określonych w przepisach o wysokości oraz warunkach ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju¹⁰, opłaty związane z uzyskaniem niezbędnych wiz oraz ubezpieczeniem dla osób uczestniczących w zagranicznych wyjazdach służbowych, • w sytuacji braku możliwości skorzystania ze środków komunikacji zbiorowej (np. w przypadku osób niepełnosprawnych), lub jeśli wymaga tego specyfika projektu dopuszcza się wykorzystanie samochodu osobowego jako środka umożliwiającego dojazd na miejsce realizacji projektu. Kwalifikowalne będą wtedy wydatki poniesione na paliwo według stawek krajowych za 1km¹¹: <ul style="list-style-type: none"> - ryczałt na przejazd, - zakup paliwa do samochodu służbowego wraz z kartą drogową oraz kalkulacją, • doradztwo, przygotowania analiz, ekspertyz, badań rynkowych, ewaluacyjnych, opracowań sektorowych, marketingowych i wizerunkowych, które są niezbędne dla realizacji projektu <p>Ponadto, niezależnie od typu projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytucznych • wydatki na zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych mogą być kwalifikowalne wyłącznie w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym za okres, w którym były wykorzystywane na rzecz projektu – zgodnie z sekcją 6.12.2 Wytucznych, • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 25% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu 	
--	---	--

¹⁰ Z zastosowaniem zasad określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. 2013 poz. 167), w wersji aktualnej na moment ponoszenia wydatku

¹¹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dn. 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy.

<p>Poddziałanie 3.3.2 Aktywność międzynarodowa małopolskich MŚP</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <p>Do wydatków kwalifikowalnych w ramach pomocy na usługi doradcze oraz udział w targach można zaliczyć wydatki na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • specjalistyczne usługi doradcze związane z umiędzynarodawianiem działalności gospodarczej, świadczone przez doradców zewnętrznych w zakresie m.in.: <ul style="list-style-type: none"> ➤ określenia potencjalnych partnerów handlowych, wyszukiwania i doboru partnerów na wybranych rynkach zagranicznych, przygotowania ofert współpracy oraz przygotowywania negocjacji handlowych (także ich przeprowadzenie), ➤ opracowania koncepcji marki / wizerunku przedsiębiorstwa na wybranym rynku zagranicznym (w tym, np. doradztwo dotyczące projektowania materiałów promocyjnych i reklamowych, stron internetowych, aplikacji mobilnych), przeznaczonych do promocji i sprzedaży na docelowych rynkach zagranicznych, ➤ opracowania i wdrażania nowego dla Wnioskodawcy modelu biznesowego w związku z inicjowaniem lub rozwijaniem działalności eksportowej, ➤ przygotowania /uzyskania dokumentów niezbędnych do wprowadzenia produktu/usługi na docelowy rynek zagranicznych (certyfikaty, pozwolenia, homologacje, itp.) – tj. koszty usług doradczych związanych z przygotowaniem przedsiębiorstwa i/lub jego produktu/usługi do certyfikacji/homologacji/uzyskania pozwoleń itp. na docelowym rynku zagranicznym, takie jak np.: audyty na potrzeby certyfikacji, przygotowanie niezbędnej dokumentacji (bez kosztów uzyskania certyfikatu, pozwolenia, homologacji itd.), ➤ dostosowania produkcji (produktu i jego właściwości) bądź usług do wymagań docelowego rynku zagranicznego (np. koncepcja marki, jego opakowania, rozmiary produktu, jego opracowanie, minimalne standardy świadczenia usług, wykaz dokumentów uprawniających do wprowadzenia produktu/usługi na docelowy rynek zagraniczny itp.), ➤ usługi w zakresie tłumaczeń związanych z projektem • udział w imprezach targowo-wystawienniczych zorientowanych na rynki zagraniczne: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wynajem, budowa i obsługa stoiska wystawienniczego, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – wynajem powierzchni wystawienniczej i jej zabudowa, 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nabycie nieruchomości oraz wydatki z tym związane, • nabycie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz wydatki z tym związane, • wkład niepieniężny, • odpisy amortyzacyjne środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, • wydatki związane z tworzeniem i funkcjonowaniem sieci dystrybucji w kraju członkowskim lub kraju trzecim, np. <ul style="list-style-type: none"> — koszty dotyczące tworzenia i funkcjonowania stałych siedzib zagranicznych, — koszty dotyczące tworzenia i funkcjonowania jednostek organizacyjnych (biur) mających reprezentować przedsiębiorcę zarówno na terenie danego państwa, jak i innych państw, — koszty usług doradczych związanych ze stałymi przedstawicielstwami zagranicznymi, reklamą i podróżami personelu i przedsiębiorcy,
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - usługi w zakresie obsługi technicznej powierzchni wystawienniczej (media, sprząatanie, itp.), - obsługa stoiska przez tłumacza, - ubezpieczenie powierzchni wystawienniczej od odpowiedzialności cywilnej, - usługi w zakresie transportu eksponatów oraz elementów zabudowy wraz z ubezpieczeniem, odprawą celną, kosztami spedycji, - opłata rejestracyjna oraz inne opłaty związane z możliwością uczestniczenia w wydarzeniu, - koszty reklamy na imprezie targowo-wystawienniczej: wpis do katalogu targowego, reklama w mediach targowych, wykonanie materiałów informacyjno-promocyjnych niezbędnych do promocji oferty Wnioskodawcy podczas wybranych targów, - usługi w zakresie organizacji spotkań z potencjalnymi partnerami handlowymi (np. catering, wynajęcie sali), <p>➤ podróże służbowe nie więcej niż 4 osób w związku z udziałem w imprezie targowo-wystawienniczej jako wystawca, na czas udziału w imprezie targowo -wystawienniczej oraz czas niezbędny na dotarcie oraz powrót - w tym: bilety lotnicze bilety kolejowe, bilety autobusowe, dojazdy środkami komunikacji miejscowej, zakwaterowanie, ubezpieczenie na czas podróży, uzyskanie niezbędnych wiz, diety wykorzystanie samochodu osobowego jako środka umożliwiającego dojazd na miejsce imprezy targowo-wystawienniczej - zakup paliwa do samochodu osobowego opłaty za parkingi, autostrady lub możliwość korzystania ze środka transportu lub prawa przejazdu - z wykorzystaniem uproszczonej metody rozliczania wydatków – kwoty ryczałtowej, o której mowa w podrozdziale 6.6 Wytycznych. Szczegółowe zasady oraz wymagania związane z ww. uproszczeniem zostaną zawarte w dokumentacji konkursowej.</p> <p>Do wydatków kwalifikowalnych w ramach pomocy <i>de minimis</i> można zaliczyć wszystkie wydatki wskazane powyżej oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uzyskanie dokumentów uprawniających do wprowadzenia produktu/usługi na docelowy rynek zagraniczny (certyfikaty, pozwolenia, homologacje, itp.), ➤ koszty przygotowawcze – doradztwo w zakresie opracowania strategii/planu działalności międzynarodowej poniesione przed dniem złożenia wniosku. <p>Komponent związany z przygotowaniem strategii / planu działalności międzynarodowej może stanowić nie więcej niż 20% kosztów kwalifikowalnych projektu, przy czym jednocześnie kwota wydatków kwalifikowalnych dla tego komponentu nie może przekroczyć 10 tys. PLN.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — koszty składowania towarów oraz podróży klientów sieci dystrybucji, — koszty wynagrodzenia dla zagranicznych doradców handlowych, jako bieżące koszty funkcjonowania sieci dystrybucji, <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na usługi doradcze mające charakter ciągły lub okresowy, związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi takimi jak rutynowe usługi doradztwa podatkowego, regularne usługi prawnicze, reklama, • opracowanie własne strategii/planu działalności międzynarodowej, • koszty pośrednie.
--	---	--

Działanie 3.4 Rozwój i konkurencyjność małopolskich MŚP		
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
<p>Poddziałanie 3.4.3 Dotacje dla MŚP – wczesna faza rozwoju</p> <p>oraz</p> <p>Poddziałanie 3.4.4 Dotacje dla MŚP (Typ projektu A)</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki kwalifikowalne w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach CT 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, służące do wprowadzenia na rynek nowych lub znacząco udoskonalonych w zakresie ich cech funkcjonalnych lub użytkowych produktów (tj. wyrobów lub usług) lub procesów obejmujące koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, z uwzględnieniem ograniczeń: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki na zakup wyłącznie nowych środków trwałych, również w formie leasingu finansowego, jeśli obejmuje on obowiązek zakupu aktywów przez beneficjenta po wygaśnięciu umowy leasingu ➤ nabycie nieruchomości, na zasadach określonych w podrozdziale 7.3 Wytycznych, przy czym w przypadku najmu / dzierżawy gruntów i budynków - najem/ dzierżawa musi trwać przez okres co najmniej trzech lat od terminu zakończenia realizacji projektu rozumianego jako data płatności końcowej inwestycji ➤ wartości niematerialne i prawne kwalifikują się do objęcia wsparciem, jeżeli spełniają następujące warunki: <ul style="list-style-type: none"> – należy z nich korzystać wyłącznie w zakładzie otrzymującym pomoc – muszą podlegać amortyzacji – muszą zostać nabyte na warunkach rynkowych od osób trzecich niepowiązanych z nabywcą; oraz – muszą być włączone do aktywów przedsiębiorstwa otrzymującego pomoc i muszą pozostać związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej trzy lata ➤ wydatki na zakup robót i materiałów budowlanych, z tym że koszt tego typu wydatków maksymalnie do 50% wydatków kwalifikowalnych w projekcie • wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy de minimis: Do wydatków kwalifikowalnych w ramach pomocy de minimis można zaliczyć wszystkie wydatki wskazane powyżej oraz: 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na otrzymanie niezbędnych decyzji/ pozwoleń administracyjnych, np. pozwolenie na budowę, • wydatki służące działalności handlowej innej niż e-handel (handel elektroniczny), • instalacje demonstracyjne, próbki produktów, • wydatki na nabycie praw własności intelektualnej do wyników prac B+R (patenty, licencje, prawa majątkowe do wyników prac B+R), • używane środki trwałe, • nabycie środków transportu z wyłączeniem środków transportu z podgrupy 76 KŚT, • wydatki na zakup usług doradczych, • koszty pośrednie, • koszty osobowe, • wkład niepieniężny, • wydatki na nabycie lokali mieszkalnych.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki służące rozwojowi sprzedaży produktów i usług w Internecie (handel elektroniczny) do 30% wydatków kwalifikowalnych w projekcie, w tym: wydatki na zakup oprogramowania na potrzeby e-sklepu, wydatki na projekt graficzny oraz utworzenie strony internetowej e-sklepu. 	
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
Poddziałanie 3.4.4 Dotacje dla MŚP (Typ projektu B)	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania (typ projektu B):</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki kwalifikowalne w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz pomocy de minimis, obejmujące koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, z uwzględnieniem ograniczeń: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki na zakup robót i materiałów budowlanych, z tym że koszt robót budowlanych maksymalnie do 50% wydatków kwalifikowalnych w projekcie ➤ nabycie nieruchomości, na zasadach określonych w podrozdziale 7.3 Wytycznych, przy czym w przypadku najmu / dzierżawy gruntów i budynków - najem/ dzierżawa musi trwać przez okres co najmniej trzech lat od terminu zakończenia inwestycji, dzierżawa / najem instalacji lub maszyn musi mieć formę leasingu finansowego i obejmować obowiązek zakupu aktywów przez beneficjenta po wygaśnięciu umowy ➤ wartości niematerialne i prawne kwalifikują się do objęcia wsparciem, jeżeli spełniają następujące warunki: <ul style="list-style-type: none"> – należy z nich korzystać wyłącznie w zakładzie otrzymującym pomoc – muszą podlegać amortyzacji – muszą zostać nabyte na warunkach rynkowych od osób trzecich niepowiązanych z nabywcą; oraz – muszą być włączone do aktywów przedsiębiorstwa otrzymującego pomoc i muszą pozostać związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej trzy lata • wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy de minimis: 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane ze świadczeniem usług polegających na instalacji wytworzonych urządzeń u docelowego odbiorcy, • wydatki na otrzymanie niezbędnych decyzji/ pozwoleń administracyjnych np. pozwolenie na budowę, • wydatki związane z inwestycją polegającą na instalacji urządzeń do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, • wydatki służące działalności handlowej innej niż e-handel (handel elektroniczny), • instalacje demonstracyjne, próbki produktów, • wydatki na nabycie aktywów służących do produkcji instalacji/narzędzi do produkcji biokomponentów/ biopaliw innych niż II i III generacji, • używane środki trwałe,

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki służące rozwojowi sprzedaży produktów i usług w Internecie (handel elektroniczny) do 30% wydatków kwalifikowalnych w projekcie 	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki na zakup usług doradczych, w tym specjalistycznych, • koszty pośrednie, • koszty osobowe, • wkład niepieniężny, • wydatki na nabycie lokali mieszkalnych.
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
<p>Poddziałanie 3.4.5 Bony na doradztwo</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <p><u>Wydatki kwalifikowalne na poziomie grantodawcy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki kwalifikowalne w ramach projektów nieobjętych pomocą publiczną: <ul style="list-style-type: none"> • granty na specjalistyczne usługi doradcze udzielane MŚP lub uzyskiwanie certyfikatów lub uzyskiwanie i obronę patentów, praw ochronnych na wzory użytkowe oraz praw z rejestracji wzorów przemysłowych – zgodnie z zakresem możliwego wsparcia grantowego wskazanym w wydatkach kwalifikowalnych w ramach powierzonych grantów <p>Ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z zarządzaniem oraz merytoryczną obsługą projektu: <ol style="list-style-type: none"> a) koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP, b) wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu w zakresie, w jakim jest on zatrudniony bezpośrednio do realizacji prac merytorycznych w danym projekcie, c) wydatki związane z działaniami informacyjno-promocyjnymi o dostępnym wsparciu grantowym oraz warunkach jego uzyskania (np. akcje informacyjno-promocyjne w mediach i przestrzeni publicznej), integralnie związane z realizowanym projektem. 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania na poziomie grantodawcy obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nabycie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz wydatki z tym związane • budowa, przebudowa, remonty, naprawy lub adaptacja pomieszczeń

Wydatki, których nie można jednoznacznie uznać za związane z promocją projektu, są niedozwolone,

- d) koszty odpisów amortyzacyjnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych służących realizacji projektu, w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby projektu

rozliczane będą stawką ryczałtową w wysokości 10% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu, tj. wartości udzielonych grantów.

Do wydatków kwalifikowalnych w ramach pomocy *de minimis* można zaliczyć wszystkie wydatki wskazane powyżej, z wyłączeniem kwoty zarezerwowanej w projekcie na granty, która objęta jest pomocą na tzw. II poziomie wsparcia, tj. na poziomie grantobiorcy.

Wydatki kwalifikowalne w ramach powierzonych grantów, tj. na poziomie grantobiorcy w ramach pomocy *de minimis*:

- wydatki polegające na zakupie zewnętrznych specjalistycznych usług doradczych o charakterze prorozwojowym (analiz i ekspertyz prawnych - w tym również usług prawnych, ekonomicznych, marketingowych, technicznych), które nie mają charakteru ciągłego ani okresowego, nie są też związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, takimi jak rutynowe usługi doradztwa podatkowego, regularne usługi prawnicze lub reklama) z zakresu:
 - monitorowania i prognozowania trendów rynkowych, mających na celu określenie kierunków dalszego rozwoju przedsiębiorstwa
 - organizacji i zarządzania przedsiębiorstwem, warunkujących dalszy rozwój działalności lub efektywności przedsiębiorstwa
 - uzyskiwania certyfikatów zgodności wydawanych przez notyfikowane jednostki certyfikujące zgodnie z Ustawą z dnia 30 sierpnia 2020 r. o systemie oceny zgodności, dla wyrobów, usług, maszyn i urządzeń, aparatury kontrolno-pomiarowej, testowania produktu lub testowania technologii w związku z planowanym wprowadzeniem na rynek nowego produktu lub usługi lub rozwiązań procesowych lub rozszerzeniem działalności
 - optymalizacji kosztów prowadzenia działalności gospodarczej poprzez stosowanie nowoczesnych rozwiązań umożliwiających redukcję kosztów działalności rynkowej, wynikających z mniejszego zużycia energii lub bardziej efektywnego wykorzystania surowców

Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych w ramach powierzonych grantów, tj. na poziomie grantobiorcy, obejmuje w szczególności:

- usługi doradcze mające charakter ciągły lub okresowy oraz wydatki związane z kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, takimi jak rutynowe usługi doradztwa podatkowego, regularne usługi prawnicze, reklama
- zakup usług z zakresu prac badawczo-rozwojowych, wzornictwa, prawa własności intelektualnej, transferu technologii
- doradztwo z zakresu umiędzynaradawiania działalności
- doradztwo z zakresu zarządzania wiekiem w przedsiębiorstwie, zarządzania zasobami ludzkimi, rozwiązywania konfliktów, zarządzania czasem, zarządzania karierą, walką ze stresem

	<ul style="list-style-type: none"> • projektowania, wdrażania i doskonalenia systemów zarządzana jakością i zarządzania środowiskowego • wykorzystywania zaawansowanych technologii informatycznych lub technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwie, np. systemów zarządzania relacjami z klientami (tzw. CRM), systemy wspomaganie zarządzania zasobami przedsiębiorstwa (tzw. ERP) • instrumentów zarządzania i mapowania ryzyk/ryzyka w przedsiębiorstwie (np. w zakresie ryzyka rynkowego, ryzyka transakcyjnego) oraz tworzenia strategii zarządzania ryzykiem • procedur i procesów związanych ze strategicznym planowaniem i wdrażaniem sukcesji, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony trwałości funkcjonującego przedsiębiorstwa. <p>➤ wydatki poniesione w związku z uzyskiwaniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • certyfikatów zgodności wydawanych przez notyfikowane jednostki certyfikujące zgodnie z Ustawą z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności, dla wyrobów, usług, maszyn i urządzeń, aparatury kontrolno-pomiarowej; • certyfikatów z zakresu zarządzana jakością i zarządzania środowiskowego; • ochrony własności intelektualnej (uzyskiwanie i obrona patentów, praw ochronnych na wzory użytkowe oraz praw z rejestracji wzorów przemysłowych), w tym: <ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z przygotowaniem dokumentacji niezbędnej do prowadzenia postępowań dotyczących uzyskiwania lub obrony ww. certyfikatów lub praw własności intelektualnej - opłaty urzędowe towarzyszące uzyskiwaniu lub obronie ww. certyfikatów lub praw własności intelektualnej - wydatki związane z uzyskaniem wstępnego orzeczenia rzecznika patentowego o zdolności patentowej wynalazku lub zdolności ochronnej wzoru użytkowego - koszty związane z prowadzeniem postępowania we właściwej instytucji, np. przez zawodowego pełnomocnika, który zgodnie z przepisami krajowymi posiada uprawnienia do występowania przed właściwym organem. 	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki na szkolenia, kursy, warsztaty, treningi, studia • wydatki na doradztwo specjalistyczne służące działalności handlowej innej niż e-handel (handel elektroniczny) • nabycie środków trwałych, w tym również nieruchomości, wartości niematerialnych i prawnych oraz wydatki z tym związane • odpisy amortyzacyjne środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych • koszty zarządzania • koszty pośrednie • koszty osobowe • wkład niepieniężny • koszty promocji • wydatki poniesione na usługi świadczone przez grantodawcę lub podmioty powiązane z nim kapitałowo lub osobowo
--	--	--

OŚ PRIORYTETOWA 4. REGIONALNA POLITYKA ENERGETYCZNA

Działanie 4.1 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii

	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
<p>Poddziałanie 4.1.1 Rozwój infrastruktury produkcji energii ze źródeł odnawialnych</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zakup i montaż jednostek wytwarzających energię w oparciu o OZE, w tym niezbędne prace budowlane, ➤ demontaż dotychczasowego źródła energii zastępowanego przez nowe źródło OZE, ➤ instalacje i urządzenia niezbędne do prawidłowego funkcjonowania danej jednostki OZE (armatura, okablowanie, urządzenia pomiarowe i sterujące wraz z oprogramowaniem, urządzenia zabezpieczające), rozruch, regulacja instalacji, ➤ urządzenia i instalacje niezbędne do podłączenia jednostki OZE do instalacji odbiorczej (elektrycznej, ogrzewania, c.w.u.), ➤ urządzenia służące do magazynowania energii wytworzonej z ww. urządzeń OZE (akumulatory, zbiorniki na c.w.u., itd.), ➤ przyłącza jednostek wytwarzania energii elektrycznej/ciepłej ze źródeł odnawialnych do sieci, stanowiące integralną część projektu, niezbędną dla osiągnięcia celów projektu. Kwalifikowalne są wydatki poniesione na wykonanie przyłącza/elementów przyłącza, których koszt ponosi wnioskodawca projektu o ile urządzenia te pozostaną własnością wnioskodawcy. Przyłącze rozumiane jest jako odcinek sieci łączący jednostkę/jednostki wytwarzania energii z punktem, w którym następuje rozgraniczenie własności sieci między właścicielem jednostki wytwórczej i operatorem sieci, ➤ w zakresie energii wodnej - inwestycje mogą być realizowane wyłącznie na już istniejących budowach piętrzących lub wyposażonych w elektrownie wodne, przy jednoczesnym braku możliwości wznoszenia nowych budowli piętrzących na cele hydroenergetyczne oraz zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej, ➤ w zakresie spalania biomasy – <ul style="list-style-type: none"> ➤ kotły o mocy nie większej niż 500 kW – wsparcie uzyskują urządzenia do ogrzewania charakteryzujące się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ tzw. prace towarzyszące, które nie wpływają w bezpośredni sposób na realizację celu działania, w tym roboty budowlane, które nie są bezpośrednio związane z instalacją OZE (np. wymiana pokrycia dachu), ➤ wykonanie instalacji OZE na dachach budynków pokrytych wyrobami zawierającymi azbest, ➤ magazyny na biomasę w przypadku zastosowania kotłów na tego rodzaju paliwo (np. pomieszczenia, budynki, wiaty), ➤ rozbudowa, przebudowa, remont instalacji wewnętrznych w budynku innych niż wskazane po stronie wydatków kwalifikowalnych, ➤ montaż źródeł ciepła w przypadku, gdy budynek jest podłączony do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, ➤ zakup sprzętu i wyposażenia, który nie służy wyłącznie do obsługi instalacji OZE (np. komputer wykorzystywany również w innych celach niż monitorowanie produkcji energii), ➤ bieżąca eksploatacja i utrzymanie obiektów i instalacji (np. przeglądy

	<p>środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ kotły o mocy od 1MW do 5MW – wsparcie uzyskują urządzenia charakteryzujące się normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2015/2193/WE z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania, ➤ wsparcie uzyskują kotły spalające biomasę wyposażone w automatyczny podajnik paliwa (nie dotyczy kotłów zgazowujących) i nieposiadające rusztu awaryjnego ani elementów umożliwiających jego zamontowanie, <ul style="list-style-type: none"> ➤ w zakresie instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw - wsparcie będzie skierowane na składniki i paliwa drugiej/trzeciej generacji, ➤ urządzenia wchodzące w skład instalacji muszą być fabrycznie nowe oraz spełniać wymagania wynikające z obowiązujących normy ➤ koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 1% bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu 	<p>techniczne, koszty bieżącej obsługi instalacji, wydatki na ubezpieczenia),</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ opłaty przyłączeniowe na rzecz operatora sieci, ➤ instalacje/kotły do spalania węgla, współspalania biomasy z węglem, ➤ zakup środków transportu, ➤ wydatki związane z uruchomieniem i prowadzeniem plantacji roślin służących do produkcji biomasy i biopaliw
<p>Poddziałanie 4.1.2 Rozwój infrastruktury dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach podziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach podziałania,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla podziałania:*</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na budowę, rozbudowę lub przebudowę sieci dystrybucyjnych średniego i niskiego napięcia (poniżej 110 kV), w tym na: <ul style="list-style-type: none"> ➤ linie elektroenergetyczne napowietrzne i kablowe, ➤ stacje elektroenergetyczne wraz z urządzeniami towarzyszącymi • wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy de minimis: <ul style="list-style-type: none"> ➤ koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 3,7% bezpośrednich wydatków kwalifikowanych projektu 	<p>nie dotyczy</p>

Działanie 4.2 Eko-przedsiębiorstwa

	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
<p>Typ projektu A Inwestycje w poprawę efektywności energetycznej przedsiębiorstwa</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach działania,</p> <p>Wszystkie prace realizowane w ramach projektu powinny wynikać bezpośrednio z opracowanego audytu energetycznego, w tym w szczególności.</p> <p>B. wydatki specyficzne dla działania, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ w zakresie zastosowania technologii efektywnych energetycznie: ➤ przebudowa linii produkcyjnych na bardziej efektywne energetycznie, ➤ przebudowa lub wymiana na energooszczędne: urządzeń i instalacji technologicznych, energetycznych oraz oświetlenia, a także elementów (lub całych) ciągów transportowych mediów (ciepło, chłód, woda, gaz ziemny, sprężone powietrze, powietrze wentylacyjne, energia elektryczna) oraz ciągów transportowych linii produkcyjnych, ➤ zastosowanie energooszczędnych technologii produkcji i użytkowania energii, ➤ systemy automatyki i monitoringu mediów energetycznych ➤ w zakresie głębokiej modernizacji energetycznej obiektów w przedsiębiorstwach: ➤ ocieplenie obiektu, wymiana okien, drzwi zewnętrznych, ➤ przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła), systemów wentylacji i klimatyzacji, instalacją systemów chłodzących, ➤ zastosowanie automatyki pogodowej i systemów zarządzania budynkiem w przedsiębiorstwie, ➤ budowa lub przebudowa wewnętrznych instalacji odbiorczych oraz likwidacja dotychczasowych źródeł ciepła, ➤ wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, ➤ całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie innego źródła ciepła skutkującego zmniejszeniem emisji CO₂, 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla działania:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ prace niezwiązane bezpośrednio z realizacją projektu polegającego na zwiększeniu efektywności energetycznej przedsiębiorstwa, np. zakup dźwigu osobowego, dostosowanie budynku do przepisów BHP i Ppoż., itp., ➤ wymiany źródeł ciepła/montaż w przypadku, gdy budynek jest podłączony do sieci ciepłowniczej/chłodniczej lub możliwe i racjonalne pod względem ekonomicznym jest podłączenie do ww. sieci, ➤ wymiana urządzeń sanitarnych (spłuczek, muszli klozetowych, umywalek, baterii itd.) ➤ tzw. prace towarzyszące, które nie wpływają w bezpośredni sposób na realizację celu działania, w tym roboty budowlane, które nie są bezpośrednio związane z instalacją OZE (np. wymiana pokrycia dachu), ➤ wykonanie instalacji OZE na dachach budynków pokrytych wyrobami zawierającymi azbest,

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ modernizacja systemu wentylacji skutkująca zmniejszeniem strat ciepła do wentylacji (wentylacja mechaniczna, wentylacja z odzyskiem ciepła itp.), instalacja lub modernizacja systemu klimatyzacji, ➤ wymiana oświetlenia oraz innych urządzeń elektrycznych stanowiących wyposażenie budynku (pompy, windy, wentylatory, klimatyzatory), ➤ budowa i przebudowa instalacji OZE wykorzystywanych na potrzeby przedsiębiorstwa (w zakresie opisanym dla typu projektu B), ➤ zastosowanie technologii odzysku energii w ramach przedsiębiorstwa, ➤ wprowadzanie systemów zarządzania energią (o ile beneficjent nie posiada już takiego systemu dotyczącego zarządzania danym komponentem gospodarki energetycznej przedsiębiorstwa), jako integralna część projektów, ➤ audyt energetyczny. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ magazyny na biomasę w przypadku zastosowania kotłów na tego rodzaju paliwo (np. pomieszczenia, budynki, wiaty), ➤ rozbudowa, przebudowa, remont instalacji wewnętrznych w budynku innych niż wskazane po stronie wydatków kwalifikowalnych, ➤ zakup sprzętu i wyposażenia, który nie służy wyłącznie do obsługi instalacji OZE (np. komputer wykorzystywany również w innych celach niż monitorowanie produkcji energii), ➤ bieżąca eksploatacja i utrzymanie obiektów i instalacji (np. przeglądy techniczne, koszty bieżącej obsługi instalacji, wydatki na ubezpieczenia), ➤ opłaty przyłączeniowe na rzecz operatora sieci, ➤ instalacje/kotły do spalania węgla, współspalania biomasy z węglem, ➤ budowa budynku przeznaczonego na utworzenie siedziby przedsiębiorstwa ➤ koszty zagospodarowania terenu w otoczeniu infrastruktury będącej przedmiotem projektu ➤ koszty związane z wykończeniem budynku umożliwiające zamieszkanie ➤ koszty pośrednie ➤ koszty osobowe
<p>Typ projektu B Inwestycje w wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach działania</p> <p>Wszystkie prace realizowane w ramach projektu powinny wynikać bezpośrednio z opracowanego audytu energetycznego, w tym w szczególności..</p> <p>B. wydatki specyficzne dla działania, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zakup i montaż jednostek wytwarzających energię w oparciu o OZE, w tym niezbędne prace budowlane, ➤ demontaż dotychczasowego źródła energii zastępowanego przez nowe źródło OZE, ➤ instalacje i urządzenia niezbędne do prawidłowego funkcjonowania danej jednostki OZE (armatura, okablowanie, urządzenia pomiarowe i sterujące wraz z oprogramowaniem, urządzenia zabezpieczające), rozruch, regulacja instalacji, ➤ urządzenia i instalacje niezbędne do podłączenia jednostki OZE do instalacji odbiorczej (elektrycznej, ogrzewania, c.w.u.), ➤ urządzenia służące do magazynowania energii wytworzonej z ww. urządzeń OZE (akumulatory, zbiorniki na c.w.u., itd.), ➤ przyłącza jednostek wytwarzania energii elektrycznej/ciepłej ze źródeł odnawialnych do sieci, stanowiące integralną część projektu, niezbędną dla osiągnięcia celów projektu. Kwalifikowalne są wydatki poniesione na wykonanie przyłącza/elementów przyłącza, których 	

	<p>koszt ponosi wnioskodawca projektu o ile urządzenia te pozostaną własnością wnioskodawcy. Przyłącze rozumiane jest jako odcinek sieci łączący jednostkę/jednostki wytwarzania energii z punktem, w którym następuje rozgraniczenie własności sieci między właścicielem jednostki wytwórczej i operatorem sieci,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ w zakresie energii wodnej - inwestycje mogą być realizowane wyłącznie na już istniejących budowłach piętrzących lub wyposażonych w elektrownie wodne, przy jednoczesnym braku możliwości wznoszenia nowych budowli piętrzących na cele hydroenergetyczne oraz zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej, ➤ w zakresie spalania biomasy – <ul style="list-style-type: none"> – kotły o mocy nie większej niż 500 kW – wsparcie uzyskają urządzenia do ogrzewania charakteryzujące się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią, – kotły o mocy od 1 MW do 50 MW – wsparcie uzyskają urządzenia charakteryzujące się normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2015/2193/WE z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania, – wsparcie uzyskają kotły spalające biomasę wyposażone w automatyczny podajnik paliwa (nie dotyczy kotłów zgazowujących) i nieposiadające rusztu awaryjnego ani elementów umożliwiających jego zamontowanie, ➤ inteligentne systemy zarządzania energią, ➤ audyt energetyczny, <p>Urządzenia wchodzące w skład instalacji muszą być fabrycznie nowe oraz spełniać wymagania wynikające z obowiązujących normy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wkład niepieniężny
<p>Typ projektu C Rozwój budownictwa energooszczędnego oraz pasywnego</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach działania.</p> <p>B. wydatki specyficzne dla działania, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ koszty budowy/przebudowy wraz z kosztem projektu budowlanego, 	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ koszty kwalifikowane obejmują te elementy budynku, które prowadzą do spełnienia kryteriów, w szczególności: ➤ zakup i montaż elementów konstrukcyjnych bryły budynku, w tym materiałów izolacyjnych ścian, stropów, dachów, posadzek, stolarki okiennej i drzwiowej, ➤ zakup i montaż układów wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, ➤ zakup i montaż instalacji ogrzewania, przygotowania ciepłej wody użytkowej, wodnokanalizacyjnej i elektrycznej, ➤ koszty wykonania weryfikacji projektu budowlanego, ➤ koszty wykonania testu szczelności budynku i potwierdzenia osiągnięcia standardu energetycznego. 	
Działanie 4.3 Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym		
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
<p>Poddziałanie 4.3.1 Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej – ZIT</p> <p>Poddziałanie 4.3.2 Głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej – SPR</p> <p>Poddziałanie 4.3.3 Głęboka modernizacja energetyczna</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania</p> <p>Wszystkie prace realizowane w ramach projektu powinny wynikać bezpośrednio z opracowanego audytu energetycznego opracowanego zgodnie z <i>Metodyką sporządzania audytów energetycznych dla budynków podlegających głębokiej modernizacji energetycznej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020</i> (zwaną <i>Metodyką</i>). Prace to powinny prowadzić do uzyskania odpowiednich współczynników przenikania ciepła, zgodnych z obowiązującymi przepisami techniczno-budowlanymi i wymogami wynikającymi z <i>Metodyki</i>. (Wymóg stosowania przyjętej przez IZ Metodyki nie dotyczy budynków w ramach Poddziałania 4.3.4)</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania w zakresie dotyczącym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ścian zewnętrznych – tj. stykających się z powietrzem zewnętrznym, niezależnie od rodzaju ściany, stanowiące osłonę bilansową budynku w tym: <ul style="list-style-type: none"> ➤ prace dotyczące warstw izolacyjnych i prac tynkarskich zewnętrznych, malowanie ścian zewnętrznych, ocieplenie kominów, ➤ demontaż oraz montaż orynowania wraz z niezbędnymi, nowymi elementami, ➤ demontaż oraz montaż instalacji odgromowej wraz z niezbędnymi, nowymi elementami • ścian wewnętrznych - pomiędzy pomieszczeniami ogrzewanymi i nieogrzewanymi, klatkami schodowymi lub korytarzami. Zastosowanie technologii ocieplania w wyniku, których uzyskuje 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • prace niezwiązane bezpośrednio z realizacją projektu, np. zakup dźwigu osobowego, dostosowanie budynku do przepisów BHP i Ppoż., itp., • modernizacje energetyczną powierzchni użytkowej przeznaczonej na cele mieszkaniowe przekraczająca 20% powierzchni całkowitej budynku - z wyłączeniem budynków termomodernizowanych w ramach Poddziałania 4.3.4. • modernizacje energetyczną powierzchni użytkowej przeznaczonej na prowadzenie działalności gospodarczej przekraczającej 20% powierzchni całkowitej budynku (zgodnie z

<p>budynków użyteczności publicznej – Inwestycje Regionalne</p> <p>Poddziałanie 4.3.4</p> <p>Głęboka modernizacja energetyczna budynków wielorodzinnych – instrument finansowy</p>	<p>się zmniejszenie strat ciepła przez przenikanie, obejmujące m.in. ściany przyległe do szczelin dylatacyjnych, ściany nieogrzewanych kondygnacji podziemnych, ściany wewnętrzne oddzielające pomieszczenia ogrzewane od nieogrzewanych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • stropów – ocieplenie stropu, stropodachu, dachu (w tym warstwy izolacji cieplnej, przeciwwilgociowej i przeciwwiatrowej). Roboty mogą obejmować wymianę stropu, jeżeli taka konieczność wynika z audytu, • stolarki okiennej i drzwiowej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ➢ modernizacja lub wymiana okien i drzwi zewnętrznych wraz z robotami towarzyszącymi (np. wymiana parapetów, wykończenie ościeży). Roboty mogą obejmować modernizację/wymianę okien i drzwi wewnętrznych, jeżeli zachodzi taka konieczność, w tym oddzielających pomieszczenia ogrzewane od nieogrzewanych, ➢ likwidacja mostków cieplnych, badanie termowizyjne (jeżeli niezbędne do wstępnego określenia zakresu robót), • modernizacji lub wymiany oświetlenia na energooszczędne, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ➢ wymiana oświetlenia wewnętrznego – w tym wymiana źródeł światła, opraw, wymiana instalacji elektrycznej, ➢ zastosowanie układów sterowania oświetleniem (np. wyłączniki czasowe, czujniki zmierzchu oraz ruchu), ➢ roboty mogą obejmować kompleksową modernizację oświetlenia, w tym zmianę rozmieszczenie i ilości punktów świetlnych, • przebudowy systemów grzewczych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ➢ kompleksowa modernizacja instalacji ogrzewania, w tym wymiana instalacji, rurociągów i grzejników, zastosowanie izolacji termicznej, czyszczenie i chemiczne płukanie instalacji, zastosowanie armatury regulacyjnej, w tym przede wszystkim zaworów podpionowych, zaworów termostatycznych, ➢ instalacja liczników ciepła, niezbędnych do prawidłowego prezentowania danych o zużyciu oraz produkcji ciepła i energii elektrycznej, w tym ze źródeł odnawialnych, • modernizacji systemu ciepłej wody użytkowej - w tym wymiana/izolacja rurociągów, montaż/izolacja zbiorników c.w.u., wymiana/modernizacja węzłów cieplnych dla potrzeb c.w.u., liczników ciepła lub zużycia wody na potrzeby c.w.u, zastosowanie perlatorów 	<p>definicją działalności gospodarczej wynikającej z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej) - z wyłączeniem budynków termomodernizowanych w ramach Poddziałania 4.3.4.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymiany źródeł ciepła w przypadku, gdy budynek jest podłączony do sieci ciepłowniczej/chłodniczej lub możliwe i racjonalne pod względem ekonomicznym jest podłączenie do ww. sieci, • wymiana urządzeń sanitarnych (spłuczek, muszli klozetowych, umywalek, baterii itd.)
---	--	---

- **podłączenie do sieci ciepłowniczej**, przy założeniu iż kwalifikowalne będą wydatki które zostały poniesione przez Wnioskodawcę (np. opłata przyłączeniowa), a w przypadku wydatków na urządzenia/instalacje których jest on również właścicielem (np. węzeł cieplny).
 - **wymiana źródła ciepła**, w tym wykorzystanie OZE;
- (wsparcie otrzymają inwestycje, które nie są lub nie mogą być podłączone do sieci ciepłowniczej)**
- wymiana kotłów – wsparcie otrzymają źródła ciepła spalające biomasę lub wykorzystujące paliwa gazowe, pod warunkiem, że **wymiana źródeł ciepła zapewni w projekcie redukcję emisji CO2 w odniesieniu do istniejących instalacji o co najmniej 30%**. Wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do Dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r., ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią,
 - montaż / modernizacja / wymiana węzłów cieplnych,
 - zastosowanie urządzeń do produkcji ciepła lub energii elektrycznej z OZE lub w warunkach skojarzonej produkcji energii elektrycznej i ciepła, zastępująca w całości lub częściowo dotychczasowe źródło ciepła pod warunkiem, że wynika to z audytu energetycznego, w szczególności:
 - zastosowanie kolektorów słonecznych, jako źródła wspomagającego wytwarzanie ciepła
 - zastosowanie ogniw fotowoltaicznych
 - zastosowanie urządzeń wykorzystujących energię geotermalną niskotemperaturową, w tym przede wszystkim pomp ciepła
 - zastosowanie instalacji mikrokogeneracji lub mikrotrigeneracji na potrzeby własne
 - montażu/modernizacji systemów klimatyzacji, wentylacji i systemów chłodzących,
- modernizacji energetycznej powierzchni użytkowej przeznaczonej na cele mieszkaniowe do 20% powierzchni całkowitej budynku, jeżeli powierzchnia ta ma uzupełniającą funkcję względem głównej funkcji obiektu. Główną funkcją obiektu nie może być funkcja mieszkaniowa, w takim przypadku modernizacja energetyczna jest w całości niekwalifikowalna. Wyjątek stanowią wydatki na modernizację energetyczną domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, zakładów opieki leczniczej, których

	<p>powierzchnia mieszkaniowa jest w pełni kwalifikowalna. Niniejsze ograniczenie nie dotyczy budynków termomodernizowanych w ramach Poddziałania 4.3.4.</p> <ul style="list-style-type: none"> modernizacji energetycznej powierzchni w budynkach użyteczności publicznej przeznaczonej na prowadzenie działalności gospodarczej do 20% powierzchni całkowitej budynku. Powierzchnie w budynkach przeznaczonych dla podmiotów świadczących usługi zdrowotne na podstawie kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia, są w pełni kwalifikowalne. Jednak z zastrzeżeniem, iż w przypadku prowadzenia działalności komercyjnej (np. apteka, sklep medyczny, działalność z zakresu usług zdrowotnych prowadzona poza kontraktem z NFZ) na terenie termomodernizowanych budynków za koszt kwalifikowalny zostanie uznane do 20% powierzchni użytkowej przeznaczonej na ww. działalność w odniesieniu do powierzchni całkowitej budynku. Niniejsze ograniczenie nie dotyczy budynków termomodernizowanych w ramach Poddziałania 4.3.4. <p>Limity wprowadzone na modernizację powierzchni przeznaczonej na cele mieszkaniowe i gospodarcze należy traktować oddzielnie.</p> <ul style="list-style-type: none"> koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 7% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu 	
--	---	--

Działanie 4.4 Redukcja zanieczyszczeń emisji do powietrza

	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
<p>Poddziałanie 4.4.1 Obniżenie poziomu niskiej emisji – ZIT</p> <p>Poddziałanie 4.4.2 Obniżenie poziomu niskiej emisji – SPR typ projektu A</p> <p>Poddziałanie 4.4.3 Obniżenie poziomu niskiej emisji</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach podziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla podziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> podłączenie budynku do miejskiej sieci ciepłowniczej: <ul style="list-style-type: none"> demontaż starego źródła ciepła, w tym prace związane z jego likwidacją, pokrycie faktycznie poniesionych wydatków związanych z montażem węzła cieplnego, opomiarowania, o ile urządzenia te pozostaną własnością wnioskodawcy, w przypadku podłączenia poprzez grupowy węzeł cieplny, do kosztu kwalifikowalnego wlicza się również koszt zewnętrznych instalacji odbiorczych tzn. połączeń pomiędzy grupowym węzłem cieplnym, a instalacjami odbiorczymi, w obiektach przyłączonych do grupowego węzła cieplnego, o ile urządzenia te pozostaną własnością wnioskodawcy, 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla podziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> roboty budowlane, wykończeniowe, które nie są związane bezpośrednio z celem podziałania, zakup przenośnych urządzeń grzewczych, urządzenia grzewcze, kotły, piece, dla których instrukcja użytkownika urządzenia dopuszcza stosowanie węgla jako dodatkowego paliwa np. kotły na biomasę z możliwością palenia również węglem (jako koszt niekwalifikowalny w przypadku Poddziałania 4.4.1, 4.4.2)

<p>emisji (paliwa stałe) – SPR</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pokrycie faktycznie poniesionych kosztów na wykonanie wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej; w ramach przykładowego katalogu wydatków mieści się również dokumentacja projektowa • wymiana starych, nieekologicznych źródeł ciepła opalanych paliwem stałym na nowe źródło ciepła na paliwo gazowe lub biomasę: <ul style="list-style-type: none"> ➤ demontaż starego źródła ciepła, w tym prace związane z jego likwidacją, ➤ zakup i montaż nowego źródła ciepła, armatury, osprzętu, ➤ wykonanie wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej. W ramach przykładowego katalogu wydatków mieszczą się m.in.: grzejniki, wkłady kominowe. Zakres koniecznych do przeprowadzenia inwestycji będzie wynikał z przeprowadzonej oceny energetycznej. W zakresie limitu środków na instalacje wewnętrzne mieści się również dokumentacja projektowa; • wymiana starych, nieekologicznych źródeł ciepła opalanych paliwem stałym i zastosowanie odnawialnego źródła energii (np. pompy ciepła, kolektory słoneczne) <ul style="list-style-type: none"> ➤ demontaż starego źródła ciepła, w tym prace związane z jego likwidacją, ➤ zakup i montaż nowego źródła ciepła wraz z niezbędną instalacją, urządzeniami, aparaturą, ➤ wykonanie wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej; w ramach przykładowego katalogu wydatków mieści się również dokumentacja projektowa; • wymiany starych, nieekologicznych źródeł ciepła opalanych paliwem stałym na nowe źródło ciepła na węgiel (dotyczy wyłącznie Poddziałania 4.4.3): <ul style="list-style-type: none"> ➤ demontaż starego źródła ciepła, w tym prace związane z jego likwidacją, ➤ zakup i montaż nowego źródła ciepła, armatury, osprzętu. ➤ wykonanie wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej. W ramach przykładowego katalogu wydatków mieszczą się m.in.: grzejniki, wkłady kominowe. Zakres koniecznych do przeprowadzenia inwestycji będzie wynikał z przeprowadzonej oceny energetycznej; W zakresie limitu środków na instalacje wewnętrzne mieści się również dokumentacja projektowa, • podłączenie budynku do sieci gazowej: <ul style="list-style-type: none"> ➤ demontaż starego źródła ciepła, w tym prace związane z jego likwidacją, ➤ pokrycie faktycznie poniesionych wydatków związanych z przyłączeniem budynku do sieci, opomiarowanie, o ile urządzenia te pozostaną własnością wnioskodawcy, 	
---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pokrycie faktycznie poniesionych kosztów na wykonanie wewnętrznej instalacji centralnego ogrzewania oraz ciepłej wody użytkowej. W ramach przykładowego katalogu wydatków mieści się również dokumentacja projektowa; • działania promocyjno/informacyjno/edukacyjne – działania podnoszące świadomość ekologiczną społeczeństwa, promujące postawy proekologiczne oraz poczucie odpowiedzialności za stan środowiska w zakresie poprawy efektywności energetycznej, oszczędności zasobów naturalnych lub obniżenia niskiej emisji; działania te odnoszą się do zakresu wykraczającego poza podstawowe, standardowe działania informacyjne i promocyjne do których Wnioskodawca jest zobowiązany w ramach realizacji projektu i umowy o dofinansowanie, • termomodernizacja budynków - wydatki kwalifikowalne wynikające z oceny energetycznej, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ➤ docieplenie ścian zewnętrznych, dachów, stropodachów, stropów nad ostatnią kondygnacją lub ostatnią ogrzewaną kondygnacją, docieplenie podłóg na gruncie lub stropów nad nieogrzewaną piwnicą; ➤ wymiana okien, drzwi zewnętrznych, bram garażowych; ➤ wymiana/montaż parapetów zewnętrznych; ➤ demontaż starego ocieplenia budynku; ➤ pokrycie kosztów nabycia materiałów lub robót budowlanych, pod warunkiem istnienia bezpośredniego związku z wykonaniem zadania. ➤ koszty sporządzenia dokumentacji w ramach zadania (dokumentacja techniczna, projektowa, ocena energetyczna) • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 3% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu. 	
<p>Poddziałanie 4.4.2</p> <p>Obniżenie poziomu niskiej emisji – SPR</p> <p>Typ projektu B</p> <p>Rozwój sieci ciepłowniczych</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach Poddziałania 4.4.2 typu projektu B obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania 4.4.2 typ projektu B:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy inwestycyjnej udzielanej na projekty z zakresu efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020: 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>- nie dotyczy</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dla sieci dystrybucji są to koszty inwestycji, w tym: budowa, rozbudowa, odnowienie sieci ciepłowniczych/chłodniczych wraz z niezbędnymi elementami inwestycji, w tym: przyłączami i węzłami ciepłowniczymi, przepompowniami (dla projektów z zakresu rozwoju systemu geotermalnego) o ile urządzenia te pozostaną własnością wnioskodawcy, ➤ budowa, rozbudowa, odnowienie jednostek wytwórczych w ramach systemu ciepłowniczego i chłodniczego • wydatki kwalifikowalne w ramach pomocy de minimis obejmują w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytycznych, ➤ wydatki związane z działaniami promocyjnymi, informacyjnymi czy edukacyjnymi do których Wnioskodawca jest zobowiązany w ramach realizacji projektu, ➤ koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 2% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu. 	
Działanie 4.5 Niskoemisyjny transport miejski		
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
<p>Poddziałanie 4.5.1 Niskoemisyjny transport miejski – ZIT</p> <p>Poddziałanie 4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski – SPR</p> <p>Poddziałanie 4.5.3 Regionalny niskoemisyjny</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności lub jego elementów, o ile jego opracowanie lub aktualizacja są niezbędne do przygotowania lub realizacji projektu, • wydatki poniesione na nabycie nowego taboru autobusowego, wyłącznie: <ul style="list-style-type: none"> a) nowe autobusy miejskie spełniające co najmniej normę emisji spalin Euro 6 - w przypadku projektów, które zidentyfikowano, jako planowane do realizacji w trybie pozakonkursowym, przed dniem wejścia w życie zmienionego RPO WM oraz projektów realizowanych w ramach naborów ogłoszonych przed dniem wejścia w życie zmienionego RPO WM b) nowe autobusy miejskie zasilane paliwem alternatywnym w rozumieniu ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych – Dz. U. z 2018 r. poz. 317 - w przypadku projektów identyfikowanych, jako planowane do realizacji w trybie 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki poniesione na zakup używanego taboru autobusowego, • wydatki na zakup nowego taboru autobusowego - autobusy miejskie nie spełniające wymogu obniżonej emisji zanieczyszczeń, a także zakup taboru który nie spełnia (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) wymogów bezpieczeństwa, środowiskowych, technicznych,

<p>transport aglomeracyjny</p>	<p>pozakonkursowym, od dnia wejścia w życie zmienionego RPO WM oraz projektów realizowanych w ramach naborów ogłoszonych od dnia wejścia w życie zmienionego RPO WM</p> <p>oraz wydatki na modernizację taboru autobusowego pod kątem ograniczeń emisji CO2 i innych substancji szkodliwych</p> <p>Uzupełnieniem inwestycji w środki transportu zbiorowego (tj. jako uzupełniający i niedominujący element projektu) mogą być przedsięwzięcia z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ budowy / rozbudowy instalacji do dystrybucji ekologicznych nośników energii (np. na potrzeby pojazdów zaopatrzonych w silniki o napędzie elektrycznym, gazowym, wodorowym) dla komunikacji zbiorowej – jeśli jest to uzasadnione inwestycją główną, tj. zakupem / modernizacją taboru autobusowego), ➤ dostosowania zaplecza technicznego do obsługi i eksploatacji ekologicznego taboru – jeśli jest to uzasadnione inwestycją główną, tj. zakupem / modernizacją taboru autobusowego, ➤ automaty do sprzedaży biletów, ➤ dynamicznej informacji pasażerskiej. <p>Oznacza to, że ww. elementy nie mogą osiągnąć 50% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki poniesione na nabycie nowego pasażerskiego taboru kolejowego do obsługi szybkiej kolei aglomeracyjnego w obszarze aglomeracji miejskiej/miejskich, • asysta techniczna świadczona w pierwszym okresie eksploatacji zakupionego taboru kolejowego (maksymalnie przez okres 5 lat od momentu zakończenia realizacji projektu, tj. w okresie trwałości projektu), jako usługa uwzględniona w cenie zakupu taboru kolejowego, zgodna z wymogami wytycznych odnoszącymi się do wydatków operacyjnych, czyli z wyłączeniem kwalifikowalności części zamiennych oraz elementów podlegających szybkiemu zużyciu, • wydatki na budowę/przebudowę rozwiązań z zakresu integracji różnych środków transportu oraz obsługi podróży, • wydatki na budowę, przebudowę oraz wyznaczanie dróg/tras/ścieżek rowerowych/ ciągów pieszo-rowerowych oraz wyznaczanie pasów ruchu dla rowerów lub szluz dla rowerów w ramach zintegrowanej sieci dróg/tras/ścieżek rowerowych / ciągów pieszo-rowerowych w mieście i jego obszarze funkcjonalnym (pasy ruchu dla rowerów i szluzy dla rowerów wyłącznie na terenie miast) i infrastruktury rowerowej, • wydatki na inwestycje z zakresu organizacji i zarządzania ruchem, w tym m.in. rozwiązania z zakresu organizacji ruchu ułatwiające sprawne poruszanie się pojazdów komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki na budowę i przebudowę infrastruktury drogowej, inne niż wskazane w katalogu wydatków kwalifikowalnych dla poddziałań 4.5.1 oraz 4.5.2, • wydatki związane z pracami remontowymi, • wydatki na bieżące utrzymanie infrastruktury i taboru, • wydatki na zakup sprzętu służącego do realizacji projektu.
---------------------------------------	---	--

	<p>zbiorowej (np. budowa buspasów - w takim przypadku zasadniczo kwalifikowalne są wyłącznie wydatki dotyczące pasa ruchu wytyczonego dla komunikacji zbiorowej, tj. części drogi zajętej przez buspas, natomiast inwestycje w inne elementy drogowe jak np. jezdnia poza buspasem, bariery dźwiękochłonne, zlokalizowane obok chodniki, itp. mogą być kwalifikowalne wyłącznie w zakresie niezbędnym do właściwego wykonania robót drogowych dotyczących infrastruktury transportu publicznego i uzasadnionych z punktu widzenia technologicznego. Oznacza to, że bez wykonania takich robót drogowych nie jest możliwe wykonanie realizowanej inwestycji dotyczącej np. buspasa zgodnie z zasadami sztuki budowlanej lub inżynierskiej i jej odbiór przez odpowiedni urząd wydający zgodę na użytkowanie), wdrożenie nowych, rozbudowa lub modernizacja istniejących telematycznych systemów zarządzania ruchem,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyłącznie jako niezbędny i uzupełniający (niedominujący) element projektu dotyczącego budowy /przebudowy węzłów przesiadkowych oraz parkingów Park&Ride możliwe są wydatki na budowę / przebudowę dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych poprawiających jakość funkcjonowania systemu miejskiego transportu publicznego, np. odcinki dróg zapewniające dostęp do węzłów przesiadkowych, pętli autobusowych/tramwajowych, stacji kolejowych, oraz parkingów Park&Ride, odcinki dróg służące uruchomieniu transportu publicznego (na obszarach wcześniej nieobsługiwanych) maksymalnie 45% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu, • wyłącznie jako uzupełniający i niedominujący element projektu możliwe są wydatki na przedsięwzięcia z zakresu modernizacji oświetlenia ulicznego, maksymalnie 30% wydatków kwalifikowalnych projektu, • wydatki związane z komponentem z zakresu edukacji ekologicznej, maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu, • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 0,5% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu 	
--	--	--

OŚ PRIORYTETOWA 5. OCHRONA ŚRODOWISKA

Działanie 5.1 Adaptacja do zmian klimatu

	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
Poddziałanie 5.1.1 Przeciwdziałanie kłęskom żywiolowym	<u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u> A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,	<u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u>

<p>typ projektu D Przeciwdziałanie ruchom masowym</p>	<p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • biotechniczne metody zabezpieczania przed osuwaniem łączące konstrukcje mechaniczne z elementami biologicznymi, • zabezpieczenie zboczy metodami naturalnymi poprzez stosowanie szaty roślinnej, w tym np. sadzenie odpowiedniej roślinności stabilizującej i wzmacniającej zbocze, hydroobsiew, • regulacja stosunków wodnych na terenie osuwiskowym w celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania wód gruntowych, opadowych i płynących w tym: działania polegające m.in. na budowie systemu rowów powierzchniowych, rur drenarskich, studni odwadniających, przypory filtracyjnej; stosowanie konstrukcji wzmacniających zbocze w celu redukcji bezpośredniego oddziaływania wód płynących lub stojących poprzez np. skrzynie siatkowo-kamienne (gabiony), system jazów i stopni, • zwiększenie stabilności zboczy poprzez m.in. nadsypanie lub podparcie, zastosowanie konstrukcji oporowych, przypory z wykorzystaniem np. geowłókniny, geotekstylu, gwoździ, kotew, siatek stalowych, palowania, osuszania gruntów, iniekcji, zmiany nachylenia stoku (np. tarasowanie, budowanie stopni, obniżenie wysokości), • odbudowa zniszczonej/uszkodzonej infrastruktury będzie możliwa wyłącznie gdy stanowi element projektu obejmującego stabilizację osuwiska, • realizacja zadania polegającego na przeniesieniu obiektu możliwa jest tylko w przypadkach, gdy stabilizacja osuwiska jest niemożliwa lub koszty stabilizacji byłyby wyższe od kosztów przeniesienia infrastruktury. • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 0,9% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu 	<ul style="list-style-type: none"> • realizację zadań polegających na przeniesieniu budynków prywatnych
	<p>Wydatki kwalifikowalne</p>	<p>Wydatki niekwalifikowalne</p>
<p>Poddziałanie 5.1.1 Przeciwdziałanie klęskom żywiolowym</p> <p>typ projektu A, B, C</p>	<p>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na budowę i/lub modernizację zbiorników wodnych, w tym np.: <ul style="list-style-type: none"> ➤ zbiorniki suche, ➤ zbiorniki odtwarzane na istniejących lub wcześniej istniejących stawach, ➤ zbiorniki wodne umieszczone w korycie zapewniające ciągłość ekologiczną cieku, zbiorniki boczne, 	<p>-</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ modernizacja/odbudowa elementów istniejących zbiorników wodnych tj. groble, przelewy, mnichy • wydatki związane ze zwiększeniem możliwości retencyjnych poprzez m.in.: <ul style="list-style-type: none"> ➤ zastosowanie działań nietechnicznych m.in.: zalesienie, zadrzewienie, roślinne pasy ochronne, usuwanie zbędnych zadrzewień z obszarów torfowiskowych, usuwanie murszu, usuwanie osadów dennych, ➤ działania polegające na adaptacji istniejących systemów melioracyjnych do pełnienia funkcji retencyjnych • wydatki na budowę i/lub modernizację małych budowli hydrotechnicznych zlokalizowanych na rowach i ciekach naturalnych służących spowolnieniu odpływu wody ze zlewni np. zastawki, progi, przepusty piętrzące • renaturyzacja cieków poprzez przywracanie naturalnego kształtu cieku np. odtwarzanie naturalnego przebiegu cieku (meandrowanie), likwidacja zbędnych rowów odwadniających, zabudowa biologiczna cieku, • przywracanie ciągłości biologicznej cieku poprzez m.in.: budowę, modernizację i/lub rozbiórkę obiektów hydrotechnicznych, budowę/przebudowę przepustów, brodów, przepławek dla organizmów wodnych, • przywracanie funkcji obszarom wodno-błotnym poprzez m.in.: budowę/modernizację zastawek, zasypywanie rowów melioracyjnych, przetamowanie ziemne rowów odwadniających, odtwarzanie rowów nawadniających, budowę sadzawek, małych oczek wodnych stanowiących lokalne, rezerwuary wody, • prace ziemne i budowlane dotyczące budowy i/lub modernizacji infrastruktury przeciwpowodziowej, w tym wałów przeciwpowodziowych. • wydatki na budowę, rozbudowę i przebudowę systemów odbioru, odprowadzania i oczyszczania wód opadowych w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> ➤ budowa, rozbudowa lub remont sieci kanalizacji deszczowej oraz infrastruktury towarzyszącej, która przyczynia się do odprowadzania, zatrzymania, retencjonowania, wykorzystania wód opadowych i/lub oczyszczania wód opadowych, ➤ budowa, rozbudowa lub remont zbiorników wód opadowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą (w tym m.in. urządzenia podczyszczające i instalacje rozprowadzania zebranej wody), ➤ likwidacji zasklepienia lub uszczelnienia gruntu poprzez stosowanie wzmocnień przepuszczalnych dla wody np.: ażurowych lub żwirowych, infrastruktura infiltrująca wody (np. studnie chłonne, drenaże rurowe, komory drenażowe) 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ budowa, rozbudowa i przebudowa indywidualnych systemów zatrzymywania i zagospodarowania wód opadowych w miejscu ich powstawania wyłącznie w zakresie niezbędnej infrastruktury do dalszego ich wykorzystania, w tym np.: studnie chłonne, zbiorniki, instalacja (np. rury, filtry), urządzenia <p>Zgodnie z założeniami i kryteriami kwalifikowalne będą projekty z zakresu zagospodarowania wód opadowych realizowane na obszarze miast poniżej 100 tys. Mieszkańców.</p> <ul style="list-style-type: none"> • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 0,9% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu 	
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
Poddziałanie 5.1.2 Wsparcie służb ratunkowych	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia dla potrzeb służb ratowniczych, • wydatki na systemy łączności, sprzęt komputerowy wyposażony w specjalistyczne oprogramowanie, systemy monitoringu, systemy ostrzegawcze nierozzerwalnie związane z funkcjonowaniem projektu, • wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytucznych • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 1,5% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu 	-
Działanie 5.2 Rozwijanie systemu gospodarki odpadami		
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
Poddziałanie 5.2.1 Gospodarka odpadami - ZIT	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p>	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania:</u></p>

	<p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z budową, rozbudową, modernizacją i/lub wyposażenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych wraz z punktami napraw i przygotowania do ponownego użycia, • wydatki związane z budową/rozbudową/modernizacją linii sortowniczych do doczyszczania odpadów selektywnie zebranych • wydatki związane z budową/rozwojem/modernizacją zakładów odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, • wydatki związane z budową, rozbudową, modernizacją i/lub zakupem instalacji do: odzysku odpadów, recyklingu odpadów, • wydatki związane z budowa obiektów lub zakupem urządzeń wchodzących w skład systemów zbiórki odpadów ze strumienia odpadów komunalnych mających na celu zwiększenie zasięgu oddziaływania istniejących systemów segregacji odpadów, • wydatki na zakup pojazdów specjalistycznych na potrzeby gospodarki odpadami komunalnymi wyłącznie jeżeli będą one niezbędnym elementem projektu; wydatki kwalifikowalne przeznaczone na zakup pojazdów specjalistycznych nie mogą przekroczyć 30% kosztów kwalifikowalnych projektu, • wydatki związane z usunięciem wyrobów zawierających azbest obejmujące: demontaż (m.in. eternitowe pokrycia dachowe i elewacje budynków), zbieranie, załadunek oraz przygotowanie do transportu i transport, a także przekazanie i utylizacja wyrobów zawierających azbest do unieszkodliwienia, • wydatki na działania informacyjno-promocyjne, wyłącznie jeżeli będą one uzupełniającym elementem projektu; wydatki przeznaczone na działania informacyjno-promocyjne nie mogą przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych w projekcie, • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 0,5% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu 	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z rekultywacją składowisk odpadów, • wydatki dotyczące zagospodarowania osadów ściekowych, • wydatki związane z przywróceniem stanu obiektu sprzed demontażu materiałów zawierających azbest, w tym niezbędne prace związane z konstrukcją dachu, • wydatki w zakresie termicznego przekształcania odpadów.
<p>Poddziałanie 5.2.2 Gospodarka odpadami - SPR</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p>	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania:</u></p>

	<p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z budową, rozbudową, modernizacją i/lub wyposażeniem punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych wraz z punktami napraw i przygotowania do ponownego użycia, • wydatki związane z budową/rozbudową/modernizacją linii sortowniczych do doczyszczania odpadów selektywnie zebranych • wydatki związane z budową/rozwojem/modernizacją zakładów odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, • wydatki związane z budową, rozbudową, modernizacją i/lub zakupem instalacji do: odzysku odpadów, recyklingu odpadów, • wydatki związane z budową obiektów lub zakupem urządzeń wchodzących w skład systemów zbiórki odpadów ze strumienia odpadów komunalnych mających na celu zwiększenie zasięgu oddziaływania istniejących systemów segregacji odpadów, • wydatki związane z usunięciem wyrobów zawierających azbest obejmujące: demontaż (m.in. eternitowe pokrycia dachowe i elewacje budynków), zbieranie, załadunek oraz przygotowanie do transportu i transport, a także przekazanie i utylizacja wyrobów zawierających azbest do unieszkodliwiania, • wydatki na działania informacyjno-promocyjne, wyłącznie jeżeli będą one uzupełniającym elementem projektu; wydatki przeznaczone na działania informacyjno-promocyjne nie mogą przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych w projekcie, • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 0,5% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu 	<ul style="list-style-type: none"> • rekultywacja składowisk odpadów, • zagospodarowanie osadów ściekowych, • wydatki związane z przywróceniem stanu obiektu sprzed demontażu materiałów zawierających azbest, w tym niezbędne prace związane z konstrukcją dachu, • wydatki w zakresie termicznego przekształcania odpadów.
<p>Działanie 5.3 Ochrona zasobów wodnych</p>		
	<p>Wydatki kwalifikowalne</p>	<p>Wydatki niekwalifikowalne</p>
<p>Poddziałanie 5.3.1</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u> A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p>	<p>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</p>

<p>Gospodarka wodno-kanalizacyjna ZIT</p> <p>Poddziałanie 5.3.2 Gospodarka wodno-kanalizacyjna SPR</p>	<p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa przyłącza kanalizacyjnego - <p>a) w przypadku, gdy w granicach nieruchomości przyłączanej do sieci zlokalizowana jest studzienka (lub przewidziano jej wybudowanie), za kwalifikowalne mogą być uznane wydatki poniesione na budowę przewodów zlokalizowanych zarówno poza granicami tej nieruchomości, jak również w jej granicach, jednak nie dalej, niż do pierwszej studzienki (wraz ze studzienką) od strony granicy tej nieruchomości.</p> <p>b) w przypadku braku studzienki w granicach nieruchomości przyłączanej, za kwalifikowalne mogą być uznane wydatki poniesione na budowę przewodów kanalizacyjnych od sieci głównej do granicy działki, natomiast w granicach nieruchomości przyłączanej tylko te odcinki będą kwalifikowalne, które służą do przyłączenia więcej niż jednego podmiotu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa przyłącza wodociągowego – <p>Za wydatki kwalifikowalne mogą być uznane wydatki poniesione na budowę przewodów zlokalizowanych poza granicami nieruchomości przyłączanej, a w granicach nieruchomości przyłączanej tylko te odcinki, które służą do przyłączenia więcej niż jednego podmiotu.</p> <p>Wydatki poniesione na budowę przewodów (w tym studzienek) kanalizacyjnych i wodociągowych mogą być uznane za kwalifikowalne, jeżeli <u>ich własność należy do beneficjenta lub podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych wskazanego we wniosku oraz umowie o dofinansowanie.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki obejmujące urządzenia wykorzystywane do produkcji energii elektrycznej lub ciepła (np. z biogazu) wyłącznie gdy są elementem projektu kompleksowego i służą do produkcji energii na potrzeby własne operatora tj. na działalność wodno-ściekową z wyłączeniem produkcji energii na sprzedaż, • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 3% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytucznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z budową, rozbudową i przebudową sieci kanalizacji sanitarnej zlokalizowane poza obszarem aglomeracji od 2 000 do 10 000 RLM, • wydatki związane z budową, rozbudową i przebudową oczyszczalni ścieków, w tym odwadnianie osadów ściekowych zlokalizowanych poza obszarem aglomeracji od 2 000 do 10 000 RLM, • wydatki związane z budową, rozbudową i przebudową systemów zaopatrzenia w wodę zlokalizowanych poza obszarem aglomeracji od 2 000 do 10 000 RLM • wydatki związane z realizacją projektów związanych z przydomowymi oczyszczalniami ścieków, • podłączenie do sieci kanalizacyjnych i wodociągowych indywidualnych użytkowników w przypadku gdy właścicielem nie jest beneficjent lub podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków, • odpłatne przekazanie gminie lub przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych wybudowanych przez osoby w ramach środków własnych (zgodnie z ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków)
--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> wydatki bieżące; wydatki związane z konserwacją, renowacją infrastruktury, termomodernizacja budynków
OŚ PRIORYTETOWA 6. DZIEDZICTWO REGIONALNE		
Działanie 6.1 Rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego		
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
Poddziałanie 6.1.1 Ochrona i opieka nad zabytkami	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowanych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> wydatki związane z realizacją prac konserwatorskich, restauratorskich, prac zabezpieczających przed zniszczeniem oraz robót budowlanych prowadzonych przy zabytkach nieruchomych w wysokości min. 60% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu, w tym: <ul style="list-style-type: none"> zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji zabytku; stabilizacja konstrukcyjna części składowych zabytku lub ich odtworzenie w zakresie niezbędnym dla zachowania tego zabytku; odnowienie lub uzupełnienie tynków i okładzin architektonicznych albo ich całkowite odtworzenie, z uwzględnieniem charakterystycznej dla tego zabytku kolorystyki; odnowienie lub całkowite odtworzenie okien, w tym ościeżnic i okiennic, zewnętrznych drzwi i drzwi, więźby dachowej, pokrycia dachowego, rynien i rur spustowych; modernizację instalacji elektrycznej w zabytkach drewnianych lub w zabytkach, które posiadają oryginalne, wykonane z drewna części składowe i przynależności; wykonanie izolacji przeciwwilgociowej; uzupełnianie narysów ziemnych dzieł architektury obronnej oraz zabytków archeologicznych nieruchomych o własnych formach krajobrazowych; 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowanych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> wydatki/ koszty związane z realizacją projektu, który nie spełnia warunku ogólnodostępności po zakończeniu działań w ramach projektu (zgodnie z definicją w SzOOP RPO WM), zakup zabytków ruchomych, eksponatów, dzieł sztuki, wydatki związane z budową od podstaw nowej infrastruktury (w tym infrastruktury kultury).

- działania zmierzające do wyeksponowania istniejących, oryginalnych elementów zabytkowego układu parku lub ogrodu;
- zakup materiałów konserwatorskich i budowlanych, niezbędnych do wykonania prac i robót przy zabytku o których mowa powyżej;
- zakup i montaż instalacji przeciwłamaniowej oraz przeciwpożarowej i odgromowej.

Wyłącznie jako część szerszego projektu infrastrukturalnego związanego z realizacją prac przy zabytku nieruchomym mogą być kwalifikowalne następujące kategorie wydatków:

- wydatki związane z prowadzeniem prac konserwatorskich, restauratorskich oraz zabezpieczających przed zniszczeniem, prowadzone przy zabytkach ruchomych wpisanych do rejestru zabytków ruchomych województwa małopolskiego, obiektach muzealnych wpisanych do inwentarzy muzealnych, materiałach bibliotecznych wchodzących w skład narodowego zasobu bibliotecznego oraz materiałach archiwalnych wchodzących w skład narodowego zasobu archiwalnego;
- zakup wyposażania w celu dostosowywanie obiektu zabytkowego do rozwoju istniejących lub wprowadzenia nowych funkcji gospodarczych i/lub kulturalnych
- wydatki związane z prezentacją dziedzictwa kulturowego (zabytkowych kolekcji i zbiorów), w szczególności wystawy wykorzystujące nowe technologie, m.in. dla tworzenia oferty uwzględniającej potrzeby osób z niepełnosprawnością, połączone z działaniami aktywizującymi społeczność wokół projektu. Wsparcie będą mogły otrzymać jedynie projekty o trwałości minimum 5 lat (np. wystawa stała w obiekcie objętym wsparciem, cykl wystaw czasowych realizowanych wyłącznie na terenie kraju, spośród których przynajmniej jedna zrealizowana zostanie w obiekcie objętym wsparciem). Nie będą wspierane projekty jednorazowe.
- wydatki związane z działaniami informacyjnymi i promocyjnymi dotyczącymi obiektów objętych wsparciem oraz szlaków kulturowych (np. wydatki związane z utworzeniem/modernizacją strony internetowej, z opracowaniem i wdrożeniem aplikacji mobilnych, z opracowaniem i drukiem wydawnictw, z wykonaniem tablic informacyjnych itp.).
- niezbędne wydatki w otoczeniu obiektu (rozumianym jako teren wokół lub przy zabytku wyznaczony w decyzji o wpisie tego terenu do rejestru zabytków w celu ochrony wartości widokowych zabytku oraz jego ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych). Jednocześnie w indywidualnych przypadkach dopuszcza się logiczne i konieczne interwencje waloryzujące przestrzeń wokół zabytku w otoczeniu dalszym, polegające w szczególności na wprowadzeniu elementów małej architektury, oświetlenia

	<p>oraz informacji o obiekcie, celem wyeksponowania wartości zabytku oraz poprawy warunków dla turystycznego i społecznego odbioru treści, jakie niesie zabytek,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z digitalizacją obiektów, • wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytycznych, • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 6% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu. 	
<p>Poddziałanie 6.1.2 Organizacja wydarzeń kulturalnych</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • koszty przygotowania i organizacji wydarzeń kulturalnych, artystycznych i interdyscyplinarnych: wynagrodzenie za przygotowanie oprawy artystycznej/wizualnej wydarzenia, wynagrodzenie/honoraria dla osób prowadzących wydarzenia oraz występujących artystów (w tym zwrot kosztów transportu i zakwaterowania), wynagrodzenie członków jury, wynagrodzenie obsługi technicznej wydarzenia, zakup i transport urządzeń niezbędnych do prowadzenia wydarzenia, koszty wynajmu sprzętu oraz pomieszczeń i powierzchni przeznaczonych na organizację wydarzenia, koszty związane z rejestracją i transmisją wydarzenia; • wynagrodzenia osób zaangażowanych bezpośrednio w realizację projektu objętego wsparciem (zgodnie z podrozdziałem 6.15 Koszty związane z angażowaniem personelu); • wkład niepieniężny polegający na wniesieniu usług (na zasadach określonych w podrozdziale 6.10 Wytycznych) • koszty przygotowania i publikacji materiałów promocyjnych i informacyjnych obejmujące: koszt wynajęcia firm reklamowych, koszt zakupu powierzchni reklamowej w kraju i za granicą, koszt czasu antenowego, koszty zdjęć, druku, tłumaczeń, kolportażu; • koszt przygotowania, uruchomienia, prowadzenia i aktualizacji strony internetowej dotyczącej wydarzenia; • koszty zakupu praw autorskich, licencji, opłat i innych wartości niematerialnych; • koszty delegacji służbowych Beneficjenta pod warunkiem, że jest to niezbędne dla prawidłowej realizacji projektu oraz koszty te zostały uwzględnione w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu (koszty podróży oraz zakwaterowania, zakup biletów, w tym 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nagrody, np. pieniężne, fantowe, itp. • koszty bieżących remontów pomieszczeń / powierzchni, • opłaty za rezerwacje (w tym w zakresie transportu i zakwaterowania) w przypadku nieskorzystania z wcześniej zarezerwowanych usług,

	<p>transportu miejskiego, bilety lotnicze w klasie ekonomicznej i opłaty lotniskowe, publiczne środki transportu, noclegi);</p> <ul style="list-style-type: none"> koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 6% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu. 	
<p>Poddziałanie 6.1.3 Rozwój instytucji kultury oraz udostępnianie dziedzictwa kulturowego</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <p>Typ A Rozwój infrastruktury instytucji kultury:</p> <ul style="list-style-type: none"> roboty budowlane w zakresie przebudowy, rozbudowy, nadbudowy, modernizacji infrastruktury kultury, w wyniku których nastąpi zmiana parametrów użytkowych istniejącej infrastruktury, zakup wyposażenia na potrzeby prowadzenia działalności kulturalnej i edukacji kulturalnej (m.in. urządzeń multimedialnych, interaktywnych, gablot, konstrukcji, systemów wystawienniczych itp.), wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytycznych, koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 2% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu. <p>Typ B Dokumentowanie, zachowanie i upowszechnianie dziedzictwa niematerialnego</p> <ul style="list-style-type: none"> wydatki związane z rejestrowaniem, dokumentacją, archiwizacją przejawów kultur tradycyjnych oraz zjawisk z zakresu dziedzictwa, w tym świadectw i zapisów dokumentujących sposób postrzegania świata, języka współczesnego czerpiącego z zasobów tradycji, gwary i języka regionalnego, sztuki, rękodzieła i rzemiosła, obrzędów, zwyczajów, wierzeń, podań, obyczajów, melodii, tańców, strojów, rodzajów zdobnictwa czy budownictwa, itp., wykonanie dokumentacji źródłowej i terenowej, sporządzanie wywiadów, nagrań, koszty wydania publikacji (książkowych i elektronicznych) związanych z dokumentacją i interpretacją kultur tradycyjnych, wydatki związane z interpretacją źródeł kulturowych oraz z badaniami współczesnej świadomości tradycji, 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>Typ A Rozwój infrastruktury instytucji kultury:</p> <ul style="list-style-type: none"> budowa od podstaw nowej infrastruktury kultury, bieżący remont obiektów infrastruktury kultury, w wyniku którego nie następuje zmiana parametrów użytkowych istniejącej infrastruktury, zakup książek, księgozbiorów do bibliotek, zakup eksponatów ruchomych, dzieł sztuki. <p>Typ B Dokumentowanie, zachowanie i upowszechnianie dziedzictwa niematerialnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> wsparcie wydarzeń artystycznych, kulturalnych i interdyscyplinarnych dotyczących prezentacji dziedzictwa niematerialnego, które możliwe będzie w ramach poddziałania 6.1.2 „Organizacja wydarzeń kulturalnych” (z zastrzeżeniem wymagań wynikających z opisu poddziałania 6.1.2), w tym: konkursy, przeglądy,

	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z digitalizacją, • przygotowanie i opracowanie ekspertyz, opinii oraz programów ochrony dotyczących zjawisk kultur tradycyjnych, • wydatki związane z realizacją projektów badawczych i popularyzatorskich, w tym z zakresu antropologii kulturowej, folklorystyki i dialektologii, • wydatki związane z rekonstrukcją i zakupem strojów ludowych, • wydatki związane z działaniami edukacyjnymi, w tym warsztaty, także z udziałem społeczności lokalnej, kursy, szkolenia z zakresu szeroko pojętej kultury tradycyjnej, • seminaria upowszechniające wyniki projektu, • wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytucznych, • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 2% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu. 	<p>festiwale, festyny, rekonstrukcje wydarzeń historycznych i turniejów rycerskich, zloty, zawody regionalne, etc.,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z pracami archeologicznymi, • bieżący remont obiektów infrastruktury kultury, • budowa nowych obiektów infrastruktury kultury.
<p>Poddziałanie 6.1.4 Lokalne trasy turystyczne - SPR</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z budowa, przebudową, modernizacją szlaków turystycznych i rekreacyjnych (w tym tras rowerowych, tras biegowych, narciarskich tras biegowych), • wydatki związane z wytuczaniem i oznakowaniem szlaków turystycznych i rekreacyjnych (oznakowanie drogowe pionowe i poziome, oraz informacyjne), • wydatki na budowę obiektów inżynierskich, takich jak np. kładki rowerowe czy kładki pieszo-rowerowe, w celu przekroczenia dróg o dużym natężeniu ruchu lub przeszkód terenowych, • w przypadku budowy, przebudowy, remontu, uzupełnienia ubytków w nawierzchni (w celu zapewnienia niezbędnej równości) dróg przeznaczonych do ruchu ogólnego w ciągu których przeprowadzony będzie szlak turystyczny/rekreacyjny - za kwalifikowalne zostaną uznane wydatki na roboty budowlane do wysokości odpowiadającej proporcji szerokości wydzielonego pasa ruchu rowerowego /ciągu pieszo - rowerowego do całkowitej szerokości jezdni, • w przypadku przeprowadzania szlaku turystycznego w ciągu drogi przeznaczonej do ruchu ogólnego gdzie nie będzie wyznaczany pas dla rowerów/ciąg pieszo - rowerowy za kwalifikowalne będą uznane wydatki na budowę/przebudowę/ remont nawierzchni w 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • inwestycje z zakresu infrastruktury sportowej, tj. infrastruktury rozgrywek zawodów sportowych oraz wykorzystywanej przede wszystkim do prowadzenia działalności przez kluby sportowe (w szczególności: hale sportowe, sale gimnastyczne, boiska, lodowiska, kryte baseny) oraz budynki służące

	<p>zakresie odpowiadającym minimalnej szerokości ścieżki rowerowej wynikającej z Rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. Oznacza to że za kwalifikowalne w ramach projektu zostaną uznane wydatki na budowę/remont nawierzchni do wysokości odpowiadającej proporcji szerokości pasa rowerowego (zgodnie z rozporządzeniem) do całkowitej szerokości jezdni,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na budowę i montaż podstawowej infrastruktury towarzyszącej jako niedominujący element szerszego projektu z zakresu tras turystycznych - wydatki związane z zakupem i instalacją małej architektury m.in. miejsca postojowe wyposażone w wiaty zapewniające ochronę przed słońcem i deszczem, stojaki dla rowerów, ławki, stoły, kosze na śmieci, zaplecze sanitarne, tablice informacyjne z mapą, infokioski, urządzenia rekreacyjno-gimnastyczne, parkingi; • wydatki związane z promocją: <ul style="list-style-type: none"> ➤ opracowanie, wykonanie, dystrybucja materiałów informacyjnych i promocyjnych oraz ich publikacją, ➤ projektowanie i tworzenie dedykowanego portalu internetowego, ➤ przygotowanie i prowadzenie profili w istniejących kanałach społecznościowych w Internecie, ➤ projektowanie i tworzenie dedykowanych aplikacji i programów użytkowych lub opracowanie treści dla portali już istniejących z których korzystają użytkownicy tras rowerowych, • wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytycznych, • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 2% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu. 	<p>funkcjom administracyjno-zarządczym.,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na bieżące utrzymanie i konserwację istniejących szlaków turystyczno – rekreacyjnych.
<p>Poddziałanie 6.1.5 Regionalna sieć tras rowerowych</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na budowę, przebudowę, modernizację tras rowerowych, pieszo- rowerowych, 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie i wykonanie gadżetów reklamowych¹²,

¹² Zgodnie Podręcznikiem wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji

	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z wytyczaniem i oznakowaniem tras rowerowych pieszo-rowerowych (oznakowanie drogowe pionowe i poziome oraz informacyjne), • wydatki związane z budową obiektów inżynierskich, takich jak kładki rowerowe lub kładki pieszo-rowerowe, przepusty (tunele), służących ruchowi rowerowemu lub pieszo-rowerowemu w celu przekroczenia dróg lub przeszkód terenowych, • w przypadku trasy wyznaczonej po drogach w ruchu ogólnym, za kwalifikowalne uznane będą wydatki związane z remontem, przebudową, uzupełnieniem ubytków w nawierzchni (w celu zapewnienia niezbędnej równości) tylko na szerokości tej trasy, • w przypadku przeprowadzania szlaku turystycznego w ciągu drogi przeznaczonej do ruchu ogólnego gdzie nie będzie wyznaczany pas dla rowerów/ciąg pieszo - rowerowy za kwalifikowalne będą uznane wydatki na budowę/przebudowę/ remont nawierzchni w zakresie odpowiadającym minimalnej szerokości ścieżki rowerowej wynikającej z Rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. Oznacza to że za kwalifikowalne w ramach projektu zostaną uznane wydatki na budowę/remont nawierzchni do wysokości odpowiadającej proporcji szerokości pasa rowerowego (zgodnie z rozporządzeniem) do całkowitej szerokości jezdni. • wydatki związane z przebudową, rozbudową istniejącego chodnika na ciąg pieszo-rowerowy, • roboty niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa ruchu rowerowego i standardu technicznego, np. zapewnienie właściwej skrajni, barier i innych urządzeń oddzielających trasę rowerową od jezdni, • budowa i montaż podstawowej infrastruktury towarzyszącej, wydatki związane z zakupem i instalacją małej architektury m.in. miejsca postojowe wyposażone w wiaty zapewniające ochronę przed słońcem i deszczem, stojaki dla rowerów, ławki, stoły, kosze na śmieci, zaplecze sanitarne, tablice informacyjne z mapą, infokioski, urządzenia rekreacyjno-gimnastyczne, parkingi, • opracowanie księgi identyfikacji wizualnej (obejmującej m.in. projekty logo, hasło promocyjne); • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 1,5% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu, w tym również wydatki związane z działaniami informacyjnymi i promocyjnymi dotyczącymi powstałych tras rowerowych takich jak: 	<ul style="list-style-type: none"> • inwestycje z zakresu infrastruktury sportowej, tj. infrastruktury rozgrywek zawodów sportowych oraz wykorzystywanej przede wszystkim do prowadzenia działalności przez kluby sportowe (w szczególności: hale sportowe, sale gimnastyczne, boiska, lodowiska, kryte baseny) oraz budynki służące funkcjom administracyjno-zarządczym.
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ przygotowanie i przeprowadzenie działań promocyjnych w mediach, typu Internet, prasa, radio i telewizja: np. artykuły sponsorowane, spoty promocyjne, reklama banerowa, udział w programach telewizyjnych, billboardy i citylighty, ➤ opracowanie, wykonanie, dystrybucja materiałów informacyjnych i promocyjnych typu foldery, mapy, ulotki oraz ich publikacja, ➤ przygotowanie i prowadzenie profili w istniejących kanałach społecznościowych w Internecie, ➤ projektowanie i tworzenie dedykowanego portalu internetowego, projektowanie i tworzenie dedykowanych aplikacji i programów użytkowych lub opracowanie treści dla portali już istniejących z których korzystają użytkownicy tras rowerowych, <ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytucznych. 	
Działanie 6.2 Ochrona różnorodności biologicznej		
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakup zwierząt, roślin przewidzianych do introdukcji, reintrodukcji gatunków chronionych i/lub zagrożonych lub ochrony ex situ oraz in situ, • wydatki dotyczące zabiegów agrotechnicznych i leśnych (koszenie, karczowanie, wycinanie, dosiewanie, dosadzanie, plantacja, pielęgnacja itp.), • wydatki związane z realizacją zadań z zakresu czynnej ochrony przyrody (przywracanie właściwego stanu siedlisk, usuwanie gatunków inwazyjnych, zakup i montaż budek dla ptaków i ssaków, budowa schronień i miejsc rozrodu dla gatunków chronionych i rzadkich, nasadzenia roślin żywicielskich, itp.), • wydatki związane z budową, rozbudową i modernizacją infrastruktury służącej ochronie przyrody i promocji obszarów cennych przyrodniczo, • wydatki związane budową, rozbudową i modernizacją ośrodków edukacji ekologicznej, centrów ochrony różnorodności biologicznej, infrastruktury edukacyjnej, w tym ścieżek przyrodniczo-edukacyjnych, 	<p>- nie dotyczy</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z monitoringiem przyrodniczym, • wydatki dotyczące opracowania dokumentów planistycznych, koszty inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczych, • wydatki na przygotowanie ekspertyz przyrodniczych związanych z realizowanym projektem, • środki transportu do przewozu zwierząt, • wydatki z zakresu edukacji ekologicznej (koszty organizacji szkoleń, warsztatów, zajęć edukacyjnych, edukacyjno-informacyjnych, wydatki związane z tworzeniem, modyfikacją, rozbudową i utrzymaniem strony/portalu internetowego w ramach projektu lub strony/portalu internetowego bezpośrednio związanego z działalnością w zakresie edukacji ekologicznej, koszty projektu i produkcji indywidualnych materiałów promocyjnych) do 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu • wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytycznych, • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 6% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu. 	
Działanie 6.3 Rozwój wewnętrznych potencjału regionu		
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
Poddziałania: 6.3.1 Rozwój lokalnych zasobów subregionów - SPR 6.3.2 Wsparcie miejscowości uzdrowiskowych 6.3.3 Zagospodarowanie rekreacyjne i turystyczne otoczenia	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania, <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na budowę, przebudowę, modernizację (dot. poddziałania 6.3.2 oraz 6.3.3) i rozbudowę infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, uzdrowiskowej (w zakresie poddziałania 6.3.2) oraz infrastrukturę towarzyszącą obiektom turystycznym, obejmującą obiekty tzw. małej architektury, • wydatki związane z przygotowaniem terenów inwestycyjnych pod zagospodarowanie, które są niezbędne dla osiągnięcia celu projektu i jednocześnie są bezpośrednio związane z realizacją inwestycji w tym poniesione na budowę, przebudowę, rozbudowę parkingów, niezbędnej infrastruktury technicznej, w szczególności sieci wodnej, kanalizacyjnej, drogowej, 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • podatek VAT (dot. poddziałania 6.3.2, dla naboru uruchomionego w 2018 r.)

zbiorników wodnych	<p>deszczowej, telekomunikacyjnej, sieci specjalistycznych – wyłącznie jako część szerszego projektu (związanego z rozwojem infrastruktury uzdrowiskowej, turystycznej i rekreacyjnej),</p> <ul style="list-style-type: none"> wydatki związane z rewitalizacją/ zagospodarowaniem terenów zieleni o ile są niezbędne do realizacji projektu, koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 2% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu. 	
---------------------------	---	--

OŚ PRIORYTETOWA 7. INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA

Działanie 7.1 Infrastruktura drogowa

	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
Podziałanie 7.1.1 Drogi regionalne	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia nierozdzielnie związanego z funkcjonowaniem projektu, prace wykończeniowe, w tym wykonanie umocnień i zieleni przydrożnej, wydatki na infrastrukturę towarzyszącą realizowaną w połączeniu z projektem drogowym, zgodnie z definicją wskazaną w SzOOP RPO WM, w tym np. urządzenia zasilane OZE służące do zasilania oświetlenia lub oznakowania ulicznego, sygnalizacji świetlnej, wydatki na przebudowę infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją, w tym m.in.: linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, torów tramwajowych, kolejowych i przejazdów kolejowych, jeśli zgodnie z 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> prace remontowe i modernizacyjne, wydatki na bieżące utrzymanie infrastruktury, wydatki na zakup środków transportu lub sprzętu ruchomego związanego z utrzymaniem stanu drogi i obsługi ruchu po realizacji projektu (np. urządzeń do odśnieżania, malowania pasów itp.),

	<p>obowiązującym prawem przywrócenie poprzedniego stanu lub dokonanie zmiany należy do zarządcy drogi,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na oświetlenie uliczne/drogowe - wyłącznie gdy zadanie polegające na zapewnieniu oświetlenia ulicznego/drogowego należy do zadań beneficjenta lub, w przypadku gdy projekt realizowany jest w porozumieniu, zadanie polegające na zapewnieniu oświetlenia ulicznego/drogowego należy do uczestnika porozumienia, • wydatki na budowę/ rozbudowę systemów informatycznych dotyczących monitorowania zdarzeń i analiz, w tym wydatki na pozyskanie danych geoprzestrzennych, • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytucznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 1% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu, • wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytucznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki na zakup sprzętu służącego do realizacji projektu (np. budowa, modernizacja, przebudowa dróg).
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
<p>Podziałanie 7.1.2 Drogi subregionalne – ZIT</p> <p>Podziałanie 7.1.3 Drogi subregionalne - SPR</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach podziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla podziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia nierozdzielnie związanego z funkcjonowaniem projektu, • prace wykończeniowe, w tym wykonanie umocnień i zieleni przydrożnej, • wydatki na infrastrukturę towarzyszącą realizowaną w połączeniu z projektem drogowym, zgodnie z definicją wskazaną w SzOOP RPO WM, w tym np. urządzenia zasilane OZE służące do zasilania oświetlenia lub oznakowania ulicznego, sygnalizacji świetlnej, • wydatki na przebudowę infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją, w tym m.in.: linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, torów tramwajowych, kolejowych i przejazdów kolejowych, jeśli zgodnie z obowiązującym prawem przywrócenie poprzedniego stanu lub dokonanie zmiany należy do zarządcy drogi, 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla podziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na prace remontowe i modernizacyjne, • wydatki na bieżące utrzymanie infrastruktury, • wydatki na zakup środków transportu lub sprzętu ruchomego związanego z utrzymaniem stanu drogi i obsługi ruchu po realizacji projektu (np. urządzeń do odśnieżania, malowania pasów itp.), • wydatki na zakup sprzętu służącego do realizacji projektu

	<ul style="list-style-type: none"> wydatki na oświetlenie uliczne/drogowe - wyłącznie gdy zadanie polegające na zapewnieniu oświetlenia ulicznego/drogowego należy do zadań beneficjenta lub, w przypadku gdy projekt realizowany jest w porozumieniu, zadanie polegające na zapewnieniu oświetlenia ulicznego/drogowego należy do uczestnika porozumienia, koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 1% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu. wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytycznych. 	(np. budowa, modernizacja, przebudowa dróg).
Działanie 7.2 Transport kolejowy		
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
Podziałanie 7.2.1 Tabor kolejowy	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> wydatki poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności lub jego elementów, o ile jego opracowanie lub aktualizacja są niezbędne do przygotowania lub realizacji projektu, wydatki na zakup nowego taboru kolejowego służącego pasażerskim przewozom regionalnym, asysta techniczna świadczona w pierwszym okresie eksploatacji zakupionego taboru (maksymalnie przez okres 5 lat od momentu zakończenia realizacji projektu, tj. w okresie trwałości projektu), jako usługa uwzględniona w cenie zakupu taboru kolejowego, zgodna z wymogami wytycznych odnoszącymi się do wydatków operacyjnych, czyli z wyłączeniem kwalifikowalności części zamiennych oraz elementów podlegających szybkiemu zużyciu, wydatki na budowę, przebudowę zaplecza technicznego służącego do obsługi taboru kolejowego, 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> wydatki na zakup taboru kolejowego, który nie spełnia (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) wymogów bezpieczeństwa, środowiskowych, technicznych, wydatki ponoszone w fazie eksploatacji inwestycji, obejmujące tzw. wydatki operacyjne, np.: na części zamienne, produkty podlegające szybkiemu zużyciu, wydatki na prace remontowe,

	<ul style="list-style-type: none"> wydatki na wyposażenie w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne nierozzerwalnie związane z funkcjonowaniem budowanego, przebudowywanego zaplecza technicznego służącego do obsługi taboru kolejowego, wydatki na zapewnienie połączenia z układem torowym budowanego, przebudowywanego zaplecza technicznego służącego do obsługi taboru kolejowego, opłaty administracyjne i inne niesklasyfikowane wydatki związane z inwestycją, w tym opłaty poniesione na przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, wodnej, kanalizacyjnej, telekomunikacyjnej lub gazowej, jeżeli są niezbędne z punktu widzenia realizacji projektu z zakresu budowy, przebudowy zaplecza technicznego służącego do obsługi taboru kolejowego, koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 0,4% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu. 	<ul style="list-style-type: none"> wydatki na bieżące utrzymanie infrastruktury, wydatki na zakup sprzętu służącego do realizacji projektu.
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
Poddziałanie 7.2.2 Linie kolejowe	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> wydatki poniesione na opracowanie lub aktualizację studium wykonalności lub jego elementów, o ile jego opracowanie lub aktualizacja są niezbędne do przygotowania lub realizacji projektu, wydatki związane z budową, przebudową, modernizacją linii kolejowych, zgodnie z definicją „linii kolejowej”, zawartą w Ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (t.j. Dz.U. z 2017 poz. 2117 z późn. zm.), koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 0,5% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu, wydatki związane z wynagrodzeniem personelu zaangażowanego w merytoryczną realizację projektu, na zasadach określonych w podrozdziale 6.15 Wytycznych. (np. w zakresie prac związanych z przygotowaniem terenu i robotami budowlanymi realizowanymi siłami własnymi beneficjenta). 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> wydatki związane z remontami, wydatki związane z bieżącymi konserwacjami, wydatki na zakup środków transportu lub sprzętu związanego z utrzymaniem infrastruktury kolejowej (np. urządzeń do odśnieżania, maszyn do robót torowych, maszyn ratownictwa torowego itp.), wydatki na zakup sprzętu służącego do realizacji projektu (budowy, przebudowy, modernizacji linii kolejowych).

	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
<p>Podziałanie 7.2.3 Regionalny transport kolejowy</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach poddziałania</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych (infrastruktura informatyczna): <ul style="list-style-type: none"> ➤ oprogramowanie: <ul style="list-style-type: none"> – wydatki na pokrycie kosztów stworzenia i zakupu oprogramowania, wydatki na wdrożenie oprogramowania – wydatki na rozbudowę istniejącego oprogramowania oraz jego skonfigurowanie z wdrażanym w ramach projektu oprogramowaniem (jeśli jest to niezbędne do efektywnej realizacji projektu) – wydatki na pokrycie kosztów prac i opłat instalacyjnych, konfiguracyjnych i optymalizacyjnych, w tym w zakresie zapewnienia dostępu do sieci Internet – wydatki na budowę lub rozbudowę w istniejących ośrodkach przetwarzania danych zabezpieczeń logicznych (firewall, systemy IDS, IPS) – wydatki na zakup narzędzi warstwy programowej niezbędnych dla zapewnienia bezpieczeństwa przesyłanych informacji, identyfikacji osób (np. elektronicznego poświadczania tożsamości) ➤ sprzęt informatyczny: <ul style="list-style-type: none"> – wydatki na zakup lub leasing i dostawę sprzętu informatycznego – wydatki na zakup infrastruktury na potrzeby archiwizacji i przechowywania danych cyfrowych (w tym: serwery, macierze dyskowe, oprogramowanie) – wydatki na zakup narzędzi warstwy sprzętowej niezbędnych w szczególności do zapewnienia bezpieczeństwa przesyłanych informacji, identyfikacji osób (np. elektronicznego poświadczania tożsamości) ➤ sprzęt oraz narzędzia na potrzeby organizacji i koordynacji rozkładów jazdy, informowania pasażerów, tworzenia systemów opłat za przewozy, tworzenia systemu zarządzania obiektami typu parkingi Park&Ride (Parkuj i Jedź) oraz węzły przesiadkowe, budowanymi na trasach Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej (SKA) 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki ponoszone w fazie eksploatacji inwestycji, w tym wydatki na bieżące utrzymanie utworzonej infrastruktury i sprzętu, • wydatki na zakup środków transportu lub sprzętu ruchomego związanego z utrzymaniem stanu i obsługi infrastruktury/efektów inwestycji po realizacji projektu, • wydatki na prace remontowe.

	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki na zakup robót i materiałów budowlanych, z tym że koszt robót budowlanych maksymalnie do 50% wydatków kwalifikowalnych w projekcie • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 3% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu, w tym również wydatki związane z działaniami informacyjnymi i promocyjnymi dotyczącymi oferty integracji transportu kolejowego z innymi środkami transportu zbiorowego objętej zakresem projektu, ukierunkowane bezpośrednio na odbiorców tej oferty, w tym np.: <ul style="list-style-type: none"> — koszty utworzenia i/lub rozbudowy platformy / strony internetowej projektu, — koszty przygotowania oraz dystrybucji materiałów informacyjnych i promocyjnych, — koszty przygotowania oraz realizacji kampanii informacyjno-promocyjnej, w tym medialnych. 	
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
Podziałanie 7.2.4 Infrastruktura dla obsługi podróżnych - SPR	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1- 7 Wytycznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z realizacją inwestycji w zakresie budowy, rozbudowy i przebudowy punktowej infrastruktury transportu zbiorowego służącej obsłudze podróżnych korzystających z kolei, uwzględniając potrzeby osób niepełnosprawnych, • wydatki na przebudowę infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją, w tym m.in.: linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia, jeśli zgodnie z obowiązującym prawem przywrócenie poprzedniego stanu lub dokonanie zmiany należy do beneficjenta, • inwestycje w inne elementy infrastruktury, tj. niesłużącej obsłudze podróżnych mogą być kwalifikowalne wyłącznie w zakresie niezbędnym do właściwego wykonania robót dotyczących infrastruktury transportu publicznego i uzasadnionych z punktu widzenia technologicznego. Oznacza to, że bez wykonania takich robót nie jest możliwe wykonanie realizowanej inwestycji zgodnie z zasadami sztuki budowlanej lub inżynierskiej i jej odbiór przez odpowiedni urząd wydający zgodę na użytkowanie), • wykonanie przyłączy dla niezbędnych mediów pod warunkiem, że koszty te są ponoszone przez beneficjenta lub nie ma on prawnej możliwości ich odzyskania, 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na prace remontowe, • wydatki na infrastrukturę poza obszarem dworca, przystanku kolejowego, parkingu Parkuj&Jedź, która nie służy bezpośrednio podróżnym korzystającym z połączeń kolejowych na linii, którą obsługuje dworzec lub przystanek kolejowy lub parking Parkuj&Jedź, • wydatki ponoszone w fazie eksploatacji inwestycji, obejmujące tzw. wydatki operacyjne, • wydatki na zakup środków transportu lub sprzętu ruchomego związanego z utrzymaniem stanu i

	<ul style="list-style-type: none"> • opłaty administracyjne i inne niesklasyfikowane wydatki związane z inwestycją, w tym opłaty poniesione na przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, wodnej, kanalizacyjnej telekomunikacyjnej lub gazowej, jeżeli są niezbędne z punktu widzenia realizacji projektu i zostały rzeczywiście i ostatecznie poniesione przez beneficjenta (przy czym opłaty te nie są wnoszone na rzecz beneficjenta lub podmiotu uprawnionego do ponoszenia wydatków w ramach projektu), 	<p>obsługi infrastruktury po realizacji projektu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki na bieżące utrzymanie infrastruktury, • wydatki na budowę / przebudowę / modernizację / rozbudowę lub remont dróg, • wydatki na zakup sprzętu służącego do realizacji projektu; • koszty pośrednie.
OŚ PRIORYTETOWA 11. REWITALIZACJA PRZESTRZENI REGIONALNEJ		
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
<p>Działanie 11.1 Rewitalizacja miast</p> <p>Działanie 11.2 Odnowa obszarów wiejskich</p> <p>Działanie 11.4 Rewitalizacja terenów przemysłowych</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach działania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach działania,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z przebudową, rozbudową, modernizacją i adaptacją obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na cele społeczne obejmujące: <ul style="list-style-type: none"> - placówki oferujące wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży (np. żłobki, przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły, świetlice, w tym środowiskowe), - obiekty rekreacyjne (np. ścieżki zdrowia, place zabaw, boiska), - obiekty, w których świadczone są usługi służące aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, - obiekty wielofunkcyjne, w których łączone są różne funkcje społeczne; • wydatki związane z budową, przebudową, rozbudową, modernizacją i adaptacją obiektów infrastruktury kultury, przy ograniczeniu maksymalnej kwoty kosztów kwalifikowalnych projektu do poziomu 8 000 000 PLN, 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki ponoszone na realizację projektów spoza listy planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaakceptowanego programu rewitalizacji, • wydatki związane z budową nowych budynków (z wyłączeniem infrastruktury kultury), • wydatki ponoszone na infrastrukturę ochrony zdrowia, • inwestycje w infrastrukturę komunalną stanowiące samodzielny

	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z działaniami prowadzącymi do ożywienia gospodarczego rewitalizowanych obszarów, • wydatki związane z zagospodarowaniem (przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja) przestrzeni publicznej na cele społeczne, • wydatki na modernizację, renowację budynków użyteczności publicznej poprawiające ich estetykę zewnętrzną, • wydatki na modernizację, renowację części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych, • wydatki na budowę, przebudowę, rozbudowę i modernizację podstawowej infrastruktury komunalnej, na obszarze objętym projektem, w celu zapewnienia dostępu rewitalizowanym obiektom i terenom do podstawowych usług komunalnych - wyłącznie jako element projektu (nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych projektu), • wydatki na budowę, przebudowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury drogowej poprawiającej dostępność do rewitalizowanych obiektów i terenów - wyłącznie jako element projektu (nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych projektu), • wydatki ponoszone na obydwie powyższe zakresy tj. związane z infrastrukturą komunalną i drogową, mogą stanowić nie więcej niż 60% kosztów kwalifikowalnych projektu. • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 0,5% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu. 	<p>projekt lub przekraczające 50% kosztów kwalifikowalnych projektu, którego są elementem,</p> <ul style="list-style-type: none"> • inwestycje w infrastrukturę drogową stanowiące samodzielny projekt lub przekraczające 50% kosztów kwalifikowalnych projektu, którego są elementem, • inwestycje w jednorodzinnych budynkach mieszkalnych, • przygotowanie terenu pod budowę budynków mieszkalnych, • wydatki dotyczące rozbudowy/modernizacji basenów, aquaparków, parków rozrywki, • inwestycje z zakresu infrastruktury sportowej wykorzystywanej przede wszystkim do prowadzenia działalności przez kluby sportowe (w szczególności: hale sportowe, sale gimnastyczne, boiska, lodowiska, kryte baseny) • inwestycje w budynki służące funkcjom administracyjno-zarządczym, • w przypadku budynków wielofunkcyjnych niekwalifikowalna będzie część inwestycji dotycząca powierzchni administracyjno-zarządczych oraz wydatki w zakresie części wspólnych w proporcji odpowiadającej
--	---	---

		<p>powierzchniom administracyjno – zarządczym,</p> <ul style="list-style-type: none"> • podatek VAT (dot. poddziałania 11.2, dla naboru uruchomionego w 2018 r.)
OŚ PRIORYTETOWA 12. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA		
Działanie 12.1 Infrastruktura ochrony zdrowia		
	Wydatki kwalifikowalne	Wydatki niekwalifikowalne
<p>Poddziałanie 12.1.1 Strategiczna infrastruktura ochrony zdrowia w regionie</p> <p>Poddziałanie 12.1.2 Regionalna infrastruktura ochrony zdrowia</p> <p>Poddziałanie 12.1.3 Infrastruktura ochrony zdrowia o znaczeniu subregionalnym – SPR</p> <p>Poddziałanie 12.1.4 Infrastruktura ochrony zdrowia o znaczeniu</p>	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <p>A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytucznych oraz rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP,</p> <p>B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z budową/przebudową/modernizacją obiektów infrastruktury ochrony zdrowia, • wydatki na zakup lub leasing wyrobów medycznych w rozumieniu Ustawy o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2015, poz. 876 ze zm.) - za wyjątkiem wyrobów jednorazowych, • wydatki na zakup lub leasing wyposażenia wyrobów medycznych w rozumieniu Ustawy o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2015, poz. 876 ze zm.), • wydatki związane z instalacją i uruchomieniem wyrobów medycznych, sprawdzeniem poprawności ich działania, przeprowadzeniem wymaganych w przepisach prawa testów odbiorczych/pomiarów i przeglądów kontrolnych, szkoleń z zakresu obsługi wyrobów medycznych, • opłata za złożenie wniosku o wydanie opinii lub za złożenie wniosku o zmianę opinii o celowości inwestycji (w zależności od tego, która dotyczy projektu), o której mowa w Ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2004 poz. 2135 z późn. zm.) - o ile dotyczy, • wydatki w zakresie termomodernizacji obiektu infrastruktury ochrony zdrowia – wyłącznie jako element szerszego projektu, • wydatki w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt) – wyłącznie jako element szerszego projektu, 	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • wydatki nieuzasadnione w świetle zapisów właściwej mapy potrzeb zdrowotnych, • bieżące naprawy/remonty obiektów infrastruktury ochrony zdrowia, • naprawy/remonty wyrobów medycznych i wyposażenia wyrobów medycznych w rozumieniu Ustawy o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2015, poz. 876 ze zm.), • wydatki związane ze szkoleniami, za wyjątkiem szkoleń z zakresu obsługi wyrobów medycznych, • w przypadku projektów z zakresu kardiologii niekwalifikowalne są wydatki związane z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ zwiększeniem liczby pracowni lub stołów hemodynamicznych

<p>subregionalnym – ZIT</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki związane z infrastrukturą wspólną i towarzyszącą (apteki szpitalne, pomieszczenia administracyjne, recepcje, korytarze, drogi wewnętrzne, parkingi wewnętrzne, odnawialne źródła energii, itp.) - wyłącznie jako element szerszego projektu, • koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 7.5 Wytycznych oraz rozdziale I załącznika nr 7 do SzOOP w wysokości 0,5% bezpośrednich wydatków kwalifikowalnych projektu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wymianą stołu hemodynamicznego - chyba, że taki wydatek zostanie uzasadniony stopniem zużycia urządzenia • w przypadku projektów z zakresu onkologii niekwalifikowalne są wydatki związane z: <ul style="list-style-type: none"> ➤ zwiększeniem liczby urządzeń do Pozytonowej Tomografii Emisyjnej (PET), ➤ wymianą urządzeń do Pozytonowej Tomografii Emisyjnej (PET) - chyba, że taki wydatek zostanie uzasadniony stopniem zużycia urządzenia, ➤ zakupem dodatkowego akceleratora liniowego do teleradioterapii, za wyjątkiem zakupu 1 dodatkowego akceleratora w Nowym Sączu, ➤ wymianą akceleratora liniowego do teleradioterapii – chyba, że taki wydatek zostanie uzasadniony stopniem zużycia urządzenia, w tym w szczególności gdy urządzenie ma więcej niż 10 lat.
<p>Działanie 12.2 Infrastruktura edukacyjna</p>		
	<p>Wydatki kwalifikowalne</p>	<p>Wydatki niekwalifikowalne</p>
	<p><u>Katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach poddziałania obejmuje w szczególności:</u> A. wydatki wynikające z rodzaju projektu uwzględnione w rozdziałach 1-7 Wytycznych, rozdziale I Załącznika nr 7 do SzOOP oraz w zakresie zgodnym z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, mającymi zastosowanie w ramach działania, B. wydatki specyficzne dla poddziałania:</p>	<p><u>Katalog specyficznych wydatków niekwalifikowalnych dla poddziałania obejmuje w szczególności:</u> - koszty pośrednie</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • wydatki na inwestycje w infrastrukturę techniczną i informatyczną niezbędną do funkcjonowania centrum nauki, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki związane z wyposażeniem budynku w serwerownie, ➤ wydatki na zakup i instalację systemów do obsługi multimedialnych i interaktywnych wystaw, ➤ wydatki na zakup i instalację systemów do obsługi sprzedaży biletów, systemów zarządzania obiektem. • wydatki dotyczące projektowania, tworzenia, instalacji ekspozycji, systemów wystawienniczych interaktywnych konstrukcji i laboratoriów, w tym zakup urządzeń do wyposażenia wystaw; • wydatki na roboty i materiały budowlane, zakup urządzeń i innych składników wyposażenia wraz z kosztem ich instalacji i uruchomienia w zakresie infrastruktury towarzyszącej (np. pomieszczeń administracyjnych, socjalnych, sanitarnych, ciągów komunikacyjnych); • wydatki na działania informacyjno – promocyjne, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wydatki na opracowanie, wykonanie, dystrybucję materiałów informacyjnych i promocyjnych oraz ich publikację, ➤ wydatki dotyczące przeprowadzenia kampanii promocyjnej, ➤ wydatki związane z organizacją i obsługą wystawy mobilnej do prowadzenie zajęć warsztatowych oraz pokazów naukowych, w celu szerokiej promocji centrum nauki, ➤ wydatki na projektowanie i tworzenie dedykowanego portalu internetowego, ➤ wydatki na przygotowanie i prowadzenie profili w istniejących kanałach społecznościowych w Internecie, ➤ wydatki na projektowanie i tworzenie dedykowanych aplikacji i programów edukacyjnych dla odbiorców centrum nauki, ➤ wydatki dotyczące wydarzeń promocyjnych związanych z działalnością centrum nauki 	
--	--	--